

361

4-47

Երևանի Հանրապետության
 «Մանկավարժական» Հանձնաժողովը
 ՀԵՄՀ Գրասենյակ
 ԿԵԿՈՅ

ԿԻԼԻԿԻՈՅ

ՈՐԲԱԽՆԱՄ ԿԵԴՐ. ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Գ Ի Ր

1909 Օգոստոս 7 — 1910 Դեկտեմբեր 31

Կ. ՊՈԼԻՍ
1911

361
4-47

361
4-47

1 MAR 2018

Կ. Պոլիս, 8/21 Մարտ 1911

ԿՈՒՆԿՈՑ
ՈՐԲԱՆՆԱՄ ԿԵՂՐ. ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ
Կ. ՊՈԼԻՍ

ԽԻՆ 974

Բարձրաշնորհ

Տ. Վահրամ Ս. Արեւ. Մանկունի

Տեղապահ Պատրիարքութեան Հայոց Թուրքիոյ
եւ Նախագահ Ազգ. Կեդր. Վարչ. Պատկ. Քաղ. Ժողովոյ

ԱԶԳ. ՊԱՏՐԻԱՐԿԱՐԱՆ

Մտազան Հայր.

Ազգ. Կեդր. Վարչութեան Պատկ. Քաղ. Ժողովոյ նկատի առնելով Կիլիկիոյ աղէթին երեսնէն անխնամ մնացած բազմաթիւ հայ որբերը հոգալու անհրաժեշտ պէտքը, 1909 Օգոստոսին կազմեց Ռրբախնամ Յանձնաժողովս, ուսումնասիրելու համար նոյն որբերը պահպանելու միջոցները եւ ըստ այնմ սահմանելու կարելոր կարգադրութիւնները:

Յանձնաժողովս յօժարութեամբ ընդունած ըլլալով Պատկ. Ժողովոյ կողմէ առաջարկուած այս նուիրական պաշտօնը, կը կատարէ զայն իւրովսանն եւ այսօր կը գայ Պատկ. Ժողովոյ ներկայացնել. 1909 Օգոստոս 7—1910 Դեկտ. 31 ի իր համարատարութիւնը:

Շնորհակալութիւն յայտնելով այս առթիւ, Յանձնաժողովիս ընծայուած վստահութեան եւ աջակցութեանց համար,

Մնամք խորին յարգանքով.

Ի Դիւնաց Կիլ. Որբ. Կեդր. Յանձնաժողովոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
ԱՍԻՐԻՍ ՍՈՒՐԵ Ա. Գ. ՇԻՍԱՒՈՆԵԱՆ

ՏՊԱՐԱՆ ԵՒ ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ
Օ. ԱՐՁՈՒՄԱՆ
№ 94

957-93

Ու այն որ այս պղտիկներէն մէկուն միայն գաւաթ մը պող ջուր կը խմենէ աշակերտի անունով, վարձքը պիտի չկորսնցնէ:

ՄԱՍԹ. Ժ. 42

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Գ Ի Ր

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ՈՐԲ. ԿԵԴՐ. ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՈՅ

1909 ՕԳՈՍՏՈՍ 7 — 1910 ԴԵԿՏ. 31

ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՈՎԱԿԻ ԻՐ ԳԻՒՄՆԻՆ ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆԸ

Քաղ. Ժողովի կողմէ առաջին անգամ Յանձնաժողովիս անգամ նշա-
նախուած էին, Տեարք

- Արշակ Շմաւոնեան
- Արաաչէս Հիւրմիւզ
- Գառնիկ Սարգիսօֆ
- Գէորգ Թորգոմեան
- Զարեհ Բէքմէզ
- Զարեայր ձյմարտախօսեան
- Լեւոն Բանիկեան
- Հեթում Սէթեան
- Յակոբոս Ճէճիղեան (Բրօֆ.)
- Յակոբ Գորեան
- Յարութիւն Շահրիկեան
- Ներսէս Սհանեան և
- Վառաչապուհ Մանուկեան:

Սակայն, ատեն մը վերջ, վերոյիշեալներէն ոմանց հրաժարելով՝
Յանձնաժողովիս առաջարկութեամբ և Քաղ. Ժողովի վաւերացմամբ նոր
անդամներ պաշտօնի հրաւիրուեցան, որոնք էին, Տեարք

- Ալիքսան Թօփալեան
- Աստուածատուր Հարենց
- Գ. Շէրպէթճեան
- Գառնիկ Հանէսեան
- Կարապետ Իրանտսեան
- Հէրպէրթ Ալէն
- Մ. Երազեան
- Յովակիմ Արիկեան և
- Յովհաննէս Գարտաշեան

որոնցմէ Գարտաշեան էֆէնտիին ատեն մը վերջ՝ իսկ հինգին ալ իսկոյն
հրաժարմամբ, յանձնաժողովիս անգամ մնացին, Տեարք

- Ալիքսան Թօփալեան
- Արշակ Շմաւոնեան
- Լեւոն Բանիկեան

հանն զայն, ձեռք առաւ անմիջապէս այն միջոցները որոնցմով կարելի պիտի ըլլար որոյց խնամարկութեան գործը ապահովել:

Որբախնամը տեսաւ որ իր զրամագրուելը կը կազմեն 1. — Ազգացնոց ազնիւ զգացումները և 2. — Կառավարութեան բարեացակամութիւնը: Տեսաւ մեծանոյն ատեն որ առանց իր կողմէ նպաստահաւաքման մասին ջանք ու հոգածութիւն ի գործ զրուելու և հետեւաբար քիչ շատ ապահովուելու՝ կրնային ապարդիւն մնալ Կիլիկիոյ իր ներկայացուցիչներուն ընկիւղ կարգադրութիւնները, ուստի միաձայնութեամբ որոշեց որ որբանոցներու կազմակերպութեան և մատակարարութեան դերը ստանձնելով հանդերձ, իրաւասութիւն ու պաշտօն ունենայ հասոյթի աղբիւրներ վնասուելու և նպաստ հաւաքելու: Եւ առ այս՝ արտօնութիւն ուզեց Ազգ. Կեդր. Վարչութիւնէն որ բանաւոր և ընդունելի դատելով այս առաջարկը, արտօնեց Որբախնամը իր յարմար դատած եղանակաւ հասոյթի աղբիւրներ վնասուելու և նպաստ հաւաքելու:

Յանձնաժողովը այս արտօնութեան վրայ, ձեռնարկեց խնդիր նպաստահաւաքման գծուարին գործին զոր արդիւնաւորելու համար հարկ տեսաւ Կիլիկիոյ ահաւոր աղէտին հանդէպ հայ ժողովուրդին պարտականութիւնը զգացնող կոչ մը հանել շրջակերութեան, ուղղուած ամբողջ Հայութեան:

Ահաւասիկ այդ կոչը, — պատրաստուած Բրօֆ. Յակոբոս էֆ. Ուէ-ճիզեանէ, — որմէ բաղմաթիւ օրինակներ զրկուեցան գրեթէ ամէն կողմ ուր Ազգը իր գաղութը ունէր:—

Կ Ո Ջ Մ Ը

Ա Մ Բ Ո Ղ Ջ Հ Ա Յ Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

Ա Յ Ա Ն Ա Յ Ի Ո Ր Բ Ա Յ Հ Ա Մ Ա Ր

Որբախնամ Յանձնախումբը, որ Ազգ. Կեդր. Վարչութիւնէն պաշտօն ընդունած է խնամելու Կիլիկիոյ ահեղ աղէտին հետեւանքը եղող հազարաւոր որբերը, հարկադրուած է ամենասրտառու չ կոչ մը ուղղելու ամբողջ Հայութեան: Տակաւին թաց են աչքերնիս այն լեղի արցունքներով որոնք թափուեցան մեր հազարաւոր եղբայրներուն ու քույրերուն համար, որոնց արիւնալից ու խողխողուած մարմինները ահաւոր և կակծեցուցեց վայրի մը փոխեցին Կիլիկիոյ գեղեցիկ երկիրը. բայց մեր անհուն ցաւը պէտք չէ որ թմրեցնէ մեզ և մոռցնել տայ մեր պարտականութիւնը ասանկ անօրինակ տարաբաղդութեան մը մէջ. ու պէտք չէ որ վայրկեան մը իսկ կորսնցնենք: Աչքերնուզ առջեւ բերենք այն հազարաւոր մատղաշ, փափուկ և անօգնական մանկիկները որոնց սրտակեղծ ձայները մինչեւ մեզի կը հասնին. անոնք ի գո՛ւր կը փնտռեն գուրգուրոտ մայրեր ու գորովալից հայրեր. Կիլիկիոյ ապառաժները տխուր արձագանգ մը միայն ունին իբր պատասխան այդ լալազին ձայներուն ու հառաչներուն: Անոնց հայրերը արիւնշաղախ դիակներ եղան. ու անոնց մայրերը, եթէ երբեք ողջ են, տխուր, վտիտ գիրկեր ունին միայն, հոն զանոնք ողողելու իրենց յուսահատ և տրտմաթափիծ արցունքներով: Ինչ աղէտաբշտ պատմութիւններ ունին այս պատկերները: Անոնցմէ մէկը, իր մօր կարօտով այրած, ա՛լ չկրցաւ դիմանալ և գիշերով որբանոցի որմերէն դուրս նետուեցաւ, իր մայրը գտնելու և անոր գիրկը դառնալու համար: Կը համարձակի՞նք մեր երեսը մէկդի դարձնել թափառապա՞ծ որբերուն տխուր տեսարանէն: Անոնք մե-

րիններն են արդեամբ: Յորչափ Հայ ազգը կը մնայ, անոնք պէտք չէ որ լքուած և որբ մնան. մենք ենք անոնց հայրն ու մայրը: Անոնց ծնողքը մեր եղբայրներն ու քույրերն էին, հոն արիւնաթաթաւ Կիլիկիոյ մէջ ինկան իբր նահատակ ու մարտիրոս, ու իրենց ջախջախուած ձեռներով մեզի աւանդ տուին այս որբերը: Հայ ազգը պիտի չմերժէ այս սրբազան աւանդը, անոր հոգածութեամբ, անոր գորովոտ ձեռներուն ներքեւ այս մատղաշ Հայերը պիտի մեծնան, և թոյլ պիտի չտանք բնաւ որ անոնք անտուն, անհայր, անմայր թափառին Կիլիկիոյ այն գեղեցիկ ու արգաւանդ երկրին վրայ զոր իրենց հայրերն ու նախնիքը այնքան ծաղկեցուցին: Որբախնամ Յանձնախումբին վաւերական տեղեկութեանց համեմատ, հազարաւոր որբեր կան որոնք իրենց հայրը կորսնցուցած են, ու երեք չորս հազարի կը հասնի անոնց թիւը, որոնք ոչ իսկ այրի, ա՛ղքատ մայր մը ունին զիրենք հոգացող: Գոհութեամբ կը յիշենք որ մեր Սահմանադրական Օսմ. կառավարութիւնը գթութեամբ կը նայի անոնց ու կարելի եղած օգնութիւնը կ'ուզէ ընձեռել. սակայն նախապէս մեր պարտաւորութիւնն է զանոնք հոգալ: Այսօր այս ահազէն, թշուառ խումբը ձեռքի կը դարձնէ իր ողորմուկ, արցունքոտ աչքերը, ո՛վ Հայեր, ձեզմէ կը սպասէ այս անհուն աղէտին դարման մը: Ո՞ր Հայն է որ իր վերջին լուսնն պիտի չտայ յօժարակամ, գէթ մասամբ սփոփելու համար այս խեղճերուն վիշտը: Այս ամբողջ Հայ սերունդը մեզի կը յանձնուի այժմ նախախնամութենէն. ցոյց տանք աշխարհին թէ մենք ճշմարիտ ազգասէրներ ենք, ու չմոռցնելով մեր օգնութիւնը, մեծցնենք այս Հայ սերունդը, գուրգուրանք անոնց վրայ և անոնցմէ յառաջ բերենք Հայեր որոնք կրթուած, զարգացած ու բարձր զգացումներով վառուած անդամներ ըլլան մեր համայնքին, իբր հշմարիտ Հայ ու իբր ճշմարիտ Յամանի: Այս կերպով տարբարող ինկածները պիտի վերակենդանանան, այս կերպով նոր ուժեղ տարր մը պիտի ընծայենք մեր գեղեցիկ երկրին ու անոր ապագային: Ոճիր է չգործածել այս մեծ պատեհութիւնը. ոճիր է մերժել սա տօ՛ւրջն, ազգուն ու մատաղ ձեռները որոնք ահա մեզի կարկառուած են ողորմութիւն հայցելու, ինչպէս պիտի կրնանք հանգիստ քնանալ հոս մեր կակուղ բարձերուն վրայ, եթէ թողունք զանոնք հոն անպատասպար, չունենալով տեղ մը հանգչեցնելու իրենց մանկական, անմեղունակ գլուխը. մինչ մատալուտ ձմեռը կուգայ իր բոլոր խստութեամբը, ինչպէս պիտի կըրնանք վայելել հոս մեր ծոխ կամ աղքատիկ սեղանները, երբ գիտենք թէ հոն Ատանայի, Մերսինի, Հաճընի և ուրիշ վայրերու տխուր ամառներուն մէջ անօթի կը հիւծին այս փոքրիկ անմեղները, և կը տառապին անպատասպար Բանանք, ուրեմն, մեր քսակները, հարուստ, աղքատ ամէնքս ալ, գթալից օգնութեան ձեռք երկնցնենք անոնց, հիմա, առանց յապաղումի, մեր չքաւորութենէն իսկ հարստութիւն մը վազցնենք հոն այդ թշուառներուն գիրկը, ու Աստուած ինքը, որ որբին ու որբեւայրիին հայրն ու տէրն է, ինք իր օրհնութիւններով պիտի բեռնաւորէ, և իր վարձատրութեամբ պիտի հատուցանէ մեզ:

Ի Բացակայութեան Ա. Պատրիարք Հօր
Պատրիարքական փոխանորդ
ՂԵՌՆՈՒ Մ. Վ. ԴՈՒՐԵԱՆ

Ի դիմաց Կիլիկիոյ Կեդր. Որբախնամ Յանձնախումբի եւ նորին որոշմամբ
Գանձապետ Ասենադպիր Ասենայիս
Ա. ԹՕՓԱԼԵԱՆ Ս. ՍՈՒԻՆ Ա. Գ. ՇՍԱԿՈՆԵԱՆ

Նպաստահաւաքման գործը ամենուրեք կանոնաւոր հիման մը վրայ դնելու նպատակով ալ՝ Որբախնամն որոշեց ինչպէս մայրաքաղաքիս այլև այլ թաղերու և գաւառներու, նոյնպէս արտասահմանի մէջ, վերջապէս ամէն տեղ ուր կարելիութիւն կար, կազմել Որբախնամ Մասնախումբեր, համաձայն հետեւեալ հրահանգին:—

Հ Ր Ա Ն Ա Ն Գ

Կ Ի Լ Ի Կ Ի Ո Յ Բ Ի Բ Ե Բ Ո Ւ Ն Հ Ա Մ Ա Բ

Ն Պ Ա Ս Ս Ա Մ Ա Տ Ո Յ Յ Մ Ա Ս Ն Ա Ճ Ի Դ Ե Բ Ո Ւ Կ Ա Ջ Մ Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

Ե Ի

Ն Պ Ա Ս Ն Ե Բ Ո Ւ Հ Ա Ի Ա Ք Մ Ա Ն

Մ Ա Ս Ն Ա.

Ո Ր Բ Ա Խ Ե Ա Մ Մ Ա Ս Ն Ա Ճ Ի Դ Ե Բ Ո Ւ Կ Ա Ջ Մ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

- 1.—Կեդրոնական Յանձնաժողովը կը հաստատէ մասնաճիւղեր նպաստ հոււարելու համար:
- 2.—Կիլիկիոյ Որբախնամ Կեդրոնական Յանձնաժողովոյ Ելեւմտից ճիւղը արտօնուած է Պոլսոյ Թաղերուն մէջ ուղղակի իր նախաձեռնութեամբ, իսկ գաւառներու և արտասահմանի մէջ, ուղղակի կամ տեղւոյն ազգային մարմիններուն (Քաղաքական ժողով, Թաղական Խորհուրդ, Հոգաբարձութիւն, Առաջնորդ), միջոցաւ առանց դաւաճական խտրութեան ներկայացուած ընտրելիներէ մասնաճիւղեր կազմել: Անոնց կազմութիւնը կը տեղեկագրուի Կեդրոնական Յանձնաժողովին, որ կը հաստատէ, և յետոյ հրատարակութեան կուտայ:
- 3.—Նպաստահաւաք Մասնաճիւղերը առ նուազն երեք և առ առաւելն հինգ անձերէ կը բաղկանան, և կ'ունենան Ատենապետ, Ատենադպիր և Գանձապետ:
- 4.—Նպաստներու գանձման ձեւը մասնաճիւղերը կ'որոշեն տեղական պայմաններու համաձայն:
- 5.—Մասնաճիւղերը անպայման պարտաւոր են ամէն ամիս իրենց գանձումները դրկել Կեդրոնական Յանձնաժողովոյ Գանձապետին:
- 6.—Մասնաճիւղերը պարտին ուղարկել նաև,
 - Ա.—Նպաստներու և ելեւմտից հաշիւը,
 - Բ.—Պաշտպաններու յաւելեալ կամ փոփոխեալ ցուցակը:
- 7.—Կեդրոնական Որբախնամ Յանձնաժողովոյ Ելեւմտից ճիւղը ամէն ամիս մասնաճիւղերէն եկած հաշիւները հրատարակութեան կուտայ և հաշուեկէշուն ալ կը ներկայացնէ Կեդր. Յանձնաժողովին:
- 8.—Մասնաճիւղերու հաշիւները և գործառնութիւնները միշտ Կեդրոնական Յանձնաժողովոյ հակակշիւն ներքեւ կը գտնուին:

Մ Ա Ս Ն Բ.

- Նպաստներու համար ընդունուած է երկու տեսակ դրութիւն,
- Ա.—Որբերու պաշտպանութիւն,
 - Բ.—Պարբերական նուիրատուութիւն:
- 9.—Որբախնամ Յանձնաժողովի Ելեւմտից ճիւղը կը դիմէ ամէն կարգի անձանց, անոնց կարողութեան համաձայն մէկ կամ աւելի որբերու պաշտպանութիւնը ստանձնել տալու համար:
 - 10.—Իւրաքանչիւր որբի տարեկան ծախք հաշուուած է 5 Օսմ. յիշաւ. պաշտպանները յանձնառու կ'ըլլան մէկ մի որբի համար վճարել նոյն գումարը:
 - 11.—Ինչպէս անհատներ, նոյնպէս ո և է Մարմին կրնայ պաշտպան արձանագրուել ներկայ հրահանգին համաձայն:
 - 12.—Պաշտպաններու յատուկ մասնաւոր արձանագրութեան տեսրակ մը կ'ըլլայ, ուր կ'արձանագրուին նաև որբերու անունը, մականունը և այլ մանրամասնութիւնները:
 - 13.—Վճարումները կ'ըլլան տարեկան, վեցամսեայ կամ եռամսեայ:

- 14.—Պարբերական նուիրատուութիւնը տեւական ըլլալու պայմանաւ բաժնեգինի մը ձեւով ալ կ'ըլլայ, շաբաթական կամ ամսական վճարումներով, որուն փոխարէն կանոնաւոր ստացագիր կը տրուի մասնաճիւղերուն կողմէ: Այդ ստացագիրները Կեդրոնական Յանձնաժողովոյ կողմէ կնքուած՝ իրեն յատուկ ընկալագիրներն են:
- 15.—Ասոնցմէ զատ կ'ընդունուին նաև միանուագ նուէրներ:
(Կնիք Յանձնաժողովոյ)

Հոն ուր կը զրկուէր կոչերէն, կը զրկուէր նաև հրահանգներէն և առանձին նամակներով ալ կը խնդրուէր որ փութով կազմուին Մասնախումբերը:

Մինչ Յանձնաժողովս ի գործ կը դնէր այս միջոցները, միւս կողմէ Ազգային մամուլը իրեն բաժին ինկած պարտականութիւնը լիովին կը կատարէր, հրաւեր կարգալով հայ ժողովուրդին, օգնութեան իր վերականգնող ձեռքը կարկառելու աղէտահար որբերուն:

Եւ ահա հետզհետէ կ'սկսէին հասնիլ նպաստները ամէն զգացման տէր հայերէ, ո՛չ միայն մայրաքաղաքէս ու գաւառներէն, այլ և արտասահմանէն, ինչպէս կը տեսնուի տեղեկագրիս հաշուական բաժնին մէջ: Հոն պիտի տեսնուի նաև, որ մինչև անգամ... Քէմալի Մարէզ արկածաւոր ու թշուառ զիւղին Հայն ալ իր այրիի յռանքն է բերոր որբերու սնաուկին:

Մինչ այս, մինչ այն, կը կազմուէին մասնախումբերը, կը գործէին գնահատելի եւանդով, իբր կարևոր օժանդակները Կեդր. Յանձնաժողովիս, մէկ կողմէ ջանալով սպառել՝ կեդրոնէս զրկուած նուիրատուները և միւս կողմէ գանկելով ժողովուրդին մէջէն որբերու պաշտպաններ, մէկ կամ աւելի տարիներու յանձնառութեամբ:

Տեղեկագրիս մէջ կը դատուի լիակատար ցանկը այս Որբախնամ Մասնախումբերուն ինչպէս նաև ցանկը այն մարմիններուն որոնք թէև ոչ իբր մեր մասնաճիւղերը, սակայն և այնպէս իբր որբապաշտպան իրենց թանկագին աջակցութիւնը ընծայեցին Յանձնաժողովիս:

Ահա այս միջոցներով էր որ Որբախնամս կրցաւ իր պաշտօնավարութեան առաջին տարւոյն մէջ՝ մատակարարել իր որբանոցները հասցնելով անոնց պէտքերուն համապատասխան չափով դրամ: Պէտք է խոստովանիլ սակայն թէ՛ կրբեմն պատահեցաւ որ յապաղում կրէ դրամի առաքման գործը, որովհետև Մնտուկը դրամ չէր գտնուեր և Որբանոցները՝ մինչև դրամի գոյանալը՝ պարտաւորուած կ'ըլլային սպասելու, այդ միջոցին՝ փոխառութեամբ կամ պարտքով հողալով իրենց պէտքերը, այս պարագաներուն ընական է թէ, ի վրաս որբախնամ գործին:

Տեղեկագրիս այս դրուխը փոսկելէ առաջ, կարևոր կը համարինք յայտնել թէ Որբախնամ Յանձնաժողովս շնորհիւ Ազգին առատաձեռնութեան, մինչև իր հաշուեկէշուն թուականը, իր միջոցաւ, կրցաւ ձեռք բերել՝ 5748. 32 1/2 Օսմ. ոսկոյ գումար մը, — գոյացած մասնախումբերու ձեռամբ վաճառուած նուիրատուներէ, որբապաշտպանութենէ և պարզ նուիրատուութիւններէ, — ապահովելով նաև 2625 Օսմ. ոսկոյ գումար մը, յառաջիկային համար, յանձնառութիւն յայտնող որբապաշտպաններէ:

**ՈՐԲԱԽՆԱՄԻՍ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՓՈՒԹԱՅՈՂ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ
ԻՐ՝ ՆՊԱՍՏԱՀԱՒԱԲՄԱՆ ԳՈՐԾԻՆ ԶԵՌՆԱՐԿԵԼԷՆ ԱՌԱՋ**

Որբախնամիս ձեռք առած վերոյիշեալ միջոցները ժամանակի ընթացքին մէջ կ'արդիւնաւորուէին սակայն, մինչդեռ Յանձնաժողովս իր կազմութեան առաջին օրերուն մէջ պէտք ունէր բաւականաչափ դրամի, բացուած որբանոցներուն վարձքերուն, անոնց ներքին կազմաձևերուն, անկողիններուն և ուրիշ նախնական անհրաժեշտ պատրաստութեանց, ինչպէս նաև անուշիկ և հազուատ-կապուտի համար:

Ահա՛ այս ճգնաժամերուն մէջ էր որ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան անօրինութեամբ՝ Որբախնամիս օգնութեան հասան յաջորդաբար 1. Ազգ. Պատրիարքարանի նպատակ Յանձնաժողովը, 2. Միջազգային նպատամատոյց Յանձնաժողովը, Կիլիկիան օրբերու պաշտպանութեան մարդասիրական ղեղեցիկ գործին մէջ առաջին փրկարար դերը կատարելով, 3. Մայրաքաղաքիս Հայ Վաճառականաց ակումբը՝ կանխապէս երեք հարիւր (300) լիրա վճարելով, ի հաշիւ Կիլիկիոյ մէջ իր անունով կառուցուելիք Որբանոցի մը շինութեան համար Յանձնաժողովիս արամադրած 1000 ոսկին և 4. Հայ-Հռովմէականաց Ազգատասիրաց Ընկերութիւնը իր պարահանդէսի հասոյթէն երկու հարիւր (200) լիրա բաժին հանելով օրբերուն:

Ազգային նպատակ Յանձնաժողովին տուածն էր Լիր. օսմ. 2022, իսկ Միջազգային նպատակները՝ 400 լիր. օսմ. ինչպէս կ'երեւայ հաշուեկէշին մէջ:

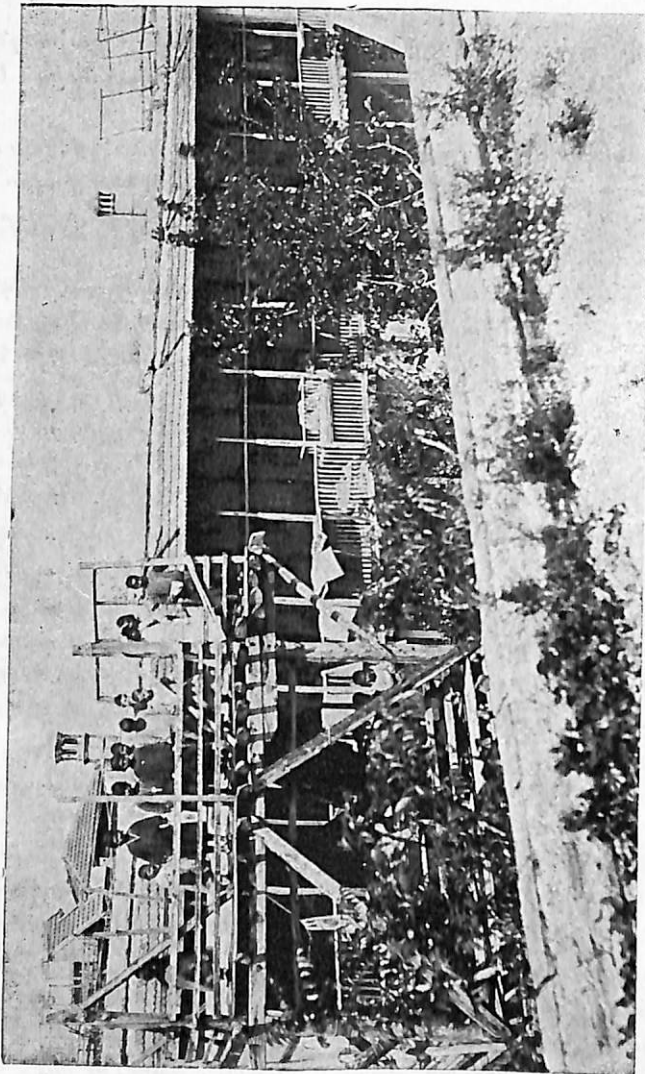
ՅԱՆԶՆԱԺՈՂՈՎԻՍ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐԱԾ ՈՐԲԱՆՈՅՆԵՐԸ

Ա.ՏԱՆԱ.—	Մանչ	146	Ազջիկ	87,	Գումար	233	Բացում	1909	Օգոստ. 1—15
ՀԱՃԸՆ.—	»	192	»	158,	»	350	»	1909	Սեպտ. 15
ՄԱՐԱՇ.—	»	105	»	73,	»	178	»	1909	Սեպտ. 1
ԱՅՆԹԱՊ.—	»	102	»	83,	»	185	»	1909	Հոկտ. 1
ՏԷՕՐԹԵՕԼ.—	»	152	»	121,	»	273	»	1909	Նոյմ. 15
ՀԱՍԱՆՊԷՅԼԻ.—	»	120	»	87,	»	207	»	1909	Հոկտ. 10
	Մանչ	817	Ազջիկ	609	գմր.	1426			

ՄԵՐԱՆԻ ՈՐԲԱՆՈՅԸ

Կիլիկիան աղէտէն յետոյ ցարդ ունեցած ենք եօթը որբանոցներ Մերսին, Ատանա, Հաճըն, Մարաշ, Ա.նիթապ, Տէօրթեօլ և Հասանպէյի:

Մերսինի որբանոցը վերոգրեալ ցանկին մէջ չդրինք, որովհետեւ այսօր գոյութիւն չունի: Այդ որբանոցը բացուեցաւ Կիլիկիոյ ղեպաքերէն ան-

ԱՏԱՆԱՅԻ ՈՐԲԱՆՈՅԸ

միջապէս յետոյ ջանիւք Վարչական պատուիրակ Գեր. Տ. Գէորգ Ծ. Վրդ. Ապանեանի և Սարգիս Սուին էֆէնտի որոնք արկածեալ վայրերէն Մերսին դիմող որբերը խնամելու անմիջական հարկին ներքեւ գրանուելով, պատասպարեցին զանոնք տեղւոյն ազգ. վարժարանին մէջ և խալոյն հոգացին անոնց ապրուստի միջոցները :

ԱՏԱՆԱՅԻ ԱՐԱՋԻՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿԱՆԵՐԸ
ԳԵՈՐԳ Ծ. ՎՐԴ. ԱՍԼԱՆԵԱՆ ԵՒ ՍԱՐԳԻՍ ՍՈՒԻՆ

Սոյն որբանոցը իր առաջին ամիսներուն մէջ ունեցաւ 410ի չափ երկսեռ որբեր և 23ի չափ երկսեռ պաշտօնեաներ որոնք կը վարէին որբանոցը Գառնիկ էֆ. Դաւթեանի անօրէնութեան և Տիկին Զապէլ Եսայեանի հրահրութեան տակ :

Յանձնաժողովս նկատելով որ Մերսինի որբերը ամէնքն ալ այլ և այլ տեղերէ հոն դիմած են և թէ քաղաքին կլիման նպաստաւոր չէ անոնց առողջութեանը, որոչև Վերսինի որբանոցը հոնկէ : Այս որոշումը գործադրուեցաւ 1910 Ապրիլին Յանձնաժողովիս և Վարչական պատուիրակ Սարգիս Սուին էֆէնտի և որբանոցաց ընդհ. քննիչ Գուրգիան էֆ. ի ձեռամբ :

Մերսինի որբանոցին գոցուելովը՝ տեղւոյն խնամակալութեան և խնամակալուն հետ ժողովները իրենց հաշիւները տուին պատուիրակութեան : Խնամակալութեան և խնամակալուն հետ մատուցած ծառայութիւնը գոհացուցիչ և չնորհակալութեան արժանի եղած է :

Այս խնամակալութիւնը կը կազմէին Տեարք

- Կիւլասպի Կիւլպէնկեան
- Մարտիրոս Մոստիչեան
- Մինրան Գըրճճեան
- Մինրան Քէհեան
- Յակոբ Մանուէլեան
- Նշան Եալընըղեան
- Պետրոս Ռեքֆայեան
- Սարգիս Ղուկասեան :
- Վալանթէն Էնքսէրճեան

Մերսինի որբանոցին համար նախապէս հարկ դատուած էր չէնք մը շինելու ձեռնարկը, որուն համար Յանձնաժողովիս կողմէ արուեցաւ ընդամէնը (Ա. պատուիրակութեանէն ցլերջ) 240 ոսկի, որմէ 40ը հաշուուեցաւ որբերուն պատճառաւ դարոցին այլ և այլ նորոգութեանց փոխարէն և 200ը յանուն որբանոցի ազգապատկան գեանին վրայ շինուած չէնքին ծախքերուն : Սոյն 200 ոսկին տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդը մուրհակաւ պարտական մնաց չինգ տարիէն վճարելու Որբանոցի Յանձնաժողովիս : Այս կարգադրութեամբ չէնքը թողուեցաւ տեղւոյն Եկեղեցին իր կառուած :

Ա Տ Ա Ն Ա Յ Ի Ո Ր Բ Ա Ն Ո Յ

Ատանայի որբանոցին բացման ևս ձեռնարկուեցաւ Տիկին Զապէլ Եսայեանի կողմէ, 1909 Օգոստոս 1—15, ի սկզբան 100ի չափ երկսեռ որբերով, որոնց թիւը հետզհետէ աւելցաւ :

Մերսինի որբանոցին փակումովը տեղւոյն որբերը մանրակրկիտ քննութեամբ ընտրուելով ոմանք իրենց մայրերուն զրկուեցան, իսկ բոլորովին անտէրունջները փոխադրուեցան Ատանա և այն տեղի որբերն ալ քննուելով ոմանք վերադարձուեցան իրենց մայրերուն : Եւ որովհետեւ բոլորովին խնամքի կարօտ 233 որբերը տեղաւորելու չէնք գտնել անհնար էր, 100ը յանձնուեցան իրենց մայրերուն օրական 1¹/₄ դահեկան ուտեստի դրամ, հագուստ և անկողին ընդունելով Որբանոցէն, իսկ մնացեալները զորս տեղ մը յանձնել կարելի չէր, պատասպարուեցան որբանոցին մէջ :

Մերսինի և Ատանայի որբանոցներուն մէջ պատասպարեալ որբերուն իրիւ հացաղին Ատանայի կառավարութիւնը անձ գլուխ օրական 50 փարան վճարած է : Կառավարութեան կողմէ վճարուած է ցարդ նաև Ատանայի որբանոցին չէնքին վարձքը, — տարեկան 35 ոսկի :

Ասանայի Որբանոցին խնամակալութիւնը կը կազմեն, Տեարք
 Աւետիս Կիւլպէնկեան
 Միհրան Քէշիկեան
 Թադէոս Թահմազեան
 Յարութիւն Պէտէլեան
 Գառնիկ Չատրըճեան

Որբանոցը ունի 12 պաշտօնեայ երկսեռ, 1 բժիշկ: Որբերը կը յաճախեն Ասանայի ազգային վարժարանը, իսկ որբուհիները Ազգանուէր Հայունեայ Ընկերութեան վարժարանը: Որբուհիներէն մաս մըն ալ կը յաճախէ ազգ. վարժարանը:

Հ Ա Ճ Ն Ո Յ Ո Ր Բ Ա Ն Ո Յ

Հաճնոյ Որբերը ցարդ տեղաւորուած էին քաղաքին լաւագոյն երկու շէնքերուն մէջ: Բայց որովհետեւ առողջապահական և այլ տեսակէտներով լաւագոյն էր որբերը բնակեցնել քաղաքին հանդիպակաց և իբր կէս ժամ հետի, բայց ջուրով և օդով և անտեսապէս աւելի նպաստաւոր վանքին մէջ, Որբախնամն յարմար դատեց հան փոխադրել որբերը:

Տեղւոյն բարեջան Առաջնորդ Գեր. Տ. Ներսես Վրդ. Դանիէլեան, որ Որբանոցին վերին հսկողութիւնը ստանձնած էր անձնուիրաբար և մատակարարութիւնն ալ կը հոգար իբր ներկայացուցիչը Կեղր. Յանձնաժողովիս, մեծապէս սատարեց Հաճնոյ որբախնամ գործին, որու աւթիւքաղցր պարտականութիւնն մը կը համարինք մեզ՝ հրապարակաւ շնորհակալութիւն յայտնել:

Որբանոցը ունի 16 պաշտօնեայ երկսեռ, բժիշկ մը: Կրթական հոգը ստանձնած են Միացեալ և Ազգանուէր Ընկերութիւնները:

Խնամակալութիւնը կը կազմեն

Գեր. Տ. Ներսէս Վրդ. Դանիէլեան, Նախագահ և Տեարք
 Գալուստ Շրխրարմեան
 Գէորգ Տ. Կիրակոսեան
 Մանուկ Գալայճեան
 Գրիգոր Էօրէնճեան
 Յակոբ Գըրքեաշարեան
 Յակոբ Մանկրրեան

Մ Ա Ր Ա Շ Ի Ո Ր Բ Ա Ն Ո Յ

Յանձնաժողովս իմանալով որ Մարաշի և Այնթապի կողմերն ալ բազմաթիւ որբեր անխնամ մնացած են, հեռագրաւ և նամակով հրահանգ տուաւ նոյն քաղաքի Առաջնորդարաններուն որ իսկոյն յարմարագոյն շէնքեր վարձելով պատասխարեն անաէրունջ որբերը:

ԱՏԱՆԱՅԻ ՈՐԲԱՆՈՅԻՆ ՄԷՋ ՏՂՈՅ ԲՈՎՆԵՐԷ ԱՌԱՋ ՕՐԸ

957-93

Մարաշի Առաջնորդ Վեհապետան Սրբազան փութացած էր իսկոյն երկու շէնք վարձել և պատրաստել տալ որբերուն պէտք եղած անկողին, հագուստ և պաշար: Այս միջոցին հոն հասաւ Գուռզեան էֆէնտի որ անձամբ կատարելով քննութիւնը և որբերու ընտրութիւնը և կարգելով պէտք եղած պաշտօնեաները, բացաւ որբանոցը նախագահութեամբ տեղւոյն Կառավարիչին որ գոհութեամբ ընդունելով իրեն ընծայուած պատիւը իր օժանդակութիւնը խոստացաւ որբանոցին:

Մարաշու մեր երկսեւ որբերն ալ բաղդը ունեցած են վայելելու Վեհապետան Սրբազանի անմիջական հոգածութիւնը, որմէ դժբաղդարար գրկուեցան Ն. Սրբազնութեան մահուամբ:

Որբանոցը ունի 16 պաշտօնեայ երկսեւ, մէկ բժիշկ: Կրթական հոգր ստանձնած են Միայեայ և Աղգանուէր ընկերութիւնները:

Խնամակալութիւնը կը կազմեն Տ. Սահակ քհնյ. Տէր-Պետրոսեան (Առաջն. Փոխանորդ), նախագահ և Տեարք

- Գէորգ Տ. Մեսրոպեան
- Կիրակոս Զօրպաճեան
- Մողմոն Ոսկերիչեան
- Միհրան Վարժապետեան
- Յովհաննէս Հայթաեան
- Նշան Եէտիպանեան
- Մարգար Մատթէճեան

ԱՅՆԹԱՊԻ ՈՐԲԱՆՈՑ

Այնթապի Քաղաք. Ժողովը ալ Որբանոցումէն ընդունած հրահանգին վրայ իսկոյն Խնամակալութիւն մը կազմեց հետեւեալներէն, Տեարք

- Արմենակ Նարէթեան
- Կարապետ պէյ Նազարէթեան
- Հրանդ Սիլահեան
- Միհրան Բիւզանդեան
- Յակոբ Գարամանուկեան
- Յովսէփ Առաքելեան
- Ռուբէն Սիլահեան

և Առաջն. փոխանորդ Տ. Յարութիւն քահանան գրկուեցաւ Անտիոք և շրջակայ արկածեայ վայրերը ուր գտնուած որբերը հաւաքելով բերաւ Այնթապ:

Որբանոցը ունի 10 պաշտօնեայ երկսեւ, մէկ բժիշկ:

Տէ՛ՕՐԹԵՕԼԻ ՈՐԲԱՆՈՑ

Տէօրթեօլի մէջ որբանոց բանալու համար դժուարութեանց բաղխած է յանձնաժողովս, մահաւանդ շէնքի չգոյութեան պատճառաւ, մինչեւ որ յաջողուած է ձեռք բերել եկեղեցիին քովը, լաւագոյն տուն մը, վազուէն ջուրի եզերքի: Սոյն որբանոցին տնօրինութիւնը ի սկզբան յանձնուեցաւ տեղւոյն քահանաներէն Տ. Խորէն Հօր, իսկ վերջերս երբ այլ ևս որոշուեցաւ Տ. Փառէն Մ. Վրդ. ը մնայուն կերպով հոն թողուլ հսկելու տեղւոյն և Հասան Պէյլի որբանոցներուն վրայ, Տ. Խորէն ազատ թողուեցաւ իր պաշտօնէն: Որբանոցին բացումը կատարուած է տեղւոյն կառավարական պաշտօնէից և ժողովուրդին ներկայութեանը ու այդ առթիւ 100 ոսկիի մօտ գումար մը հանգանակուած է ի նպաստ որբանոցին:

Որբանոցը ունի բայ ի Տ. Փառէն Մ. Վրդ. է որ ղնահասակի պաշտօնակարութիւն մը ունի իրրեւ տեսուչ, 12 երկսեւ պաշտօնեայ, մէկ բժիշկ:

Խնամակալութիւնը կը կազմեն, Տեարք

- Աւետիս Քէչիչեան
- Իսկէնտէր Քէօրօղլուեան
- Կարապետ Պարսամեան
- Միքայէլ Շազըլեան
- Պետրոս Գարաւաղուպեան
- Պետրոս Քէօրօղլուեան
- Ստեփան Ռուբէնեան

ՀԱՍԱՆՊԵՅՈՒԻ ՈՐԲԱՆՈՑ

Քննութեան ենթարկելով Պաղչէ գաւառակի արկածեայ վայրերը, անհրաժեշտ համարուեցաւ Որբանոց մը բանալ Հասանպէյլի մէջ որ 400 տուն հայաքնակ գիւղ մըն է և կեղրոն արկածեայ դաշտի մը: Բայց որովհետեւ ամբողջ գիւղը այրած էր և շէնք մը իսկ չկար, զիմում եղաւ երկու թուրքերու որոնք իրենց տունները վարձու առին յանուն որբանոցի:

Հասանպէյլիցիք որոնք բարոյական աջակցութիւններ ընծայած են յանձնաժողովիս, չունին իրենց գիւղին մէջ քահանայ կամ առաջն. տեղապահ մը, որով Որբանոցը կը խնամուի Տէօրթեօլի Որբանոցի տեսուչ Փառէն վրդ. ի վերին հսկողութեան տակ որ պարբերաբար կ'այցելէ, և տեղական պաշտօնեաներու ձեռամբ, (թուով 12): Խնամակալութիւն մ'ալ կազմուած է հետեւեալներէն, Տեարք

- Ասատուր Մահտեսեան
- Յարութիւն Քէչիչեան
- Նշան »
- Պետրոս »
- Պօղոս Պօյաճեան

Ը Ն Դ Հ Ա Ն Ո Ւ Ր Ա Կ Ն Ա Ր Կ Ն Ե Ր ՈՐԲԱՆՈՑՆԵՐՈՒ ՎՐԱՅ

ՇԷՆՔԵՐԸ

Որբանոցներու շէնքերը Հաճըն ու Մարաշ ամենալաւ տուներ են զորս երբեք կարելի էր գտնել վարձու համար: Առաջինը քառասյարկ և վերջինը երկյարկ:

Տէօրթեօլի մեր որբանոցը իր ձեւովն ու զիրքովը յարմարագոյն շէնքն է:

Հասանալէյլի մեր երկու որբանոցներու շէնքերը երկյարկ են, բայց ոչ շատ ճաշակաւոր, ինչպէս միւս որբանոցները: Սակայն այս շէնքերը գիւղէն դուրս բացօթեայ գտնուելով՝ շատ նպաստաւոր եղած են տղայոց առողջութեան:

Այնթապի և Ատանայի շէնքերը իրենց ընդարձակ բակերովը միակ տուներն են յարմար որբանոցի: Իսկ ընդհանուր կերպով բոլոր որբանոցները նեղ կուգան պատասպարելոց, այնպէս որ հարկադրուած ենք մանչերն ու աղջիկները միեւնոյն շէնքին տարրեր սենեակներուն մէջ տեղաւորել, ի բաց առեալ Մարաշ և Հասանալէյլի ուր զատ զատ շէնքեր վարձած ենք երկու սեուերու համար:

Այս նոյն պատճառաւ Հաճըն և Հասանալէյլի միեւնոյն տեղը գործածեր ենք թէ՛ ճաշարանի և թէ՛ ննջարանի համար: Իսկ Այնթապ, Տէօրթեօլ, Մարաշ և Ատանա ճաշարանը զատ է:

Հասանալէյլի տղաքը ծաղկապատիկ նստած կը ճաշեն կտաւի մը վրայ: Իսկ միւս տեղերը կանոնաւոր սեղան և նստարան ունինք:

Տեղւոյն անձկութեան պատճառաւ մահճակալ չունինք և տղայք կը պառկին խիտ, երբեմն երկու փոքրեր մէկ անկողնի մէջ: Այս կերպը ինքնին հաճելի չէ թէև, բայց գաւառներու մէջ տան մը փոքրեր առ հասարակ մէկ շարքով կը պառկին խոշոր վերմակի մը ներքեւ:

ԿՐԹԱԿԱՆ

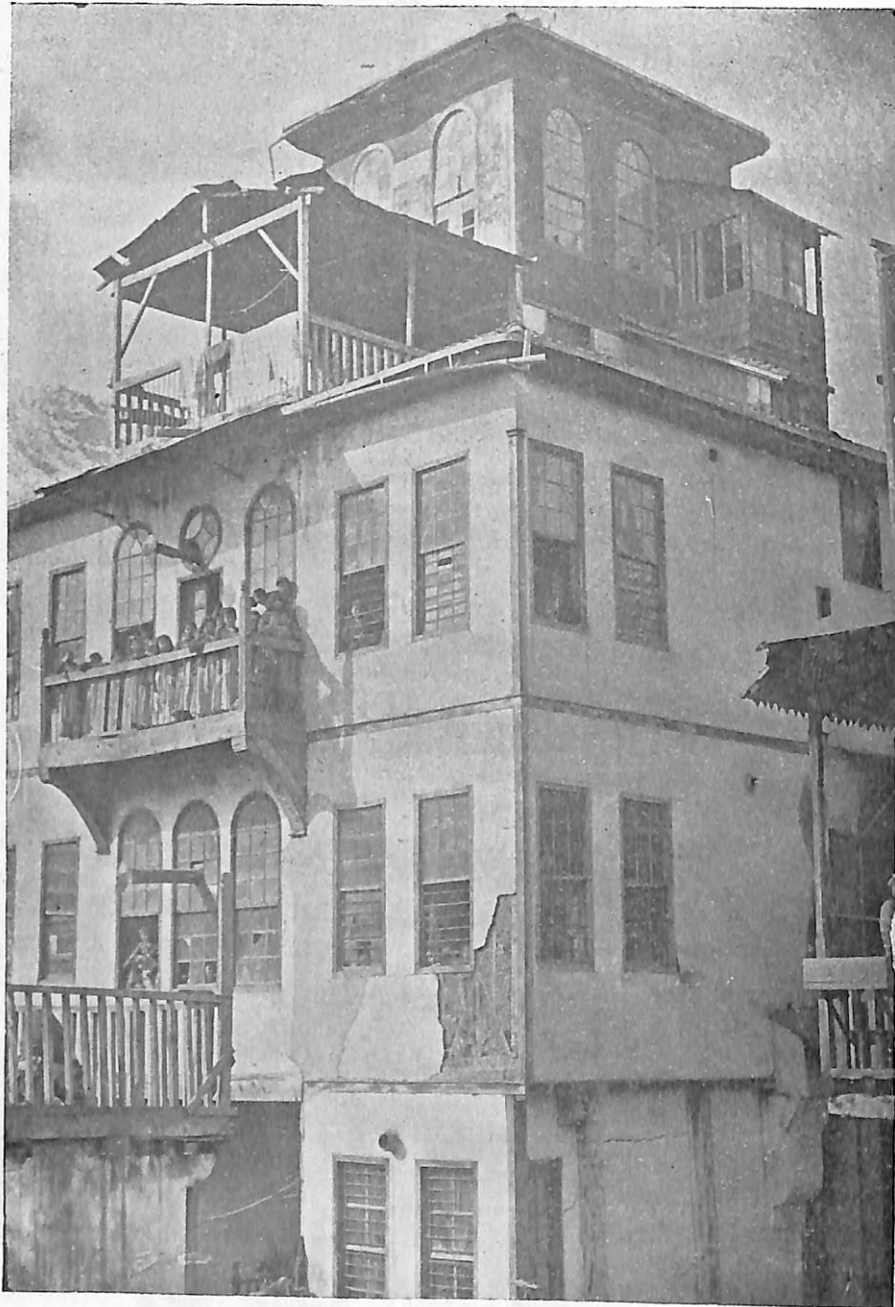
Թէև անխնամ որբերը պատասպարելու անմիջական պէտքը կը հարկադրէր մեզի առաջնութիւն սալ անոնց նիւթական հոգածութեան, այսու ամենայնիւ հնար եղածին չափ մեր տղայոց կրթութեան միջոցներն եւս մտածել ջանացինք տեղւոյն համեմատ տարրեր եղանակներ ի գործ դնելով:

Այնթապ բոլոր տղայք և աղջիկները կանոնաւորապէս յաճախեցին աղբային վարժարանները: Իսկ շատ փոքրերը որբանոցին մէջ դաս կ'առնէին երկու վարժուհիներէ որոնք մայրական հոգածութիւն ալ կը տածէին անոնց հանդէպ:

Ատանայի աղջիկները կը յաճախեն Ազգանուէր Հայուհեաց վարժա-

ԱՏԱՆԱՅԻ ՈՐԲԱՆՈՑԻ ԲԻՆԿԿ, ՏՕԲԹ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ, ՈՐԲԻ ՍԸ ՔՆՆՈՒԹԵԱՆ ԱՏԵՆ

ՀԱՃԸՆԻ ՆՍԻՆԻՆ ՈՐԲԱՆՈՑԸ

րանը: Փոքրերու համար հող կը ասնին երկու վարժուհիներ: Իսկ Տ. Խօլ, Հ. Պէլլի, Մարաշ և Հաճըն բոլոր տղայք կը կարգային որբանոցներու մէջ: Հաճնոյ մեծ որբերը կը կարգային սեզւոյն Միացեալ ընկ. եան վարժարանը:

Հայոց Միացեալ ընկերութիւնը հայթայթեց մեր բոլոր որբերու դասագիրքերը: Ազգանուէր Հայունեաց ընկերութիւնը վճարեց Տէօրթեօլի երեք վարժուհիներուն և Հասանպէյլի մէկ վարժուհիին ամսաթոշակները, նոյնպէս ուսուցչուհի մը զրկեց Մարաշ և հայթայթեց մեր բոլոր որբանոցներու մէջ պէտք եղած ձեռագործներու նիւթերը:

Հայունեաց ընկերութիւնը յառաջիկայ շրջանին համար ստանձնած է մեր բոլոր որբանոցներու այջկանց բաժնին կրթական հոգը, այս նպատակաւ որբանաղբերով Որբանոցամիջնա սարեկան 150 սակի:

ՄՆՈՒՆԳ

Իւրաքանչիւր որբանոցներուն կերակուրներն յարմարցուած են տեղական պայմաններուն: Ընդհանրապէս նկատի կ'առնուի տղայոց ճաշակը և ախորժակը: Զանք եղած է կարօտ չլծողւլ որբերը իրենց կերակուրներուն և սալ անոնց պէտք եղած մտանդը, առաւել քան զոր կը վայելին իրենց տուններուն մէջ: Այսպիսեաւ զգարապէս աճում ունեցած են որբերը և դէմքով փայլուն ու զուարթ, բոլորովին հակապատկերն իրենց նոր եկած վիճակին, ինչպէս նաև այժմ մեր որբանոցներէն դուրս անխնամ կեցած որբերուն:

Հայը որ գլխաւոր մտանդը կը կազմէ, Այնթապէ և Ատանայէ ի դատ կը պատրաստուի ուղղակի որբանոցներու համար: Տէօրթեօլ մեզի յատուկ շինուած փուռ մը ունինք: Հաճըն, Մարաշ և Հասանպէյլ փուռեր վարժուած են: Իսկ Ատանա և Այնթապ չուկայէն պատրաստ հայ կը գնուի այժմ:

ԽՆԱՄԻ ԵՒ ՀՈԳԱՇՈՒԹԻՒՆ

Մեր պատասպարեալներուն որբութիւնը մտցնելու և անոնց սիրելի ընտանեկան վիճակ մը ստեղծելու համար, ջանացած ենք որբանոցներուն տալ ամէնէն աւելի տան մը հանգամանքը, որով որբերը կ'ըսեն «Մեր տունը» ոչ թէ «Որբանոցը»: Որբանոցներու երկսեռ պաշտօնեաները սեզւոյն մէջ գտնուած ամէնէն բարեհամբաւ, դաստիարակուած ու խղճամիտ մարդիկն են, որոնք հօր և մօր գուրգուրանքով կը խնամեն որբերը:

ՈՐԲԵՐԸ ԵՒ ՈՐԲԱՆՈՑՆԵՐԸ

Որբերէն շատերը ուրախութեամբ և ցատկոտերով եկան իրենց նոր տունը: Իսկ աւելի փոքրերը չէին գատուեր իրենց մայրերէն: Բայց ընդունուելէն միայն քանի մը օր վերջը այնքան ընտելացած ու զո՞ մնացած են որ չեն ուզած բաժնուիլ որբանոցէն: Եղած են մայրեր որոնք իրենց տղաքը պահել չկրնարով հանգերձ չէին կրնար յանձնել զանոնք որբանոցին: Սակայն վերջը տեսնելով անոնց զուարթութիւնը, հագուած և կուշա վիճակը, շատ մխիթարուած են:

Ատանայի մէջ կոյր մայր մը դիմեց իր ութամեայ դուստրը որբանոց տալու. ընդունուած պարագային զղջաց. չէր կրնար զատուիլ սղէն: Տեսչութիւնը գիտնալով թէ տղան իր կոյր մայրը մուրացկանութեան առաջնորդելով, մուրացկան մը Կիտի ըլլայ վերջապէս, համոզեց մայրը և սիրաշահեց տղան: Այժմ որբը սրանց կապուած է որբանոցին և մայրը նպաստով ապրելով ուրախ է տղուն վիճակին վրայ:

Որբանոցի վրայ որբերուն սէրը տեսնուեցաւ նաև անոնցմէ ոմանք իրենց մայրերուն յանձնելու գործողութեան ատեն: Մայրն ու տղան միանգամայն կուլային: Խեղճ այրին կ'երեւակայէր անհայր տղուն վտանգները որբանոցէն դուրս, իսկ որբուկը չէր կրնար բաժնուիլ իր վայելած երջանկութենէն:

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ

Որբերը նոր հաւաքուած ատեն, առ հասարակ դեղնած էին ու վատուծ: Մինչդեռ այժմ կայտառ ու կարմրուկ, զուարթ ու խաղասէր:

Տարուան ընթացքին մէջ մեր որբերն ալ ենթարկուեցան տեղական հիւանդութեանց, ինչպէս Չերմ, փորհարութիւն, աչացաւ, մորթային եւք: Սակայն չորհիւ ձեռք առնուած միջոցներուն շուրթով անցան: Հաճընէ և Ատանայէ զատ քրոնիկ ախտաւորներ չունինք: Այս տեղեր, որբերուն մէջ չորս—հինգ հատ գաղիական ախտէ բռնուածներ տեսնուեցան, զորս իսկոյն կղզիացնելով մայր ունեցողները մայրերուն յանձնուած են, պէտք եղած նպաստով ու դարմանով:

Ամբան սկիզբը, Ատանայի որբերուն 70ը աչքի ցաւ, մորթի եւք ևն ունէին: Այնթապի մէջ 60 տկար որբեր կային, որոնցք ամէնքն ալ այժմ աղէկցան: Պատահական հիւանդութիւններ կը տեսնուին ու կ'անցնին: Նոյն որբանոցին մէջ եօթը որբուհիներ կը մարէին, սաստիկ գըլխացաւով մը, յանկարծ զգեանուելով ու կը սանջուէին: Ասոնք իրենց մայրերուն զրկուեցան ու կը դարմանուին որբանոցին ծախքով:

Առողջութեան կողմէ առաջին տեղը կը գրաւեն Հասանպէյլի որբերը. յետոյ Տէօրթեօլիները:

Այնթապ, Տ. եօլ և Ատանա ամսականաւոր բժիշկ ունեցած ենք: Հասանպէյլի տղաքը ճրիաբար դարմանած է Տօքթ. Հապիպ: Մարաշի տղաքը ճրի նայած է Տօքթ. Յարութիւն Տէր Ղազարեան, իսկ Հաճընի որբերը Տօքթ. Քիւլիէիւան:

Ցարդ պատահած են տասը մահեր, 4ը Հաճըն, 3ը Այնթապ և 2ը Ատանա: Որբ մըն ալ արանձիսիքի գործողութեան ենթարկուած, բայց ազատուած է:

ԿՐՕՆԱԿԱՆ

Ի բաց առեալ Հասանպէյլի ուր եկեղեցի և քահանայ չկայ, մնացեալ բոլոր որբանոցներու պատասպարեալները լիովին կը վայելեն հոգեւոր մխիթարութիւն: Ամէն իրիկուն միասնական աղօթքով կը քնանան: Կիրակի օրերը, առտու իրիկուն, եկեղեցի կը յաճախեն, և Մտունդին ու Ջատկին Հաղորդութիւն կ'առնեն:

ՏԵՂԱՑԻՔ ԵՒ ՈՐԱՆՈՑՆԵՐԸ

Որբանոց գտնուած տեղերու Հայերը առ հասարակ ջերմ վերաբերում ունեցած են հանդէպ որբերուն և այլ և այլ առիթներով նուէրներ կը զրկեն, օրինակ ոչխար, հաւ, միս, փայտ, հագուստ և մերթ դրամ:

Այս տեսակէտով ամէնէն առատածեռն կը հանդիսանան Տէօրթեօլցիք, որոնք որբանոցի բացման առիթով մէկանց (100) հարիւր ոսկիի մօտ դրամ յաջողեցան հանգանակիլ և այլ և այլ առիթներով անհատապէս կը մասնակցին որբանոցին ընծայարեւութեան:

Մերսինցիք և Հաճընցիք ալ ոչ նուազ աջակից եղան որբանոցին:

Այնթապցիք տօնական օրերուն որբերը հրաւիրած են իրենց սուները: Իսկ Մարաշցիք խոստացած են յարմարագոյն առիթի մը հանգանակութիւն բանալ որբանոցին համար:

Շնորհակալութեամբ կը յիշենք թէ ամէն որբանոց գտնուած տեղեր եղած են անհատներ որոնք իբր խնամակալութեան անդամ նիւթական ու բարոյական զսոցողութիւնով օգնած են որբանոցին:

ՈՐԲԵՐՈՒ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

Յանձնաժողովիս հրահանգին համաձայն որբերու ընտրութիւնը կատարուած է մեծ խնամով և չափազանց խնայողութեամբ: Նկատի առնուած է անոնց ընտանեկան պարագաները, եթէ մայր ունին, մօր վիճակը, առողջութեւնը ևն: Հաճնոյ 1,000է աւելի որբերէն ընդունուած են միայն 350: Պաղչէի գաւառակին 1,500է աւելի որբերէն նոյնքան: Նոյնն է համեմատութիւնը և միւս յրջանակներուն:

Մայրերուն քով թողուած են 5 տարեկանէն վար և 13 տարեկանէն վեր որբերը որոնք դարձեալ անկարող են իրենք վիրենք հոգալու մինչև իսկ 18-20 տարեկան: Այս հաշուով այրիներու քով թողուած են 1-3 տարեկան որբերը և անկէ աւելիներ առնուած են: Իսկ սուներ մնացած որբերու կեանքը կախում ունի իրենց այրի մայրերէն:

Այս ախուր իրողութեան առջև Որբախնամս սա համոզման յանգած է թէ առ այժմ հնարուոր չէ մեր պատասպարեալներուն թիւը 1300է պակսեցնել, անոնց մայրերուն գործ տրուած պարագային իսկ:

ՈՐԲԱԽՆԱՄԻՍ ՆԻՍՏԵՐԸ

Որբախնամ յանձնաժողովս իր կազմութենէն մինչև այսօր ունեցած է 66 նիստեր, որոնք տեղի ունեցած են Ղարաթիւղ Խորհրդարանը: Ամեն Գուրեան Ս. Պատրիարք հայրը, ի հարկին, նախագահած է:

Այս նիստերուն մէջ նկատի առնուած են 792 նամակներ ու հեռագրեր, որոնց խորաքանջութիւնն պատասխանուած է ժամանակին, համաձայն յանձնաժողովի սրտչումներուն որոնք տրուած են գրեթէ միշտ միաձայնութեամբ և շատ քիչ անգամ մեծամասնութեամբ:

Ներկայ տեղեկագիրը իր ամբողջութեանը մէջ կը ցոյցանէ արդէն Որբախնամիս բոլոր գործառնութիւնները: Կարեւոր կը համարինք սակայն քանի մը գլխաւոր պարագաներ յիշել. —

Ա. — ՈՐԲԵՐԸ ՏԵՂԻՈՅՆ ՎՐՈՅ ԽՆՈՄԵԼՈՒ ՍԿՋՐՈՒՆԻՔ

Յանձնաժողովս ընդունեց իր խնամոց յանձնուած Կիլիկիան որբերը տեղւոյն վրայ խնամելու և գառախարակելու սկզբունքը, պարզապէս անոր համար որ որբերը հաս, հոն չցրուին և հետանան իրենց օճախէն:

Այս սկզբունքին համաձայն Որբախնամն մերժեց այն բոլոր առաջարկները որոնք կը համոզէին իրեն ի մասին որբերու իրը հոգեզուակ որդեգրութեան և ամէն անգամ որ այսպիսի առաջարկ մը ներկայացաւ, թեկազրեց առաջարկոյն որբին մէկ կամ աւելի տարիներու պաշտպանութիւնը յանձն առնել: Ու պատահեցաւ որ շատեր ընդունեցին այս թեկազրութիւնը և գործադրեցին, և ոմանք ալ անպատասխանի թողուցին մեզ:

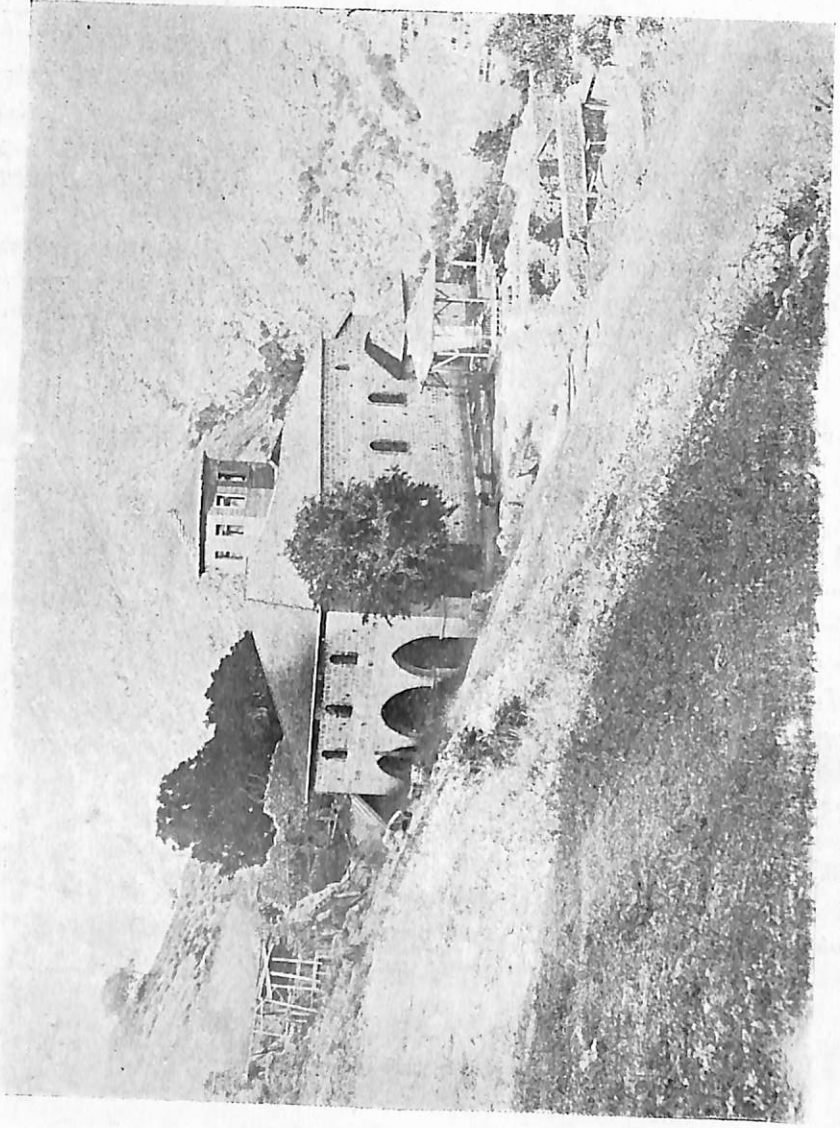
Որբախնամն ոչ միայն չթողուց որ իր խնամոց յանձնուած որբերը իրը հոգեզուակ դուրս հանուին Կիլիկիայէն, այլ և մերժեց, միշտ համաձայն իր սկզբունքին, առաջարկները այն անհատներուն ու մարմիններուն որոնք կը փափաքէին սրտ թուով որբեր իրենց հաշւոյն գառախարակել այս կամ այն վարժարանին մէջ:

Որբախնամն այս սկզբունքը ընդգրկելով հանդերձ մեծամասնութեամբ յանդեցաւ սա եզրակացութեան թէ կարելի պիտի ըլլայ արարգանելու քերականք եւ քացառարար անհատներու կամ ազգ. մարմիններու խնամարկութեան որբեր յանձնել, Որբախնամիս մասնաւոր սրտչումով ու կարգապահութեամբ:

Բ. — ԱՅՐԻՆԵՐՈՒ ՀԱՐՅՈՒ ԵՒ ԻՆՊՍՍ ԱՅՐԻՆԵՐՈՒ ԵՒ ՈՐԲԵՐՈՒ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵՆԷՆ ՆՊԱՍՏ ՈՒՋԵԼՈՒ ՊԵՏԻՐ

Որբախնամն, իրերու ընտան հետեւութեամբ, իր սեղանին վրայ ունեցաւ նաև այրիներու հարցը: Որովհետև որբերուն մեծ մասը մայր ու

ՆԱԿԱՐԻՍ ԿԱՆՈՒՄԻՍԻ ՍԵՐ ԱՅՐԻՆԵՐԻ ՈՐԲԱԽՆԱՄԻՍ

նեցողներ էին, փափաքուեցաւ այս կարգի որբերը փոխանակ իրենց մօրը քովէն աւանելով որբանոցներու մէջ տեղաւորելու և պարտաւորելու անոնց մայրերը որ յուսահատութեան մէջ սոււայտին, թողուլ իրենց մօրերուն խնամքին, պայմանաւ որ այս վերջնոց հայթայթուի սպրուստի պէտք եղած միջոցը, այսինքն աշխատանք: Եւ որովհետեւ այս գործը բաւական բազմապահանջ ու թէև որբախնամ գործին հետ անմիջական առնչութիւն ունեցող, բայց այլապէս կարեւոր գործ մըն էր, որ կը կարօտէր թէ՛ դրամի և թէ՛ մասնաւոր խնամքի, յանձնաժողովս արժան դատեց այս խնդիրը ներկայացնել Վարչութեան, լուրջ նկատողութեան առնելու և ըստ այնմ պէտք եղած միջոցները խորհելու և կարեւորը գործադրելու համար: Ազգ. Կեդր. Վարչութիւնը սակայն այս պէտքին գործադրութիւնը յանձնաժողովիս յանձնեց: Ասոր վրայ էր որ, Որբախնամ անցեալ Յունուարին, որբերու և այրիներու մասին մանրամասն յիշատակագիր մը ներկայացուց Վարչութեան խնդրելով որ զիմում ընէ Կառավարութեան մօտ, 23000 ոսկուց տարեկան գումար մը արամադրելու Ազգ. Պատրիարքարանի, ի նպաստ այրիներու և որբերու, քանի որ Որբախնամ սուսմին օրէն այն համազումը գոյացուց թէ միտիայն Ազգին օժանդակութեամբ կարելի չպիտի ըլլար Կիլիկիան աղէտահարները խնամելու գործը սպահովել:

Վարչութեան Սրբազան նախագահը՝ Ամեն. Դուրեան պատրիարք, կատարեց այս զիմումը, յանուն Ազգին, և Կառավարութիւնը ընծայեց առաջին տարուան համար մէկ միլիոն դրուշ որ ի վերջոյ կէս առ կէս բաժնուեցաւ Որբախնամիս և Այրիախնամ յանձնաժողովոյ միջեւ, — մարմին որ կազմուեցաւ վերջերս Ազգ. Կեդր. Վարչութեան կողմէ, Որբախնամիս ծանրաբեռնուած վիճակը նկատի առնուելով և յարմար դատուած ըլլալով որբախնամ գործը անջատել այրիախնամէն:

Գ.—ՈՐԲԱԽՆԱՄԻ ԴՐԱՄՆԵՐՈՒՆ ՅԱՊԱՀՈՎԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Որբախնամ սուսմին օրէն լուրջ նկատողութեան առաւ Որբախնամի դրամներուն յապահովի պահպանութեան խնդիրը և որոշեց երեք հարիւր (300) լիրայէ աւելի գումարները, — մինչև 300 լիրա գանձապետին քով 4% տոկոսով մնալու պայմանով, — յանձնել ի պահ Ռուսական պանքակոսով: Այսպէս, ամէն անգամ որ գանձապետին քով բաւականաչափ դրամ կը պակսի, պանքային մէջ ի պահ գրուած գումարէն կ'առնուի պէտք եղածին չափ, միշտ Պատրիարքին կամ Տեղապահին, յանձնաժողովիս Ատենապետին և Գանձապետին ստորագրութեամբ:

Գ.—ՈՐԲԱՆՈՅՆԵՐԸ ՄՕՏԷՆ ՏԵՄՆԵԼՈՒ ԵՒ ՔՆՆԵԼՈՒ ՊԷՏՔ

Յանձնաժողովս այս տարուան ընթացքին մէջ պէտք տեսաւ իր անդամներէն միոյն միջոցաւ քննել իր մատակարարած որբանոցները և միեւնոյն ստեն ուսումնասիրել այրիներու աշխատանքի հարցը: Ասիկա՝ պարզապէս մօտէն տեսնելու համար էր որբերը, որբանոցները, անոնց ինչ վիճակի մէջ գտնուելը և այլն:

Որբախնամիս անդամներէն Սարգիս Սուին էֆէնտի որ Ատանայի աղէտին վաղորդայնին իր վարչական Ա. Պատուիրակ ծանօթ էր Կիլիկիոյ և հարկ եղած փորձառութիւնն ու ձեւնհասութիւնը ունէր այս քննութեան գործը յաջողութեամբ ի գլուխ հանելու, Որբախնամիս խնդրանօք սիրով ստանձնեց այս պաշտօնը և մօտ հինգ ամիս անձնուիրաբար պարտեցաւ Կիլիկիոյ այլ և այլ կողմերը, հսն ուր որբախնամի և այրիախնամի գործեր կային և վերադարձին բերաւ մեզ հետեւեալ տեղեկագիրը. —

**ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ
ՍԱՐԳԻՍ ՍՈՒԻՆ ԷՖԷՆՏԻ**

Ազնուաշուք
Ասենապէս Էֆէնտի եւ պս. Անդալ
Կիլիկիոյ Որբախնամ Կեդրեակիս Յանձնաժողովոյ

Ներկայ տարուոյ Փետրուար 29ին, Որբախնամ Յանձնաժողովոյ առաջարկութեամբ և Ազգ. Կեդր. Վարչութեան որոշմամբ պաշտօն տրուեցաւ ինձ որպէս Վարչական և Որբախնամի պատուիրակ այցելել Ատանայի և Հալէպի նահանգներուն հայարնակ արկածեալ վայրերը, քննելու ազգ. որբանոցներու վիճակը և պատրաստելու որբերու, այրիներու մանրամասն վիճակագրութիւնը, միեւնոյն ստեն ուսումնասիրելով այդ արկածեալ տարաբաղդներուն կացութիւնը բարեփոխելու և սպահովելու միջոցները:

Այրիներու վիճակագրութիւնը և անոնց մասին ծանօթութիւնները և թեկադրանքները բոլորովին անջատ աշխատութիւն մը ըլլած ըլլալով, ներկայս մի միայն կը յատկացնեմ որբերու:

Ներկայիս կցուած է նաև, որբանոցներու, Հայ-Լուսաւորչական, Հայ-Բողոքական, Հայ-Կաթոլիկ և Սիւրեանի-Կաթոլիկ, Գատիմ ու Կիլտանի որբերու մանրամասն վիճակագրութիւնը, ուր երեւցած թիւերը իւրաքանչիւր ազգի Առաջնորդարաններէն ու հոգեւոր պետերէն ճշգրտած և ընդունուած են, և առնուած իրենց բնակավայրերէն:

Այսօր Ատանայի և Հայկալի նահանգներուն մէջ գտնուած երկուսն որբերու հաւաքական թիւն է ,

Մանչ 4296
Աղջիկ 3910 8206

որուն մանրամասնութիւնը հետեւեալն է :

	Մանչ		Աղջիկ		Գումար	
Հայ Լուսաւորչ. որբեր	2540		2188		4728	
Նահանգ Ատանայի	500	3040	474	2662	974	5702
» Հայկալի						
Հայ Բողոքական որբեր	177		208		385	
Նահանգ Ատանայի	315	492	271	479	586	971
» Հայկալի						
Հայ Կաթողիկ որբեր	70		75		145	
Նահանգ Ատանայի	40	110	35	110	75	220
» Հայկալի						
Արեւեկ առջի Հայ որբերը	221		216		437	
Նահանգ Ատանայի	332	553	320	536	652	1089
» Հայկալի						
* Ասորի կաթողիկ որբեր	11	11	15	15	26	26
* Ասորի Գասիմ	70	70	81	81	151	151
* Քիլասնի որբեր	20	20	27	27	47	47
	4296		3910		8206	

Այս որբերը երկու գասակարգի կը բաժնուին

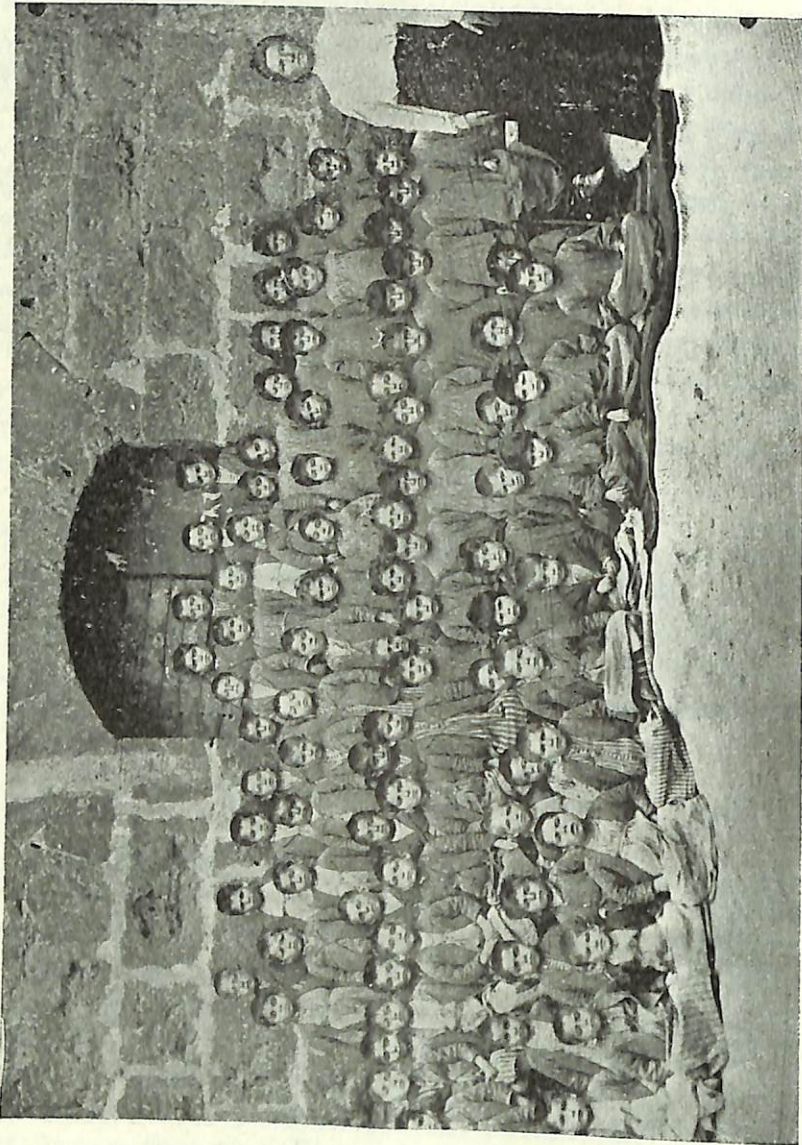
Ա. — Ի հօրէ և մօրէ որբ

Բ. — Միայն և հօրէ որբ , որոնք մանրամասնուած են հետեւեալ ցուցակին մէջ :

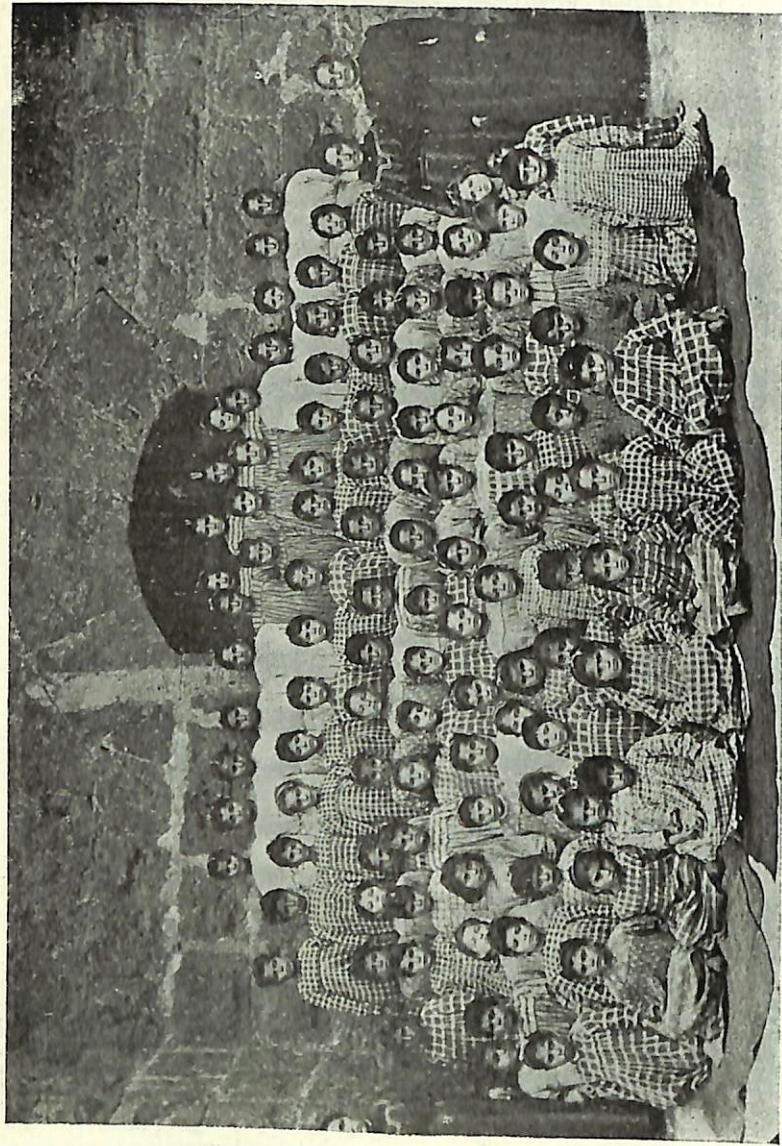
	Ի հօրէ և մօրէ որբ			Միայն և հօրէ որբ		
	Մանչ	Աղջիկ	Գումար	Մանչ	Աղջիկ	Գումար
Հայ Լուսաւորչական	62	53	115	2978	2609	5702
» Բողոքական	—	—	—	492	479	971
» Կաթողիկ	5	8	13	105	102	220
	67	61	128	3575	3190	6893
Ասորի Կաթողիկ	—	—	—	11	15	26
» Գասիմ	10	12	22	60	69	151
Քիլասնի	—	1	1	20	26	47
	77	74	151	3666	3300	7117
Նախ քան աղէտը որբացածներէն	—	—	—	553	536	1089
	77	74	151	4219	3836	8206

Այս որբերէն մաս մը որբանոցներու մէջ են , իսկ մաս մ'ալ մօրերնուն քով :

(*) Ասորի և Քիլասնի որբերը միայն Ատանա քաղաքը կը գտնուին :

ՀԱՆՆԱԾ ԵՐԵՎԱՆԻ ՓՈՒԳՐԻՆՆ ԵՐԵՎԱՆԻ

ՀԱՃՆՈՅ ՈՐԲԱՆՆԵՐԻՆ ՈՐԲԱՆՆԵՐԸ

Կիլիկեան որբերը պատասխարող հաստատութիւնք 4 կարգի կը բաժնուին :
 Ա. — Կիլիկիոյ Որբախնամ Կեդր. Յանձնաժողովոյ որբանոցներ :
 Բ. — Օսմանեան Պետական որբանոցներ :
 Գ. — Անգլ. Ամերիկ. Գերմ. Ժիզուէիթ, Լատին որբանոցներ :
 Դ. — Անհատական և այլ կրթական հաստատութիւններ :
 Որբախնամ Կեդրոնական Յանձնաժողովոյ մատակարարած որբանոցները այժմ թուով վեց են. չորսը Ատանայի նահանգին, իսկ երկուքը Հալէպի նահանգին մէջ, ուր կը պատասխարուին ընդամէնը .

Մանչ 817
 Աղջիկ 609 1426 որբեր

Ս. Տ. Ս. Ն. Ս. Ս. Ն. Ս. Ն. Ս. Ն. Ս.

	Մանչ	Աղջիկ	Գումար
1 Օգոստ. 1909. Վարչական Բ. պատուիրակութիւնին	146	87	233
2. Հաճընի »	192	158	350
3. Տէօղթեօի »	152	121	273
4. Հասանալէյի »	120	87	207
	610	453	1063

Հ. Ա. Լ. Գ. Ի. Ն. Ս. Ն. Ս. Ն. Ս.

5. Մարաշի որբանոց	105	73	178
6. Այնթապի »	102	83	185
	817	609	1426

Այս որբանոցներէն զատ կար նաև Կլիկեան անդրանիկ ազգ. որբանոցը, Մէրսին հիմնուած, վարչական Ա. պատուիրակութեան կողմէ աղէտին անմիջապէս յաջորդող շրջանին մէջ. Մէրսինը՝ այն ատեն նկատուելով էն յարմարագոյն վայրը որբերը հաւաքելու որպէս ոչ արկածեալ, ծովեզերեայ և հայաչատ քաղաք, թէև կլիման ո՛չ այնչափ նպաստաւոր մանաւանդ ամառները:

Սակայն միւս որբանոցները հիմնուելէ ետքը, Որբախնամ Կեդր. Յանձնաժողովը, նկատի ունենալով որ բնիկ Մէրսինցի որբեր չկան և թէ կլիման ալ լաւ չէ, որոշեց փակել Մէրսինի որբանոցը և որբերը փոխադրել իրենց ծննդավայրերուն մօտը գտնուող որբանոցները: Այս որոշումը դործադրուեցաւ պատուիրակութեան Մէրսին հասնելէ: անմիջապէս ետք: Այսպէսով առանց պատասպարեալ որբերու քանակը՝ պակսելու որբանոցներու թիւը 7էն 6ի իջաւ:

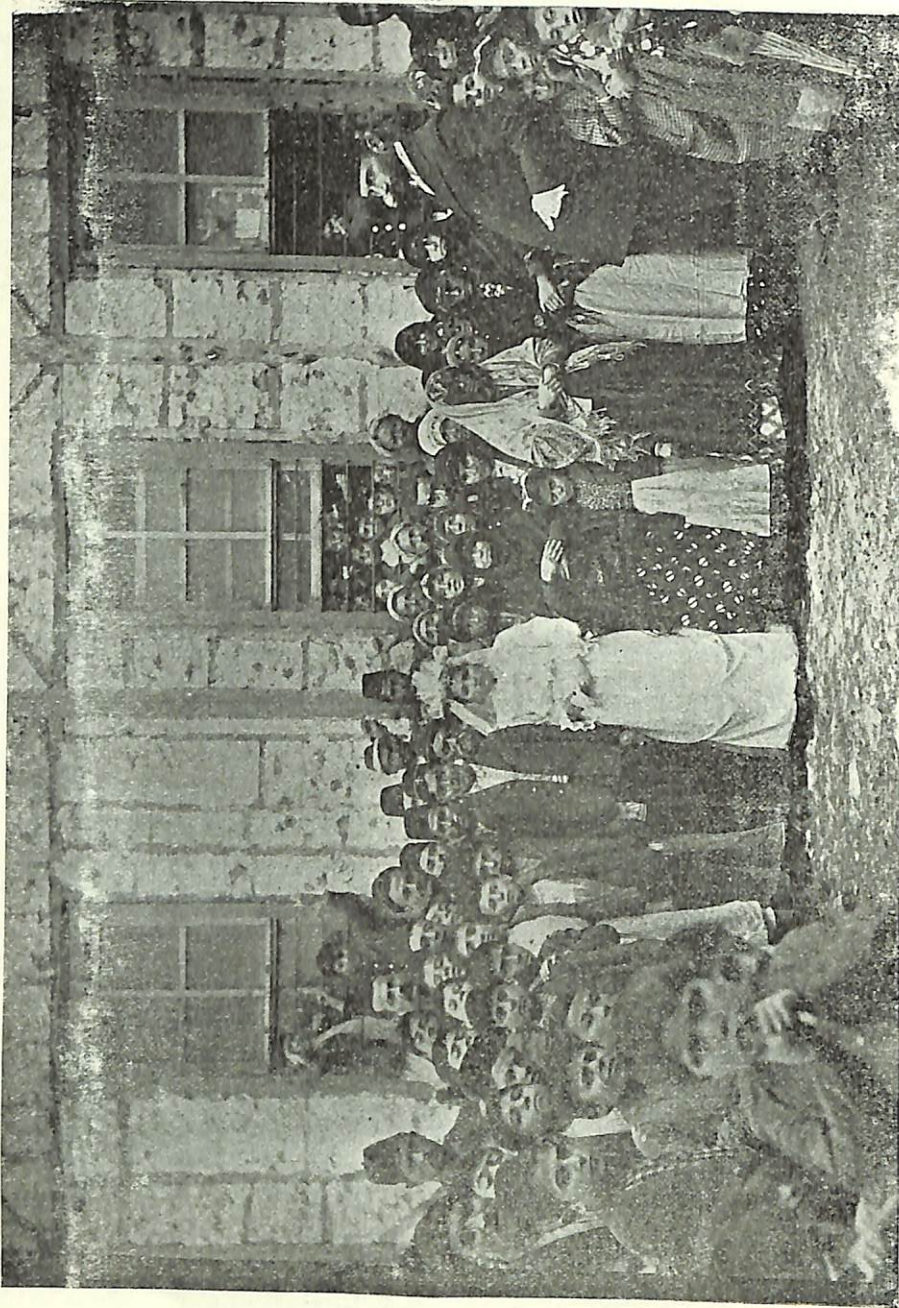
Մէրսինի որբանոցին փոխադրութեանը ատեն, Ատանայի որբանոցի չէնքին անբաւականութեանը պատճառաւ, դժուարութիւն մը ծագեցաւ տեղաւորելու որբերը, որոնց մեծ մասը Ատանայէն և շրջականերէն էին. պատուիրակութիւնը այն ատեն յարմար տեսաւ հետեւեալ կարգադրութիւնը ընել: Այսինքն՝ այն որբերը որոնք Ատանացի էին կամ մայրերնին Ատանա էր, յանձնել իրենց մօրը, Որբանոցէն հոգարով անոնց սնունդը, զգեստեղէններն ու այլ պէտքերը: Այս կարգադրութեամբ 100է աւելի երկսեռ որբեր մօրերնուն դարձուեցան, ինչ որ միտիթարութիւն մը եղաւ մայրերուն, և ուրախութիւն որբերուն, ապահովուած իրենց ամէն պէտքերը:

Որբանոցներու վիճակի մասին քննութեանցս արդիւնքը և տեսութիւններս ներկայացնելէ առաջ հարկ կը տեսնեմ քանի մը խօսքով պարզել այն բարերար արդիւնաւորութիւններն զորս ունեցած են այս հաստատութիւնները:

Որբերը պատասպարուելով և իրենց համարիւններուն ինամքին ենթարկուելով, ոչ միայն աղտոտած են աննախանձելի վիճակէ մը, խեղճութենէ, այլ ֆիզիքական և բարոյական ստոյգ ապականութենէ կամ մահէ ալ փրկուած են, որուն անխուսափելիօրէն ենթարկուած էին աղէտին յաջորդող շրջանին մէջ, ընտանեզուրկ, ծնողակորոյս այս հէզ արարածները, անօթի, մերկ, և մուրացիկ վիճակի մէջ ըլլալով:

Որբանոցներու բացումը արկածեալ ժողովրդեան յուսահատ և հոգեկան աննախանձելի դրութեան վրայ ալ միտիթարական ձեռնարկ մը եղած է: Ժողովուրդը, մանաւանդ մայրերը տեսնելով որ որբերը կը հանգըստանան և վիճակնին կ'ապահովուի և իրենք ալ ծանր ու ճնշող բռնէ մը կ'ազատին, իսկապէս միտիթարուած են և վիճակնին իրենց համար մասամբ մը տանելի դարձած է:

Դժբաղդաբար Որբախնամի միջոցները չէին ներած աւելին ընելու այս առաջի շրջանին որ արդէն իր նիւթական միջոցներուն ներածէն ալ աւելի թիւով որբեր իր ինամքին տակ առած էր: Այժմ Կլիկեան որբերուն

ՀԱՃՇԻ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ ՈՐԲՈՒՆԷՐՆԵՐԸՆ ՄԻՈՑՆ ՕՐ. ՄԱՐԵՍ ԹՈՒՐՍԱՐԳԻՍԵԱՆԻ ԱՄՈՒՆՈՒԹԻՒՆԸ

Կէսէն աւելին կը մնան մօրերնուն քով, մեծադոյն մասամբ արգահատելի դրուժեան մը մէջ, ինչպէս մայրերնին:

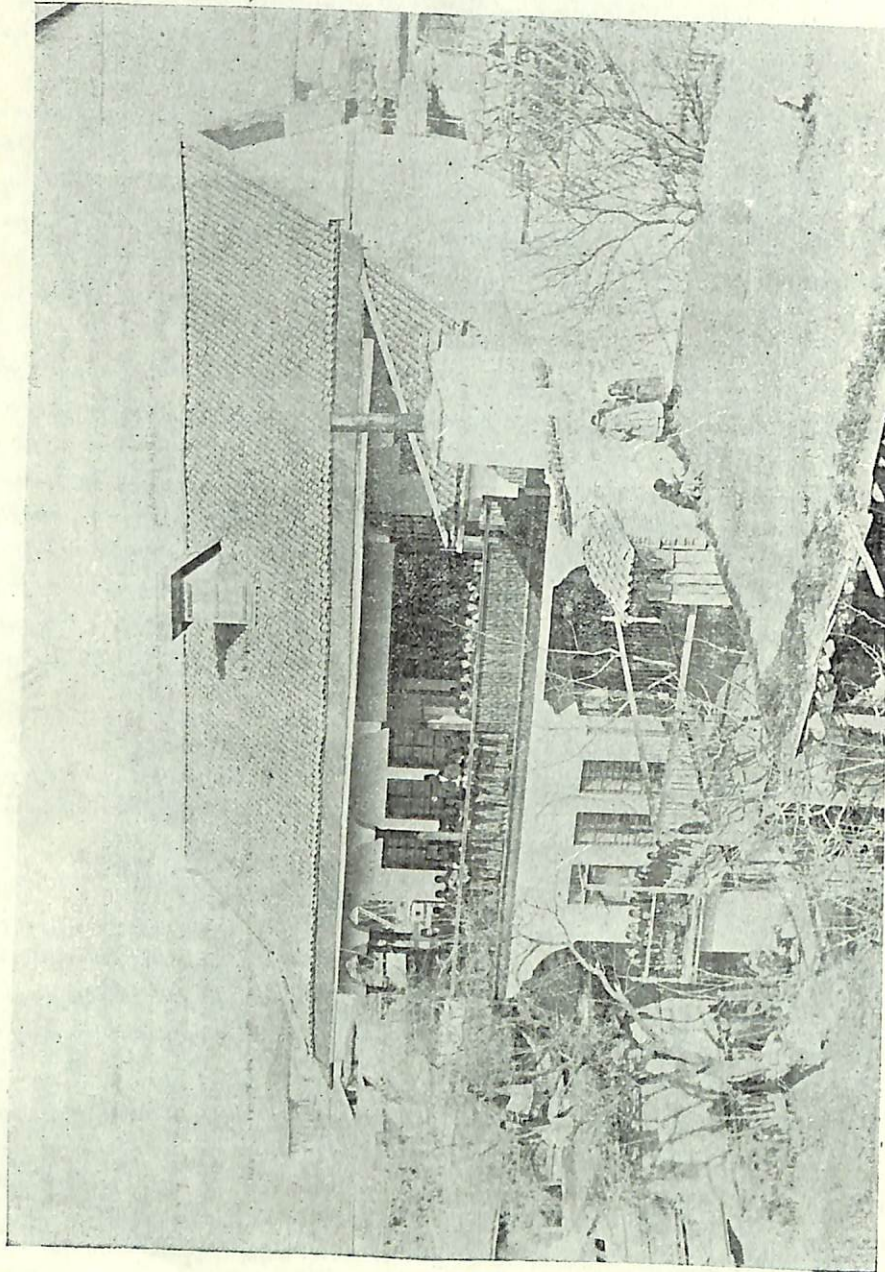
Որբանոցներու մէջ կան	Մանչ	1795		
	Աղջիկ	1572	3367	
Մօրերնուն քով կը մնան	Մանչ	2501		
	Աղջիկ	2338	4839	8206

Ինչպէս մանրամասնաբար կը տեսնուի հետեւեալ ցուցակին մէջ .—

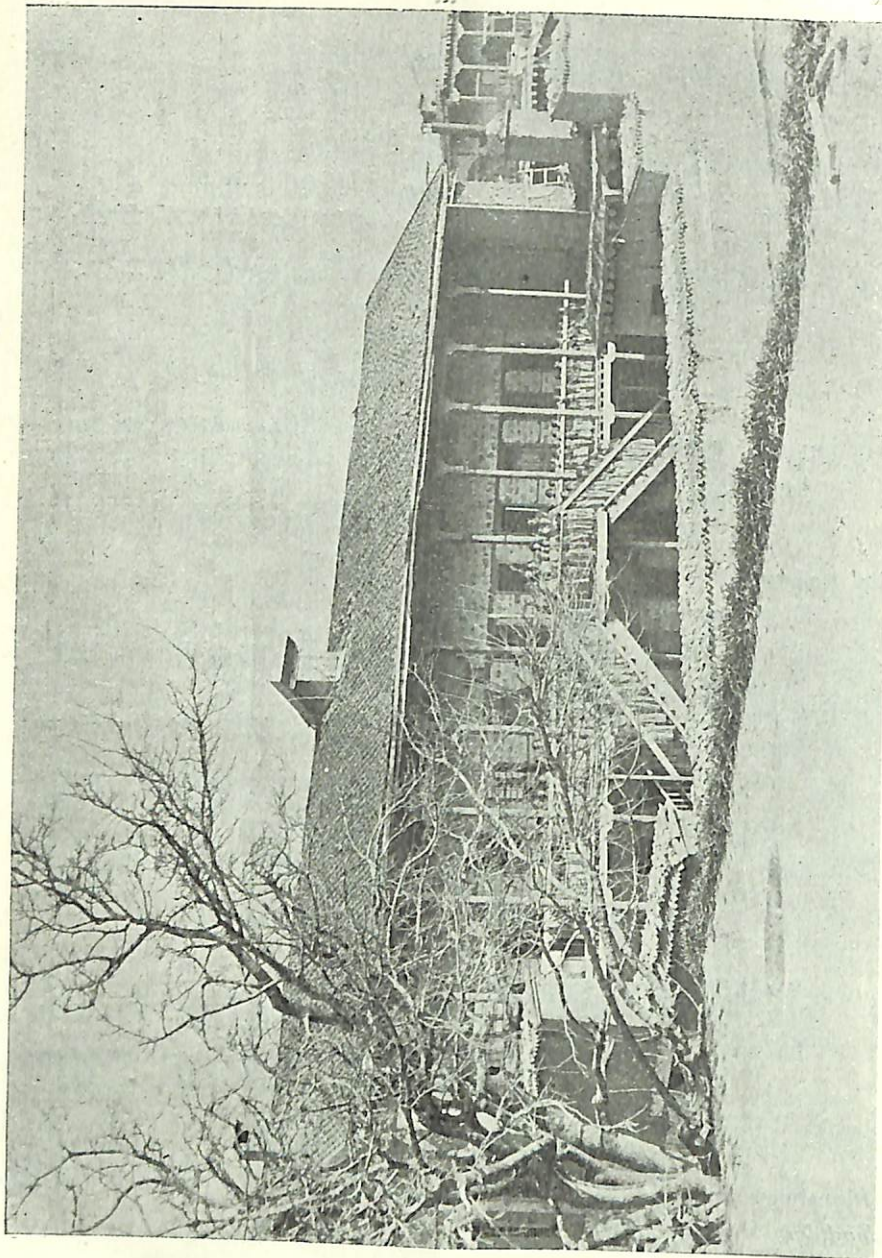
Որբանոցները		Մօրերնուն քով		Ընդհ. Գումար	
Մանչ	Աղջիկ	Մանչ	Աղջիկ		
Հայ Լուսաւորչական					
Նահանգ Ատանայի	791	619	1749	1569	4728
» Հայէսլի	196	177	304	297	974
	987	796	2053	1866	5702
Հայ Բողոքական					
Նահանգ Ատանայի	33	39	144	169	385
» Հայէսլի	210	190	105	81	586
	1230	1025	2302	2116	6673
Հայ Կաթոլիկ					
Նահանգ Ատանայի	12	11	58	64	145
» Հայէսլի	—	—	40	35	75
	1242	1036	2400	2215	6893
Նախ քան աղէքս որբացածներ					
	553	536	—	—	1089
	1795	1572	2400	2215	7982
Ասորի կաթոլիկ					
	—	—	11	15	26
Ասորի Գասիմ					
	—	—	70	81	151
Քիլսանի					
	—	—	20	27	47
	1795	1572	2501	2338	8206

Որբանոցներու մէջ խնամուող 3367 որբերէն 142^րը կը դառնուին մեր որբանոցներուն մէջ, իսկ մնացեալ

Մանչ 978
Աղջիկ 963 1941^ը պատասպարուած են հետեւեալ որբանոցներու մէջ .—

ՄԱՆՉԵՐԻՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԱՐԿԱՆՆԵՐ

ԱՎՋԱՍՆԱՅ ՈՐՐԱՆՈՅՑ ԳՐԱՐԱՆՆԵՐ

	Որբանոց			
Հաճընի Պետական	»	75	40	115
Տէօրթեօլի	»	75	26	101
Ա.յնթապի Անգլիական	»	100	—	100
» Ֆրերսըն	»	28	117	145
Մարաշի Գերմանական	»	400	327	727
» Անգլիական	»	80	120	200
Հաճընի Ամերիկական	»	140	210	350
Ատանայի Կաթողիկ	»	4	3	7
» Ժիզուլիթ	»	—	1	1
» Բողոքական	»	6	18	24
Պէյրուժի Գերմանական	»	2	2	4
Ուրֆայի »	»	4	7	11
Իզմիրի »	»	5	32	37
Թալասի »	»	11	3	14
Հայէպի Կաթողիկ	»	—	24	24
Բէթլէհէմի Ժիզուլիթ	»	2	—	2
Պրուսայի Պաղատասարեան	»	3	4	7
Իպրոցասէր Տիկիւնայ Պոլիս	»	—	25	25
Տիկիւնայ Միութեան	»	3	4	7
Երուսաղէմի Ժառանգաւորաց	»	15	—	15
Ռոտտիթօ	»	25	—	25

Մանչ	Աղջիկ	Գումար
75	40	115
75	26	101
100	—	100
28	117	145
400	327	727
80	120	200
140	210	350
4	3	7
—	1	1
6	18	24
2	2	4
4	7	11
5	32	37
11	3	14
—	24	24
2	—	2
3	4	7
—	25	25
3	4	7
15	—	15
25	—	25
978	963	1941

Արդ կ'ամփոփուի սապէս .—

Կիլիկեան Որբանոցների Որբանոցները

Մանչ	817	
Աղջիկ	609	1426

Այլևայլ Հաստատութեանց մէջ

Մանչ	978	
Աղջիկ	963	1941
		3367

Վարչական պատուիրակութեանց և Կիլիկիոյ Որբանոցամ Կեդր. Յանձնաժողովոյ կողմէ հիմնուած որբանոցներու ղրութեան գալով .—

Որբանոց Ասանայի .— Այս որբանոցի համար որ Վարչական Բ. պատուիրակութեան կողմէ բացուած էր, կուսակալութիւնը իւրաքանչիւր որբի օրական 50 փրց. (5 մէթալիկ) նպաստ մը կը վճարէր: Վերջին պատուիրակութեան և Կիլիկիոյ Շնորհագարդ Հայրապետին ղիմումներուն ու թաղրիրներուն վրայ կուսակալութիւնը խոստացած է նպաստը շարունակել և միեւնոյն ատեն Որբանոցին վարչական, մատակարարական և կրթական գործերուն մասին ամէն ղիւրութիւն ընծայել:

Որբանոցը աննախանձելի կացութեան մը մէջ էր: 140 երկսեռ որբերու համար, հազիւ 70ի բաւելու չափ անկողին, զգեստեղէն, սպասանեղանի և այլ պէտքեր կար: Իսկ աւելին՝ ժառանգական և ստացական տարափոխիկ հիւանդութիւններէ տառապող որբեր խառն կը պահուէին ոչ հիւանդներու հետ, այնպէս որ հիւանդութիւնները սկսած էին տարած-

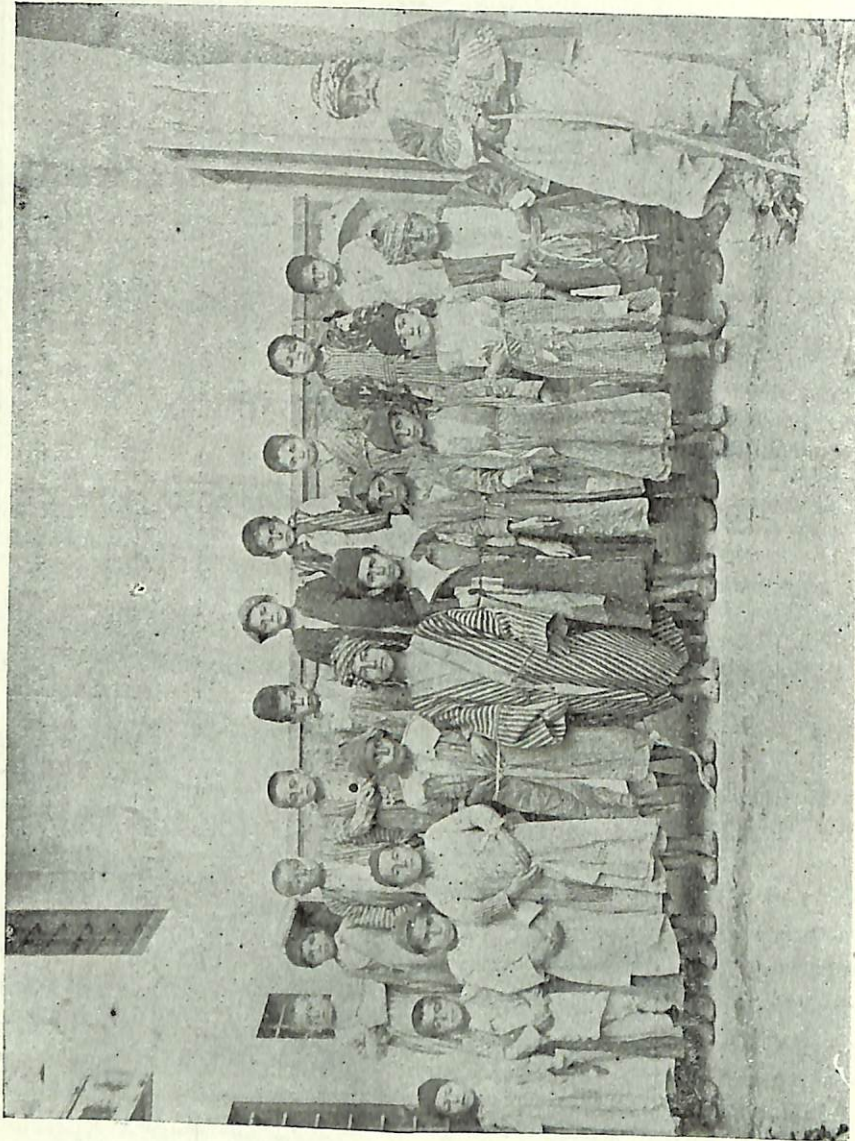
ուիլ արագօրէն: Պատուիրակութեան առաջին գործը եղաւ 5-6 սենեակով զատ տուն մը վարձել, որովհետեւ Որբանոցին մէջ տեղ չըլլալուն կարելի չէր նոյն շէնքին մէջ չեղօքացնել, հետեւաբար հիւանդները փոխադրուեցան նոր տան մէջ և յատկացուեցան հիւանդապահներ և սոսականաւոր բժիշկ մ'ալ՝ ամէն օր այցելելու և դարմանելու համար:

Յետոյ՝ Ա. Վարչական պատուիրակութեան կողմէ Մէրսինի Որբանոցը բացուած ատեն 500 որբերու համար պատրաստուած էր անկողին, հազնելիք, սեղանի սպաս կայն: Այս գոյքերէն 300է աւելի որբերու բաւելու չափ մաս մը կը մնար Մէրսին, նախապէս հաւաքուած 450 որբերէն մեծագոյն մասին ցրուած ըլլալուն պատճառաւ: Վերոյիշեալ գոյքերը Ատանա փոխադրուելով, ամբողջացան որբանոցի պէտքերը, ինչպէս նաև մօրերնուն քով խնամուելիք որբերունը: Աւելցածներն ալ հետզհետէ ղրկուեցան Տէօրթեօլի և Հաճընի որբանոցները, ինչպէս նաև Իզմիրէն որպէս նուէր հաւաքուած 45 նոր վերմակները:

Գալով միւս որբանոցներուն, թէ ասոնցմէ իւրաքանչիւրին մէջ որչափ երկսեւ որբեր կան և քանի՞ հոգիէ կը բաղկանայ պաշտօնէութիւնը և ի՞նչ ամասականներով, ուրոյն ցուցակներով ժամանակին Յանձնաժողովիչ ներկայացուցած ըլլալով, այստեղ միայն կը պարզեմ որբանոցներու ընդհանուր վիճակին վրայ ամփոփ տեսութիւններս:

Որբերու առողջական վիճակը. — Պատուիրակութեան այցելութեան միջոցին, կատարուած բժշկական քննութենէն տեսնուեցաւ որ, ամբողջ որբերուն վրայ միջին հաշուով 30 օր տևար է, հետեւեալ հիւանդութիւններով. — աղայոց մէջ տեսնուած են դաղիական ախտէ վարակեալներ ժառանգականութեամբ, յետոյ նախ քան որբանոցը մտնելին իրենց ունեցած աղտոտ վիճակին բերուածով բորոտածներ և (քէլ)եր կայն: Ասոնցմէ զատ տեղական հիւանդութիւններէն եղող ջերմ, աչքի թրաքօմա հիւանդութիւնը, փորճարութիւն ունեցողներ: Սակայն չտրհիւ տարուած բժշկական խնամքներու, մտուղի կանոնաւորման, տարափոխիկ հիւանդութիւն ունեցողներուն չեղօքացման, հետզհետէ պակսելու վրայ էին այս հիւանդութիւնները:

Ջղային, հոգեկան հիւանդութիւն մ'ալ կար միայն Այնթապի որբանոցը, ուրիէ կը տառապէին 10էն 13 տարեկան եօթը Անախոքցի աղջիկներ: Այս հիւանդութիւնը առաջ եկած էր աղէտի պահուն իրենց կրած յուզումէն ու վախէն և երեւակայութիւննին ազդուած ըլլալով, աղէտը մտաբերած պահներնուն յուշակորոյս կ'ըլլային և կը սկսէին բանդագուշելով ջղաձգումներ ունենալ և ըսել այնպիսի խօսքեր որոնցմէ կը հասկցուէր թէ իրենց կրած սոսկումի տպաւորութեան տակ կը մնան: Պատուիրակութիւնը խորհրդակցելով հաստատութեան բժիշկին հետ, և ուրիչ բժիշկներու ալ կարծիքը առնելով, որոշուեցաւ այս որբուհիները պահ մը հեռացնել թէ որբանոցէն և թէ՛ իրարմէ ու ղրկել օդափոխութեան, իւրաքանչիւրը զատ զատ այնպիսի վայրեր, ուր կարելի եղածին չափ քիչ առիթը ունենան վերջիչելու իրենց էութեան այնչափ ցնցող աղէտին մանրամասնութիւնները:

ՏՊՊՈՒ ԿԻՊՐՈՆԻՍԻ ԳՈՂՏՈՒՆՆԵՐԻ ՆՈՐԱՆՈՒՆՆԵՐԸ

Որբանոցի շէնքերը . — Բացի Մարաշի և Հաճընի որբանոցներէն միւս որբանոցներու շէնքերը այս տեսակ հաստատութեան մը յարմար և հանգըստաւէտ չէին : Սակայն կարելի եղած չէր որբանոցի բաւարար յարկեր գտնել , այդ քաղաքներուն մէջ տրամադրելի մէկ կամ երկու ընդարձակ շէնքեր չը գտնուելուն :

Որբանոցներու կրթական վիճակը . — Բացի Տէօրթեօլի և Հաճընի որբանոցներէն , ուր տարրական նախակրթարանի ծրագրով կը դաստիարակուին որբերը , միւս որբանոցներու որբերը կը յաճախեն տեղւոյն ազգ . և Միացեալի ու Ազգանուէրի կրթական հաստատութիւնները , իսկ շատ փոքրերը կը մնան որբանոց և այնտեղ կը կարգան :

Բացի Այնթապի վարժարաններէն , ուր յաճախող որբերու համար տարեկան մէկ մէկ գումար կը վճարուի , միւս հաստատութիւնները ճրտարար ընդունած են մեր որբերը :

Ջանազան կարգադրութիւններ . — Պատուիրակութեան կողմէ անմիջական հետեւեալ կարգադրութիւնները եղան , աւելի հիմնական միջոցները յանձնաժողովից ներկայացուելու և ժողովի որոշմամբ գործադրուելու համար :

Նախ՝ Տէօրթեօլի և Հասան Պէյլի որբանոցներուն տեսչութիւնը և անմիջական հսկողութիւնը տրուեցաւ Տ . Փառէն Մ . վրդապետի ինչպէս տեղեկագրուած է ատենին : Յետոյ Տէօրթեօլի որբանոցին ազլկանց բաժնին մէջ արհեստանոց մը հաստատել որոշուեցաւ :

Որբանոցներու մատակարարութեան և ներքին ու վարչական ամեն գործաւնութեանց համար ուրոյն տեղակիներ հաստատուեցան :

Իւրաքանչիւր որբանոցի մէջ անմիջական գարմաններու համար հարկ եղած դեղերը ունենալ որոշուեցաւ :

Որբերու կերակուրները տարւոյն եղանակին ու տեղւոյն կլիմային համեմատ պատրաստել տալ :

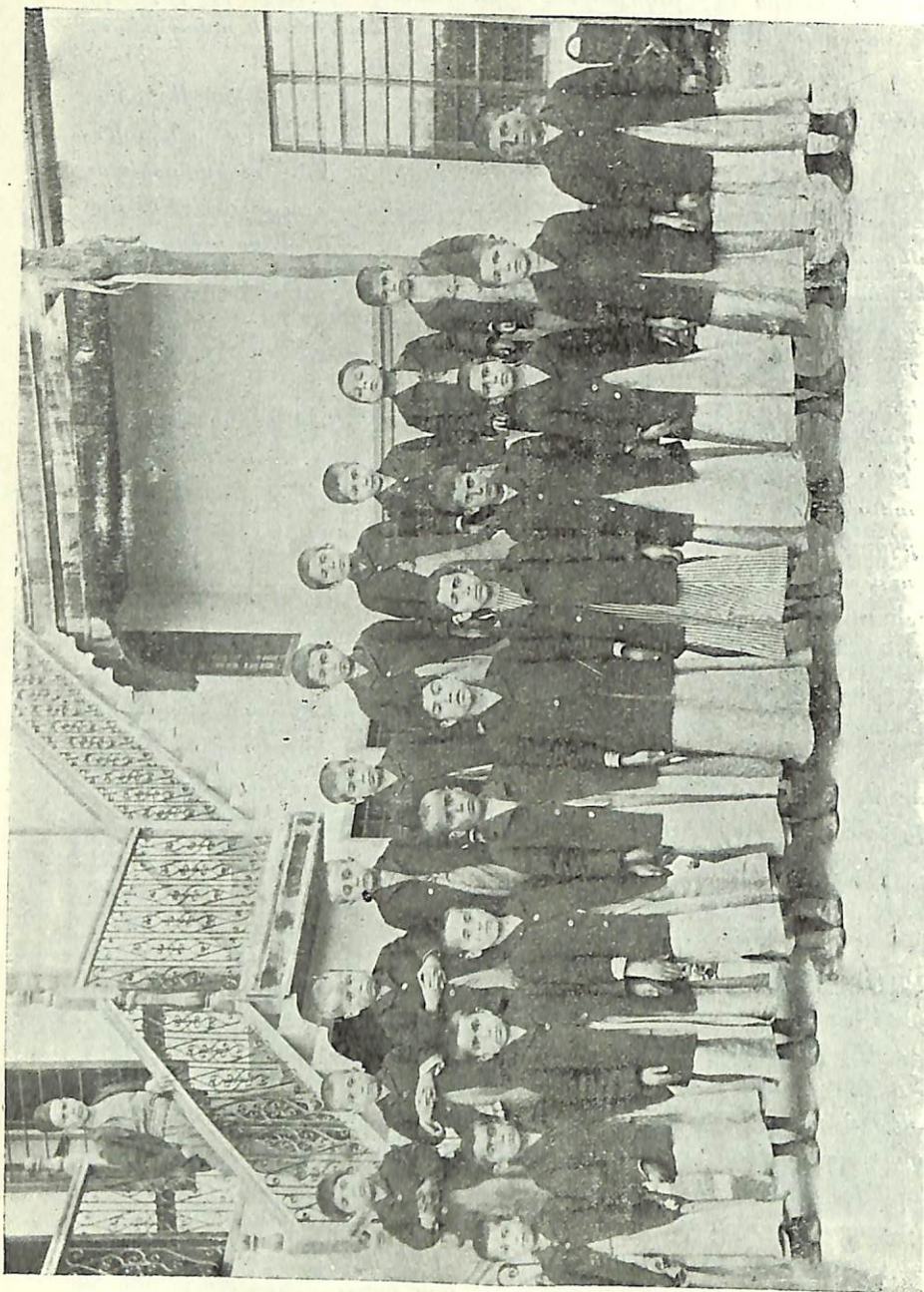
Յետոյ արձակուրդի ատեն որբերն ու որբուհիները զբաղեցնել միջավայրին ու իրենց սեռին յարմար արհեստներով :

Այն որբերը՝ որոնք ուսման բացարձակապէս անընդունակ են , որբանոցներու մէջ պատասպարելով հանդերձ , քաղաքին մէջ պարկեշտ արհեստաւորներու քով որպէս աշակերտ տալ :

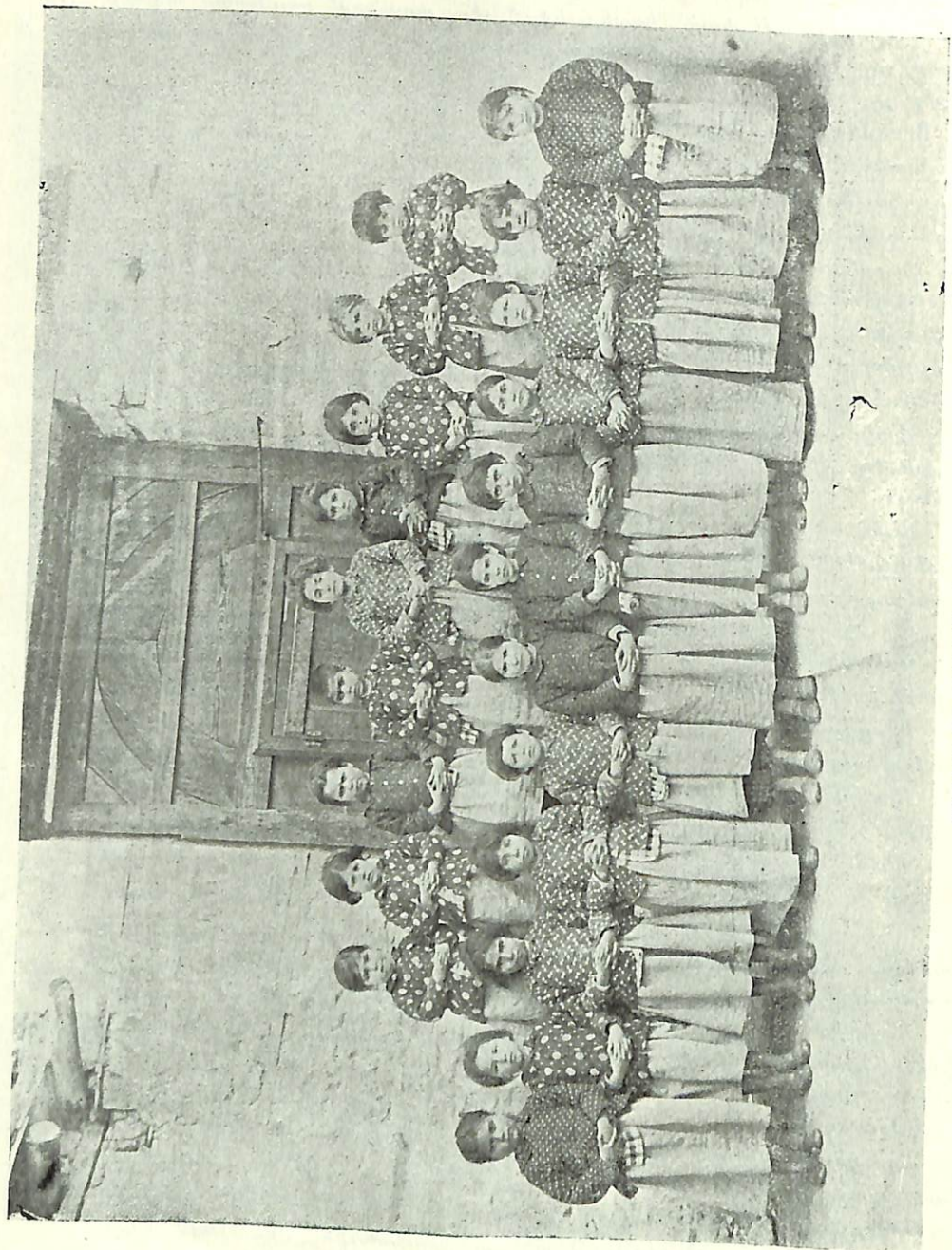
Նոյնպէս որբուհիներէն մեծկակները սրտ չըջաններով որբանոցի աւորեայ սպասարկութեանց գործածել ինչպէս է խոհանոց , լուսացք , կար , և այլն և այսպէս վարժեցնել անարարութեան :

Միայն թէ խնդիր էր որ այս հրահանգները պիտի գործադրուէին զոհացուցիչ կերպով , երբ հասկըցող և իրենց յանձնուած գործին ձեռքնհաս պաշտօնեաներ կը պակսէին : Ընդհանուր և չըջուն քննիչի մը գոյութիւնը իսկ չէր կրնար սպասուած կանոնաւորութեան մէջ պահել որբանոցները և տրուած ուղղութեան ու հրահանգին համաձայն վարել , քանի որ ինչպէս ըսուեցաւ մնայուն կարող պաշտօնեաներ կը պակսէին :

Նկատի ունենալով որ որբանոցները , աղէտին յաջորդող առաջի շրջանին մէջ հիմնուած են հապճէպով , ժամ առաջ որբերը պատասպարելու ստիպողական հարկին ներքեւ , և նիւթական ոչ այնչափ լայն միջոցներով

ՄԱՐԱՇԻ ՈՐԲԵՐԸ ՈՐԲԱՆՈՑ ԳՆՊՈՒՆՆԵՐԻՆԷ ՎԵՐՔ

ՄԱՐԱԼՇԻ ՈՐԲԱՆՈՅԻՆ ԿՐԹԱՆՆԵՐ

ու պաշտօնէութիւնն ալ կազմուած է տեղական տրամադրելի տարրերէն, հետեւաբար ներկայ շրջանին երեւցած պակասութիւնները մեծագոյն մասմբ արդիւնք են, այսօրինակ գործերու մէջ առաջի քայլերուն ընակահորէն պատահելիք դժուարութեանց և միջոցներու անբաւականութեան,

Արդ Պատ. Յանձնաժողովիս ներկայելու հարկը կը տեսնեմ հետեւեալ առաջարկները .—

1. — Յանձնաժողովիդ որբանոցներուն մէջ պատասպարեալ որբերու քանակը առայ նուազեցնելու, քանի որ մայրերուն մեծագոյն մասին վիճակը չէ ապահովուած, որբանոցներուն այժմեան թիւը պակսեցնել Յի կամ առ առաւելն 4ի: Ատանա, Հաճըն, Հասան Պէյլի և Անախօք:

Ա.ՏԱՆԱ. — Որբանոցին մէջ բացի Ատանայի որբերէն կրնան պատասպարուիլ նաև Տարսոնցի, Մխիթցի, Համիտիէցի և շրջակայ Հայ գիւղերու որբերը:

ՀԱՃԸՆ. — Որբանոցին մէջ Հաճընի և շրջականերու որբերէն զատ Սիսի, Ղարս-Բազարի որբերն ալ կրնան պատասպարուիլ:

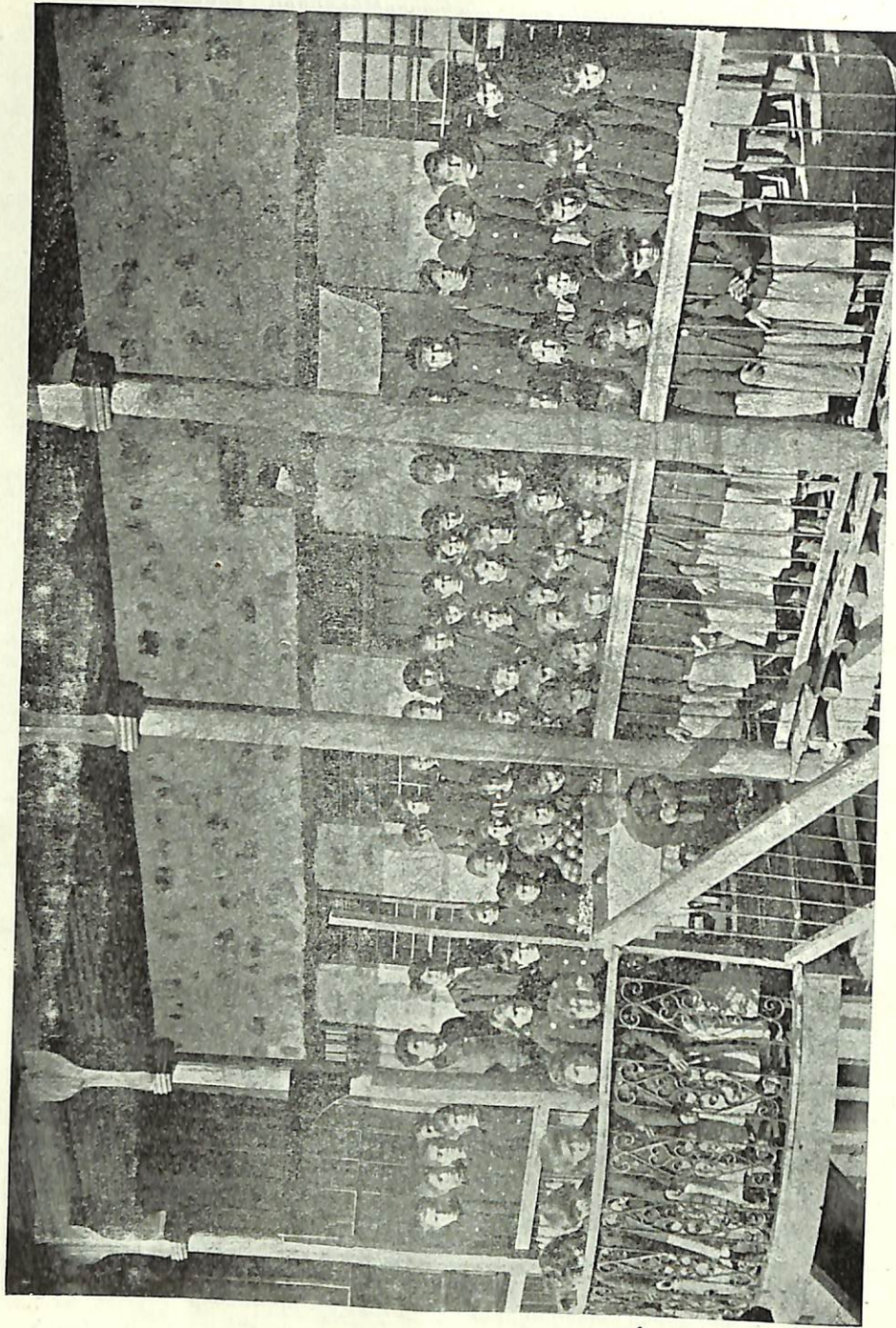
ՀԱՍԱՆ-ՊԵՅԼԻ. — Աշխարհագրական դիրքով Մարաշէն և Այնթապէն երկու օրուան հեռաւորութեամբ դաշտային Կիլիկիոյ կարեւոր մէկ կէտին վրայ կը գտնուի ուր՝ ամբողջ դաշտային Կիլիկիոյ որբերէն զատ՝ Մարաշի և Այնթապի որբերն ալ կրնան պատասպարուիլ: Հասան Պէյլի շուրջը կան բազմաթիւ լեռնային ու դաշտային Հայ գիւղեր, որոնց ալ ոչ նուազ նպաստաւոր կ'ըլլայ Հասան Պէյլի մէջ որբանոց մը ունենալը:

Գաղով Տէօրթեօլի, մօտ ատենէն պիտի ունենայ Հ. Բ. Միւլթեան Որբանոց արհեստանոցը և քաղաքն ալ բացի իր շրջականերէն, ինքը արկածեալ քաղաք մը չըլլալուն, որբանոցին փակումը հարուած մը չըլլար և իսկապէս պատասպարուելու արժանիները կրնան Հասան Պէյլի հաստատութեան մէջ պահուիլ:

Որբանոցներու համար շատ տեղ յարմար չէնքեր չկան, Սակայն Ատանա հեռզհեռէ շինուելու վրայ ըլլալով մօտ ատենէն նպատակայարմար չէնքեր գտնել կարելի պիտի ըլլայ: Բայց Ատանայի որբանոցին հարսան փոխադրուիլը յարմար կը տեսնեմ, այս օրինակ հաստատութեան մը համար Ատանայէն աւելի յարմարութիւններ ընծայելուն պատճառաւ: Ասաղաղիկ ու անժխոր վայր մ'է և կարելի է որբերը՝ ու է արտաքին ազդեցութենէ, ազգականներու մտերիմ յարաբերութիւններէ ուզուած կերպով դիպուցնել և դաստիարակել: Տարսոնի մէջ չէնք գտնել թէև կարելի չէ, սակայն կը կարծեմ որ յարմար կ'ըլլայ ազգապատկան և դպրոցի հողին վրայ, վարժարանի վերաշինութեան համար արուելիք կառավարական նպաստին վրայ յաւելում մը ընել և չէնք մը չինել որ թէ՛ դպրոցի և թէ՛ որբանոցի ծառայէ միանգամայն:

ՀԱՃԸՆ. — Հաճընի Ս. Յակոբայ վանքը պատուիրակութեան կարգադրութեամբ որբանոցի յատկացուած է և վանքը որբանոցի յարմար վիճակի մը վերածելու համար Յանձնաժողովդ հոգացած է հարկ եղած ծախքին մէկ մասը:

ՀԱՍԱՆ ՊԵՅԼԻ. — Այստեղ Որբանոցի համար չէնք գտնել անհնար է

ՄԱՐԹՈՍԻ ՈՐՐԱՆՈՅՑԻ ՈՐՐԱՆՈՅՑԻ ԿԱՂՎԱՆՈՒՄԻ ՕՐԸ

հիմակուան եղածն ալ անյարմար և անբաւական է : Սակայն Հասան Պէյ-
լիցին պատրաստ է աղգապատկան հող մը տրամադրելի ընել և հայթայ-
թել պէտք եղած քարերն ալ, եթէ այնտեղ չէնք մը շինուի որ ծառայէ
գարոց-որբանոցի, որ շատ յարմար է նաև գիւղատնտեսութեան ալ : Այս
մասին Վաճառականական Ակումբին կողմէ տրամադրուած գումարէն մաս
մը, մօտ 500 ոսկի, թերեւս այնչափ մ'ալ Տարսոնի ծախսուի՝ երկուքն
ալ կ'ունենան իրենց գարոց-որբանոցները :

Որբանոցներու թիւը այսպէս սահմանափակուելով, հաստատութեանց
վարչութիւնն ու մատակարարարութիւնը շատ աւելի կանտնաւոր և նուազ
ծախքով կրնայ ըլլալ, պայմանաւ սակայն որ ամէն որբանոց կեդրոնէն
անուանուած իր պատասխանատու-անօրէնք ունենայ, այս բազմապահանջ
հաստատութիւնը վարելու ձեռնհաս :

Յետոյ բացի անօրէնէն և մէկ կամ երկու կարեւոր պաշտօնեաներէն
ու դռնապանէն միւս պաշտօնէութեան՝ առանց բացառութեան կիներէ
բաղկացած ըլլալը աւելի յարմար կը տեսնեմ, ինչպէս են օտար որբանոց-
ներու մէջ, քանի որ որբերը աւելի մայրական և կնոջական խնամքներու
կը կարօտին և թէ որբանոցները որբերուն ոչ միայն գարոցը այլ տունն
ալ են :

Այն ամեն տեղերը ուր կան Ազգ. վարժարաններ (տեղական, Միա-
ցեալ, Հայունհեաց) կամ այլ կրթական հաստատութիւններ, որբերը մեծ
մասամբ կը յաճախեն : Ատանայի և Այնթապի մէջ գարոցներուն տա-
րեկան վճարումներ կ'ըլլան Որբախնամիս կողմէ : Իսկ Մարաշ, Հաճըն,
Հասան Պէյլի և Տէօրթեօլ տարրական նախակրթարանի ծրագրով որբերը
կը դաստիարակուին Որբանոցին մէջ :

Որբանոցներու կրթական հոգը ամբողջովին Միացեալ և Ազգանուէր
Հայունհեաց Բնակրութեանց ցանձնուիլը խիստ նպատակաւորմար կը տես-
նեմ, միևնոյն ատեն տեղական ժողովուրդն ալ հետզհետէ ի վիճակի
կ'ըլլայ օգնելու այս հաստատութեանց : Արդէն այժմէն իսկ ուստեսողէն,
զգեստեղէն, մերթ ալ դրամական նպաստներ կ'ըլլան տեղացւոց կողմէ :

Ամբողջ արկածեալ վայրերու մէջ ժողովուրդը գուրդուրանքով վե-
րաբերում մը ունի դէպի որբերն ու որբանոցները և ընտանեզուրկ փոքրիկ-
ներուն պատասպարումը մխիթարութիւն ու ուրախութիւննին եղած է :

Որբախնամ գործին առաջի օրէն՝ յիշատակութեան արժանի անձ-
նուէր ծառայութիւններ մատուցանողներ եղած են .— Մարաշի հանգուցեալ
առաջնորդ Տէր Մկրտիչ Վեհապետեան Արքեպիսկոպոս, Հաճընի առաջ-
նորդ Տէր Ներսէս Դանիէլեան Մ. Վրդ., Տէօրթեօլի և Հասան Պէյ-
լի որբանոցներու տեսուչ Տէր Փառէն Մ. Վրդ. Մեղքոնեան, Ամերի-
կացի Տօքթօր Շէփըրտ որ անձնուիրաբար խնամած և դարմանած է որ-
բերը : Մարաշ Տօքթօր Յարութիւն Տէր Ազգարեան՝ որ տեղւոյն Որ-
բանոցը հիմնուելէն ի վեր մինչեւ ցարդ կը դարմանէ որբերը անձնուի-
րաբար, որուն չնորհիւ Մարաշի որբերուն առողջական վիճակը միւսնե-
րուն հետ բաղդատմամբ լաւագոյնն էր : Նոյնպէս Օր. Սաթեմիկ Օհան-
Ջանեան որ Ա. Պատուիրակութեան հետ սկսաւ ախտափոխ 4—5 ամիս

չինայեց ու է աշխատութիւն որբերու և այրիներու համար, ինչպէս նաև աշխատակցեցաւ Տիկին Զապէլ Եսայեանի և յաջորդ Պատուիրակութեանց :

Ազգ. Որբանոցներու մասը փակելէ առաջ Յանձնաժողովիդ ուշադրութեանը կը յանձնեմ Զէյթունի վանքը որ, համեստ գումար մը ծախսելով, հարիւրաւոր որբերու պատուարան կրնայ ըլլալ Զէթունցի, Մարաշի և չըջակայ որբերու և հոն հաստատել զիւղասնտեսական դասընթացքներ ամեն ճիւղերովը և արհեստանոց մը որ մեծապէս ալ կը նպաստէ տեղացւոց անտեսականին :

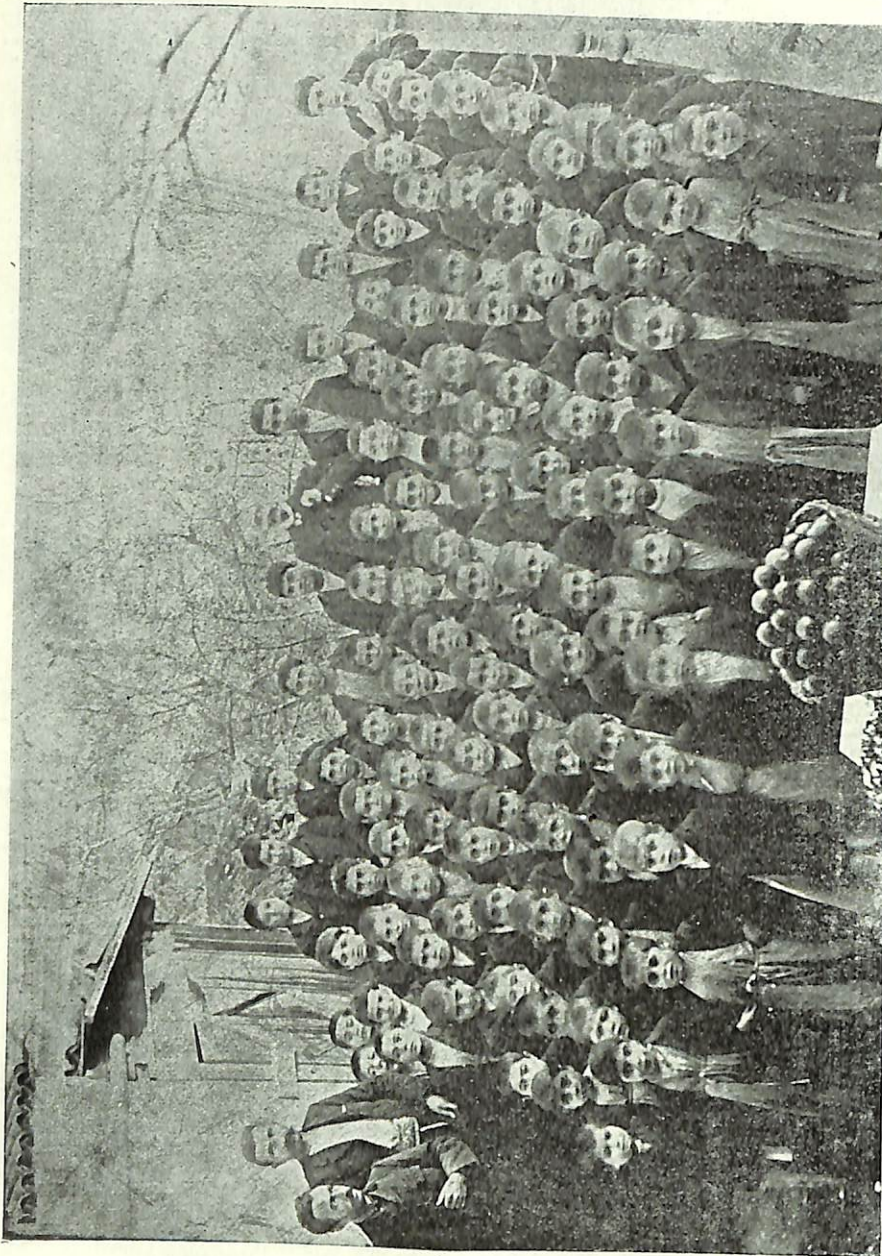
Քեիկեան Որբանոց .— Հայոց Բարեգործական Ը. Միութիւնը այս անուամբ որբանոց մը պիտի հաստատէ Զոք-Մարգուան, որ միեւնոյն ատեն արհեստանոցի ալ պիտի ծառայէ և 60էն մինչեւ 100 որբեր պիտի պարսպարէ :

Հ. Բ. Միութեան ներկայացուցիչներուն և պատուիրակութեան մէջ հետեւեալ կարգադրութիւնը եղած է .— Հ. Բ. Միութիւնը մինչեւ իր որբանոցին բացումը, մեր որբանոցի որբերէն կը պաշտպանէ 60 որբ, որոնց իւրաքանչիւրին համար օրական «60» փարայ պիտի վճարէ ներկայ իւրաքանչիւրին համար 1էն սկսեալ (1910) : Միեւնոյն ատեն որբանոց-արհեստանոցին բացման ատեն առնուելիք որբերը մեր որբանոցներէն զատելու յանձնառու եղած է Միութիւնը :

Որբանոցներու Խնամակալութիւններ .— Խնամակալութիւնները կազմուած են տեղացի ծանօթ անձերէ . որչափ որ ասոնցմէ ոմանք զբաղման, ոմանք ալ այլևայլ պատճառներով պէտք եղած կերպով չը կրնան զբաղիլ որբանոցով, բայց միշտ իրենց օգտակրութիւնը ունեցած են . մանաւանդ զբամական տաղնապներու ատեն Խնամակալութիւններն են որ կամ փոքրամական աստիճաններու ատեն Խնամակալութեան միջնորդ կ'ըլլան : Յետոյ, խատուութիւններ կ'ընեն կամ փոխառութեան միջնորդ կ'ըլլան : Յետոյ, Խնամակալութիւնները կապեր են տեղացւոց և հաստատութեանց մէջ և միջոց մը որ միշտ հեռաքրքրելի տեղացիք և օգնեն որբանոցներու : Խնամակալութիւններ չունենալը կրնայ վշտացնել տեղացին : Սակայն միևնոյն ատեն ալ որբանոցները խնամակալութեանց կամքին ձգելու չէ բոլորովին, այլ պէտք է կեղծոնէն պատրաստուած հրահանգով մը իրաւասութիւնները սահմանել :

Որբերու Ժառանգութիւններ .— Որբերու արձանագրութեանց յատուկ տետրակին մէջ իւրաքանչիւր որբի անուան քով մանրամասն ծանօթութիւններ արուած են հողային կամ այլ ժառանգութեանց մասին : Այն որբերը որոնք ի հօրէ և ի մօրէ որբ են կամ մայրերնին վերամուսնացած է և կամ զաւկին ժառանգութիւնը պահելու յարմար չէ, այդպիսիներուն ունեցածները իրենց անուններովը մանաւոր ցուցակներով յանձնուած է տեղական Առաջնորդարաններուն, որպէս զի իրենք պաշտպան, խնամակալ ըլլան ու հարկ եղածները ընեն ատենին :

Ինչպէս կը պակսի պատասխանալ որբերու թիւը .— Եթէ այրի կանանց վիճակը ապահովուի, կան մայրեր որ մէկէ աւելի զաւակներ ունին

ՄԵՐԱՅԻՆ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ ԿԱԶՄԱՆՈՒՄԻ ՈՐԲԵՐ ԵՎ ԿԱԶՄԱՆՈՒՄԻ ՄԵՐԱՅԻՆ ՈՐԲԵՐ

ՏՕԻԹ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՏԷՐ.ՂԱԶԱՐՅԱՆ
ՈՐ 1 1/2 ՏԱՐԻ Ի ՎԵՐ ՋՐԽԱԲԱՐ ԿԸ ԴԱՐՄԱՆԷ
ՄԱՐԱՇԻ ՈՐԲԱՆՈՅԻ ՇԻՒՆԴՆԵՐԸ

որբանոցը, ասոնք անպայման ետ պիտի առնեն իրենց զաւակներէն մին կամ երկուքը, եթէ ոչ ամէնքը: Այսպէսով կանանց վիճակին բարելաւման հետ աստիճանաբար կը նուազի որբերու թիւը, հետզհետէ մինչեւ իրենց չափահասութիւնը Ազգին խնամքին կարօտ կը մնան անհայր անմայր որբերը որոնց թիւը բարեբաղդաբար մեծ չէ, ինչպէս կ'երեւի մասնամոր ցուցակէն. մէկ մ'ալ 4—6 որբեր ունեցող մայրերու զաւակները:

Ներկայ ամիտի տեղեկագիրս որ կը պարունակէ նաև իր մէջ որբերու ամբողջ և մանրամասն թիւը, ներկայելով Պատ. Յանձնաժողովիդ ուշադրութեան,

Կը մնաւ անկեղծ յարգանքով
եւ անձնուիրութեամբ
ՍԱՐԳԻՍ ՍՈՒԻՆ

Ե.— ՈՐԲԱՆՈՅՆԵՐՈՒ ԱՄՓՈՓՄԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄ

Որբախնամս իր միամեայ պաշտօնավարութեան ընթացքին մէջ համոզում գոյացուց թէ որբանոցներու ամիտիման գործը օգտակար պիտի ըլլայ թէ՛ վարչական և թէ՛ մատակարարական տեսակէտներով: Սուին էֆէնտիի դարձէն վերջ Յանձնաժողովս ալ աւելի ամրապնդուեցաւ իր համոզման մէջ և որոշեց որբանոցներուն թիւը իջեցնել երեքի, առանց պակսեցնելու պատասպարեալներուն թիւը, ինչ որ արդէն անկարելի էր: Այս կարգադրութեամբ հնարաւոր պիտի ըլլայ մեր որբերուն և որբուհիներուն տալ մտաւոր միջնակարգ կրթութիւն մը, տեղւոյն վրայ գոյութիւն ունեցող և չունեցող արհեստներ և գիւղատնտեսական գիտութիւն, տեսական ու գործնական:

Յանձնաժողովս իր այս որոշման համաձայն պիտի ունենայ որբանոցներ մին Հաճնոյ, միւսը Հասանապէյլի և միւսը Սուէյտիոյ գիւղերէն յարմարագոյնին մէջ, — որ յետոյ պիտի ընտրուի, — այս վերջին երկու տեղերուն մէջ կառուցանելով Որբանոցի յատուկ երկու շէնքեր, — ապագադերուն իբր վարժարան, — մայրաքաղաքիս վաճառականաց ակումբին արամազրած հազար (1000) ոսկիով, Հաճնոյ որբանոցը փոխադրուած ըլլալով արդէն Ս. Յակոբայ վանքը, հարկ եղած շինութեամբ:

Այս որոշումը կարելի չեղաւ մեզ խկոյն գործադրել վերահաս ձմրան և այլ դժուարութեանց պատճառով, և հարկադրուեցանք առ այժմ անփոփոխ պահել որբանոցներու թիւը, որոշման գործադրութիւնը յետաձգելով:

Զ.— ՆՈՐ ՇՐՋԱՆԻ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Որբանոցները կը կառավարուէին տեղւոյն վրայ գտնուած պաշտօնէաներով, ընդ հսկողութեամբ տեղական նշամակալութեանց որոնց կը նախագահէին Առաջնորդները և Որբախնամիս ընդհ. քննիչին: Յանձնա-

ժողովն նոր շրջանին համար լաւագոյն համարեց որ իւրաքանչիւր որբանոց կեդրոնէս կարգուած Տնօրէններով կառավարուի, դարձեալ ընդ հըսկողութեամբ տեղական խնամակարութեանց և ընդհ. քննիչին:

Ըստ այսմ

Մարաշի Որբանոցին Տնօրէն կարգեց Որբանոցներու ընդհ. քննիչ Տիար Ասչատուր Գուղեան

Հաճոյ Որբանոցին Տնօրէն կարգեց Տիար Թովմաս Գարագաշեան
Հասանդէյիլի ու Տէօրթեօլի որբանոցներու Տնօրէն Տ. Փառէն

Ծ. Վրդ. Մելքոնեան վերահաստատուեցաւ իր պաշտօնին մէջ:

Ասանայի որբանոցին Տնօրէն կարգեց Տիար Դաւիթ Փիլիթօֆեան

Այնթապի որբանոցին Տնօրէն Տիար Փիլիպպոս Սարգիսեան
վերահաստատուեցաւ իր պաշտօնին մէջ:

ՄԱՐԱՇԻ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ ԿՕՇԵԱՆԿԱՐԻ ԿԱՆՈՒՅԸ

ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻՍ ԿՈՒՐԱՏՈՄՍԵՐԸ ՍՊԱՌՈՂ ՄԱՍՆԱԽՈՒՄԲԵՐ

ԱՅՆԹԱՊԻ ՈՐԲԱՆՈՅԻՆ 7 ՈՐԲՈՒՀԻՆԵՐԸ ՈՐՈՒՔ ԱՂԵՏԵՆ ԿՐԱԾ ՍԱՐՍԱՓՆԵՆ «ԻՍԹԵՐԻԷ» ԵՂԱԾ ԵՆ

1. Գասրգիւղ

Տիկնայք Ն. Ա. Մանուկեան, Տօքթ. Ս. Յակոբեան, Ա. Ա. Հա-
րենց, Ն. Գ. Սարգիսօֆ, Ֆ. Ն. Օհանեան և Օրիորդք Ա. Պ. Արապեան
և Ռ. Աղաթօն:

2. Իւսկիւսար Սեղամիէ-Գուզկունճուֆ-Ինասիէ

Տեարք Յ. Ներկարարեան, Գ. Փափազեան, Պ. Մարտիրոսեան, Ա.
Քիւրքճեան, Ե. Մարտիկեան, Ն. Արթինեան:

3. Իւսկիւսար Եէնի Մահալէ

Տեարք Երուանդ Խիւտավէրսեան, Կ. Ալիքսանեան և Բ. Պէյզաա-
եան:

4. Ճէրիգիւղ

Տեարք Գ. Ոսկեան, Պ. Աղանեան, Տօքթ. Մութաֆեան, Տօքթ.
Վ. Գասապեան, Յ. Կիւլպէնկեան և Յ. Նարկիլէճեան:

5. Սեղանիկ

Տ. Կարապետ քհնյ. Թուխմանեան և Տեարք Պ. Սարաֆեան, Տ.
Տեփանեան, Յ. Տիւրկէրեան և Յ. Մանուկեան:

6. Մաշկարա

Տեարք Տօքթ. Յովհաննէս Նշանեան, Ա. Թօքապեան, Պ. Բարու-
նակեան, Ա. Ուրուրեան, Գ. Պօրուճեան, Վ. Յարութիւնեան և Մհի.
Դաւիթ:

7. Տարսանիչ

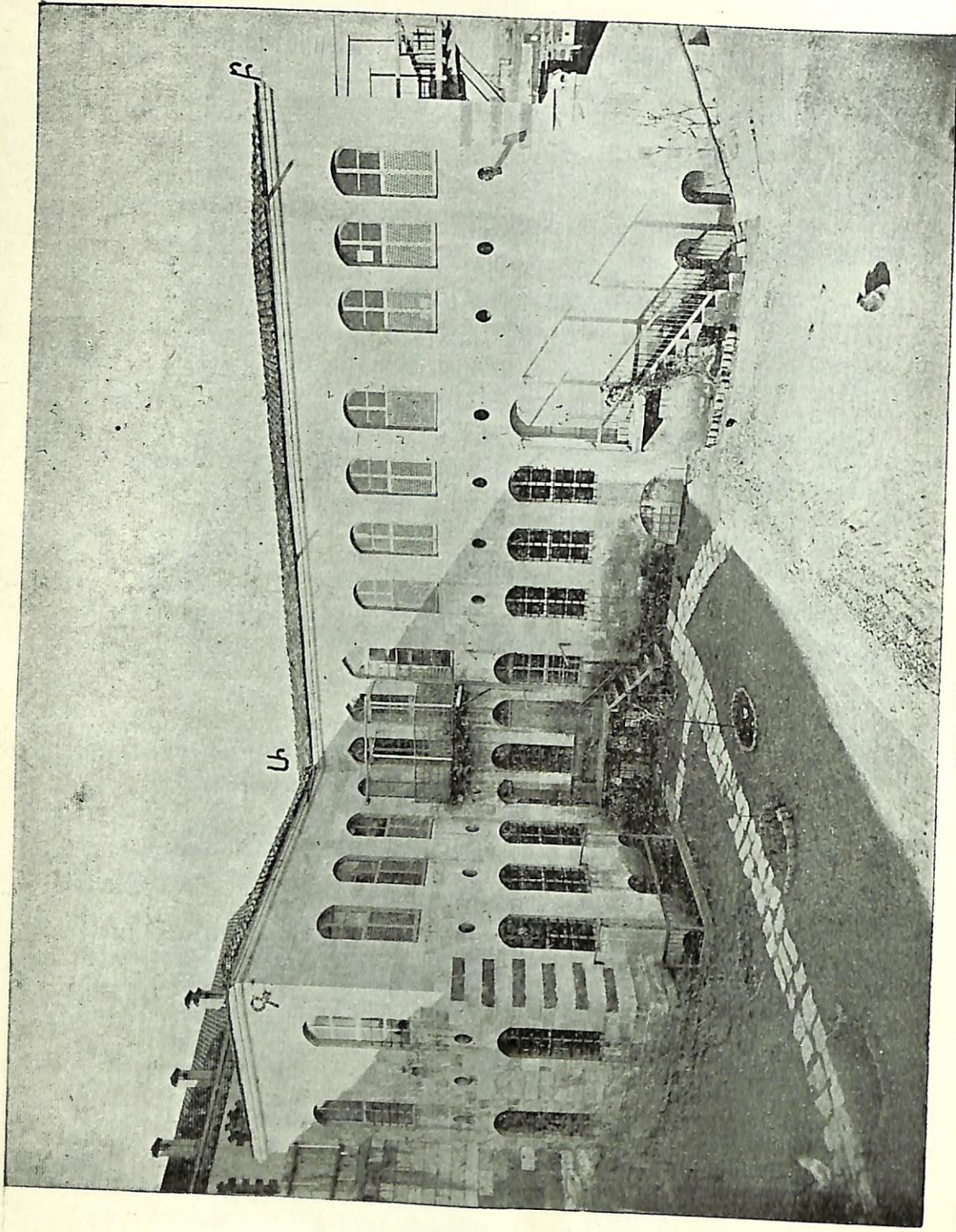
Տեարք Աբրահամ Եագուպեան, Ս. Սիմօնեան, Գ. Ճանիկեան, Պ.
Թէքիրտաղլեան և Գ. Յակոբեան:

8. Օրտու

Տեարք Յ. Անմահեան, Ե. Ո. Առաքելեան, Գ. Գրիգորեան, Տ.
Անդրէասեան և Խ. Ճէրահեան:

9. Ինէպօղու

Տեարք Գ. Էօմիւրեան, Յ. Գարամանեան, և Ե. Գարեան:

ԱՅՆԹԱՊԻ ՈՐԲԱՆՈՅ

10. Կիրասուն

Տեարք Մ. Պարտապետան, Ն. Թօքատեան, Ե. Զիչէքեան, Մ. Խը-
արչեան և Գ. Զրտաքեան:

11. Սամսուն

Տեարք Յ. Հէքիմեան, Տօքթ. Հ. Հինգլեան, Մ. Ընքապապեան,
Գ. Կիւլեան և Տ. Հայրապետեան:

12. Գոնիխ

Տեարք Տօքթ. Ս. Ժամկոչեան, Մ. Շահինեան, Յ. Թովմասեան,
Ս. Մէյմարեան, Ս. Ռափայէլեան:

13. Ագշէհիւր

Տ. Առանձար քնչ. և տեարք Յ. Սարաֆեան, Գ. Արապեան, Ս.
Թօփազապեան և Յ. Աշոտեան:

14. Պուրսուր

Տ. Արսէն Քնչ. Միքայէլեան և Տեարք Կ. Աւետիքեան, Ա. Ալիքսան-
եան և Յ. Գուլումճեան:

15. Հայ-Գիւղ (Պակսրմաշի քեմ)

Տեարք Ս. Մանուէլեան, Ս. Մհի. Ստեփանեան, Ա. Աքիկեան, Պ.
Տօնիկեան, Խ. Նոր-Յակոբեան, Կ. Պաղտատարեան, Յ. Գառեթօրանեան,
Կ. Մուրատեան, Թ. Այվազեան, Կ. Պուրկազեան, Ա. Կէլիպօլեան, Յ.
Մարտիրոսեան:

16. Պաճրս

Պատ. Թաղական Խորհուրդ

17. Նիկոմիդիա

Տ. Ստեփաննոս Ս. Արքեպիսկ. Յովակիմեան

18. Բարիզ

Տեարք Վ. Թազուրեան, Հ. Համամճեան, Մ. Գալուստեան, Յ.
Աստուածատուրեան և Գ. Գալաֆեան:

19. Սովիա

Տ. Մեսրոպ քնչ. և Տեարք Թ. Ներսէսեան, Մ. Արծրունի, Ն.
Թանտրճեան, Մ. Սարըպոյաճեան և Կ. Խօչեան:

ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻՍ ՆՈՒԻՐԱՏՈՄՍԵՐԸ ՄՊԱՌՈՂ ՈՐԲԱՊԱՇՏՊԱՆ ՄԱՍՆԱԽՈՒՄԻԵՐ (*)

1. Մագրիգիւղ

Տեարք Գ. Աղամեան, Հ. Մերկերեան, Կ. Աստուածատուրեան,
Ն. Անտոնեան, Գ. Իւթիւճեան, Զ. Տ. Ս. Փափազեան, և Տ. Յուսիկ
քհնյ. Բէրէստէճեան: (25 որբ)

2. Պէշիքբաշ

Տեարք Յ. Կիւլեան, Լ. Գարակէօզեան, Յ. Ալպէմճեան, Վ. Ալ-
թունեան, Ն. Չիթճեան, Ա. Բաղումեան, Ա. Աւազեան, Զ. Երամեան,
Ն. Խաչիկեան և Պ. Կիւլխտանեան: (10 որբ)

3. Նարըգաբու

Տեարք Դ. Սիմքէշեան, Ս. Գամշեան և Հ. Հիսարեան: (6 որբ)

4. Խարբերդ

Տեարք Մ. Տէր-Ստեփանեան, Ա. Ժամկոչեան, Գ. Թումաճանեան,
Յ. Թիւֆէնքճեան, Կ. Պէրպէրեան, Ն. Թէնէքէճեան, Կ. Նաչիկեան,
Տօքթ. Մ. Յակոբեան, Մ. Անարոնեան, Յ. Փիլիպոսեան, Ս. Աս-
լանեան, Կ. Պարամեան և Ա. Նիմինեան ու Մը. Ֆէրրի: (10 որբ)

5. Եօզդաս

Տեարք Յ. Եսայեան, Հ. Թափրալեան, Տ. Խաչխաչեան, Ա. Գալ-
փաքճեան և Ա. Արապեան: (20 որբ)

6. Էսկիշէհիր

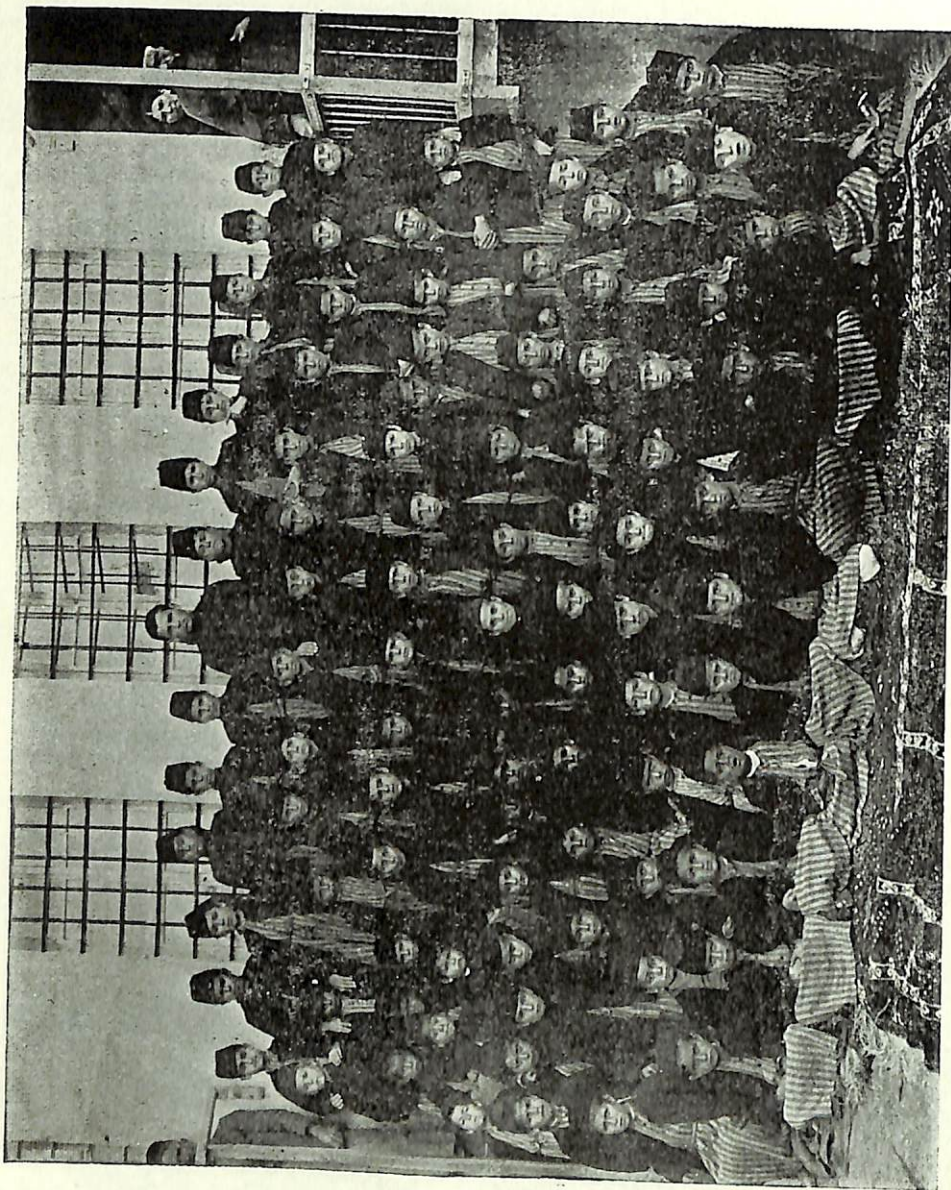
Տեարք Յ. Ճիլպէրեան, Ս. Չիւրիքալեան, Ս. Թուրուքեան, Յ.
Եսպճեան և Զ. Յակոբեան: (10 որբ)

7. Կարիև

Տեարք Ա. Հանէսեան, Մ. Չիլինկիրեան, Ս. Վասիլեան, Յ. Գու-
յումճեան, Ս. Ապաճեան, և Մ. Նոր-Պարոնեան: (20 որբ)

8. Պաղթեան

Տեարք Գ. Գուշեան, Պ. Պամաճեան, Ս. Վիրանեան, Թ. Ծա-
տուրեան, և Ե. Եղիսէեան: (20 որբ):

ՅԵԿԵՅԱՆ ՊԻՆՈՒՄԻԵՐԸ

(*) Որոնք կ'ստանան իրենց պաշտպանած որբերուն շուսանկարները յարակից ամեն ծանօթութեանը:

ՈՐԲԱՊԱՇՏՊԱՆ ՄԱՍՆԱԽՈՒՄԻՄԵՐ

1. Երզնկա

Տ. Երուանդ Վրդպա . Բէրտանճեան և Տեարք Ս. Տէր-Ստեփանեան ,
Տօքթ. Տ. Փափազեան , Գ. Լէվեան , Խ. Ալթունեան և Կ. Մարկոս-
եան : (16 որբ)

2. Վառնա

Տիկին Ա. Փափազեան և Տեարք Ա. Փափազեան , Ա. Կարապետ-
եան , Բ. Սիւզմէեան , Կ. Ղազարեան , Յ. Սարուխանեան և Ս. Գիւրա-
եան : (7 որբ)

ՀԱՆԳԱՆՍԿԻՉ ՄԱՍՆԱԽՈՒՄԻՄԵՐ ԵՒ ՄԱՐՄԻՆԵՐ

1. Վեգիր-Քէօքրիւ

Տեարք Յ. Սիւմպիւլեան , Կ. Չէվիկեան , Ա. Խաչերեսեան , Յ. Խա-
չերեսեան և Բ. Սմարեան :

2. Արաքիւր

Տեարք Ա. Այճեան , Ա. Պօղաճեան , Ա. Թաշեան , Գ. Չիրաքեան ,
և Յ. Անանեան :

3. Տրապիզոն

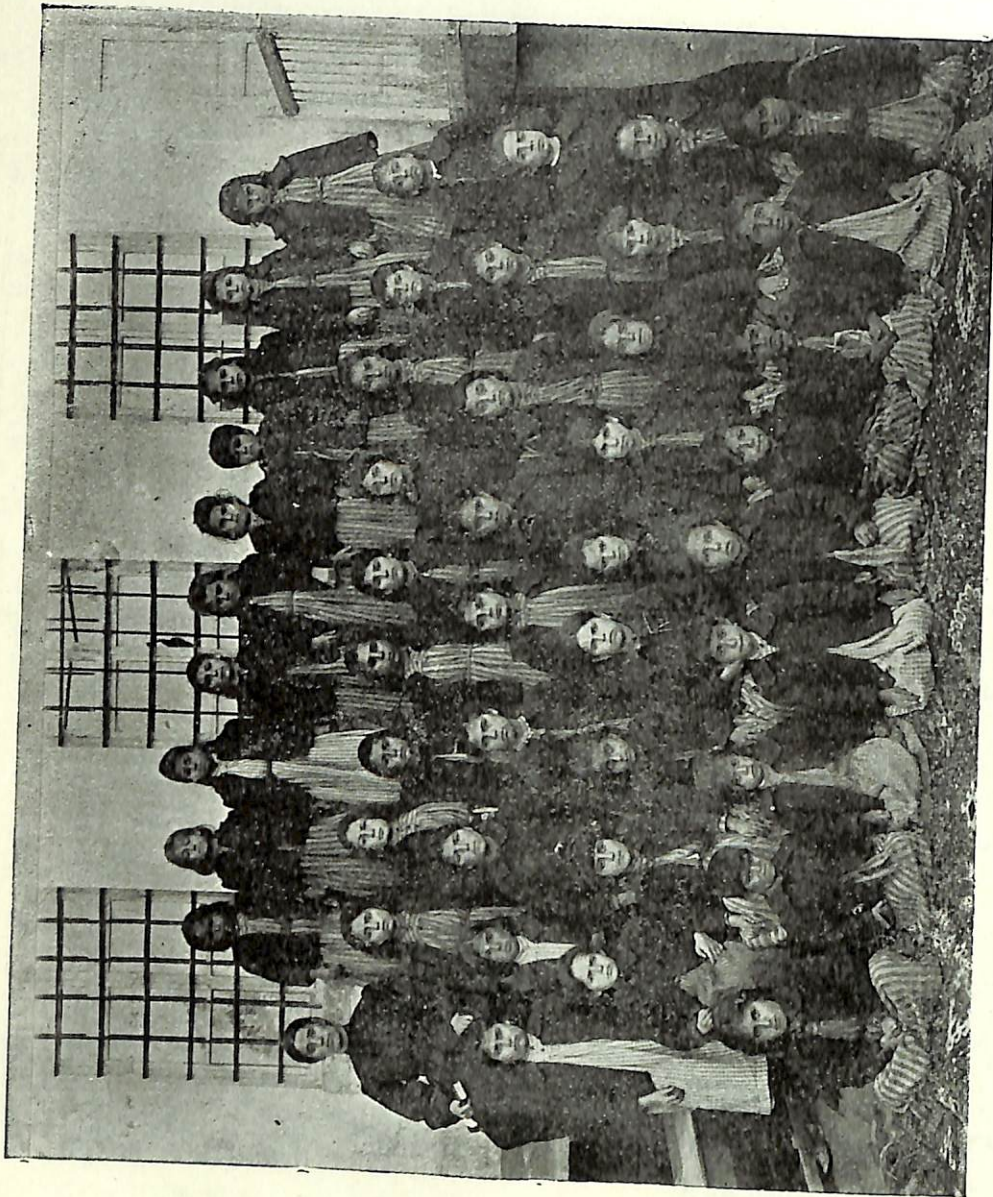
Տեարք Կ. Արապեան , Թ. Արապեան , Զ. Մարանեան , Յ. Կէտիկ-
եան և Պ. Մարխեան :

4. Հէվըրհիլ (Ամերիկա)

Հայուհեաց Որբախնամ Ընկերութիւն
Տիկին Վարդեր Տէրտէրեան (Ատենապետ) և Տիկին Վ. Իսպիրեան
(Գանձապետ) :

5. Քոնֆօրս (Ամերիկա)

Աղբ . Որբախնամ Վարչութիւն
Տեարք Ասատուր Շաթրեան (Ատենապետ) և Միքայէլ Ամարէսեան
(Ատենադպիր)

ԱՅՆԹԱՊՈՐ ՈՐԲՈՒՀԻՆԵՐԸ

6. Բիջւրնէ (Աւերիկա)

Հայ Ազգ. Ազատ Լսարանի Վարչութիւն
Տեարք Ն. Տարխանեան (Ատենապետ) և Յ. Տէրվիշեան (Ատենադպիր):

7. Եիֆալո (Աւերիկա)

Հայ Որբախնամ Յանձնախումբ
Տեարք Կարապետ Փուշմանեան (Ատենապետ) և Յովհաննէս Պէզազ-
եան (Ատենադպիր):

8. Սրոնիէմնաս (Աւերիկա)

Հայաստանի Աստղ Ընկերութիւն
Տեարք Կարապետ Բէէէճեան (Ատենապետ) և Ս. Յ. Հազարչահեան
(Ատենադպիր)

9. Թրոյ (Աւերիկա)

Կիլիկիոյ Սովերոյ Հանգ. Մասնախումբ
Մհի. Մ. Հայկեան (Ատենապետ), Մ. Կ. Հայրապետեան (Ատենա-
դպիր):

ՈՐԲԱՊԱՇՏՊԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐ (*)

1. Դահիրէ

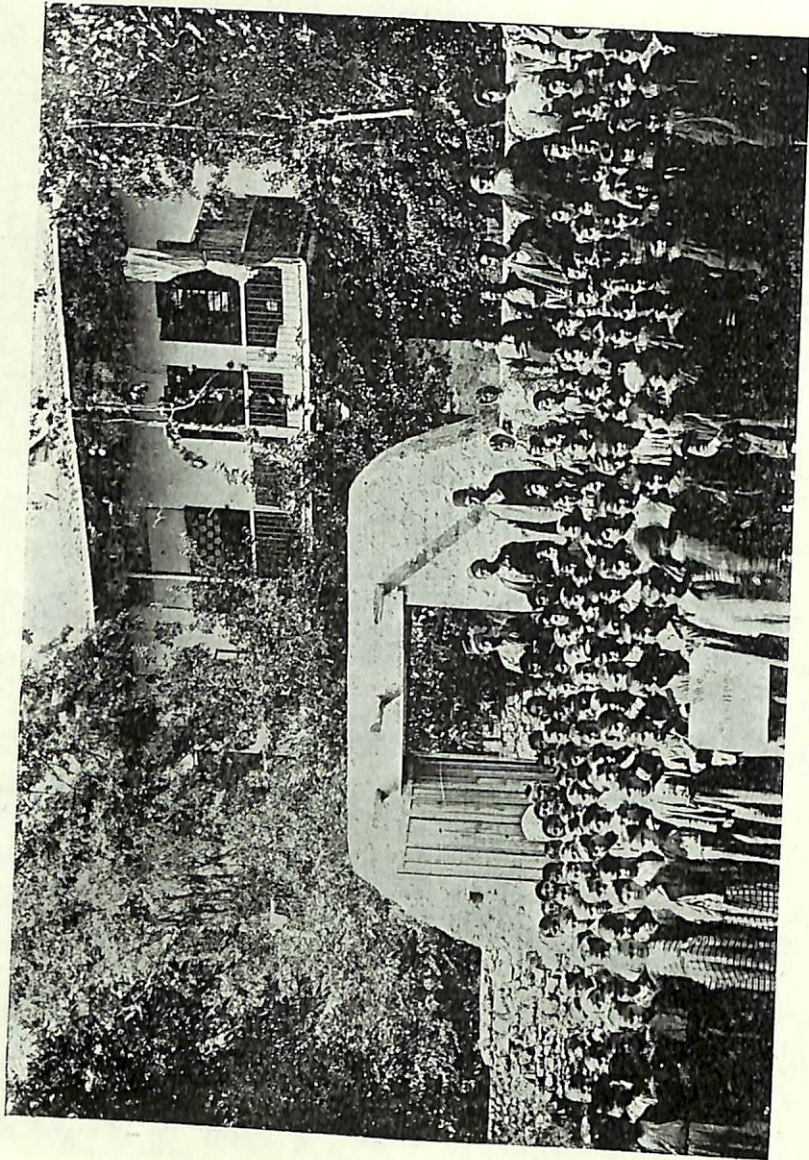
Հայկ. Բարեգործ. Ընդհ. Միութիւն. — 60 որբ
Վսեմ. Պօղոս Փաշա Նուպար (Ատենապետ) Վ. Մայէզեան (Ատե-
նադպիր):

2. Զմիրոնիս

Հայ Տիկնանց Որբախնամ Միութիւն. — 50 որբ
Տիկնայք Ա. Մարկոսեան (Ատենապետ) Լ. Գասպար (Ատենադպիր)

3. Ֆրէզնո (Աւերիկա)

Հայուհեաց Որբախնամ Ընդ. — 20 որբ
Տիկին Սէլվի Մանուսաճեան (Ատենապետ) Օր. Հերմոն Նչկեան (Ա-
տենադպիր)

ՏՅՈՂՊԱՇՏՊԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐ

(*) Որբապաշտպան անհասները տեսնել հաշուական բաժնին մէջ:

14. Վոնսագէտ (Ամերիկա)

Տիկնանց Որբախնամ ընկերութիւն — 2 որբ :
Տիկնայք Սրբանոյշ Զաքարեան (Ատենապետ) և Փարիզ Կէմէրէկեան
(Ատենաղպիր) :

15. Ֆիլաստէյմիա (Ամերիկա)

Հայ Տիկնանց բարեգործ. ընկերութիւն — 3 որբ :
Տիկնայք Մ. Դ. Նուսիսէճեան (Ատենապետ) և Թէրվիզ Յ. Արամեան
(Ատենաղպիր) :

16. Նիւպրիյքըն (Ամերիկա)

Տիկնանց Որբախնամ ընկերութիւն — 2 որբ :
Տիկնայք Տիրուհի Եսայեան (Ատենապետ), Եթերեան (Ատենաղպիր) :

17. Մարգուան

Հ. Յ. Դ. Կանանց Կարմիր Խաչի Միութիւն — 2 որբ :
Տիկնայք Մ. Գոնչէկիւլեան (Ատենապետ) և Մ. Խաչերեսեան
(Ատենաղպիր) :

18. Գարաւան

Թաղ. Խորհուրդ — 2 որբ :

19. Սքրիկկիյոս (Ամերիկա)

Հայ Տիկնանց Որբախնամ Ընկ. — 2 որբ :
Տիկնայք Սաթենիկ Պոյաճեան (Ատենապետ) և Մէնդուհի Ասլանեան
(Ատենաղպիր) :

20. Նիւպրիքորք (Ամերիկա)

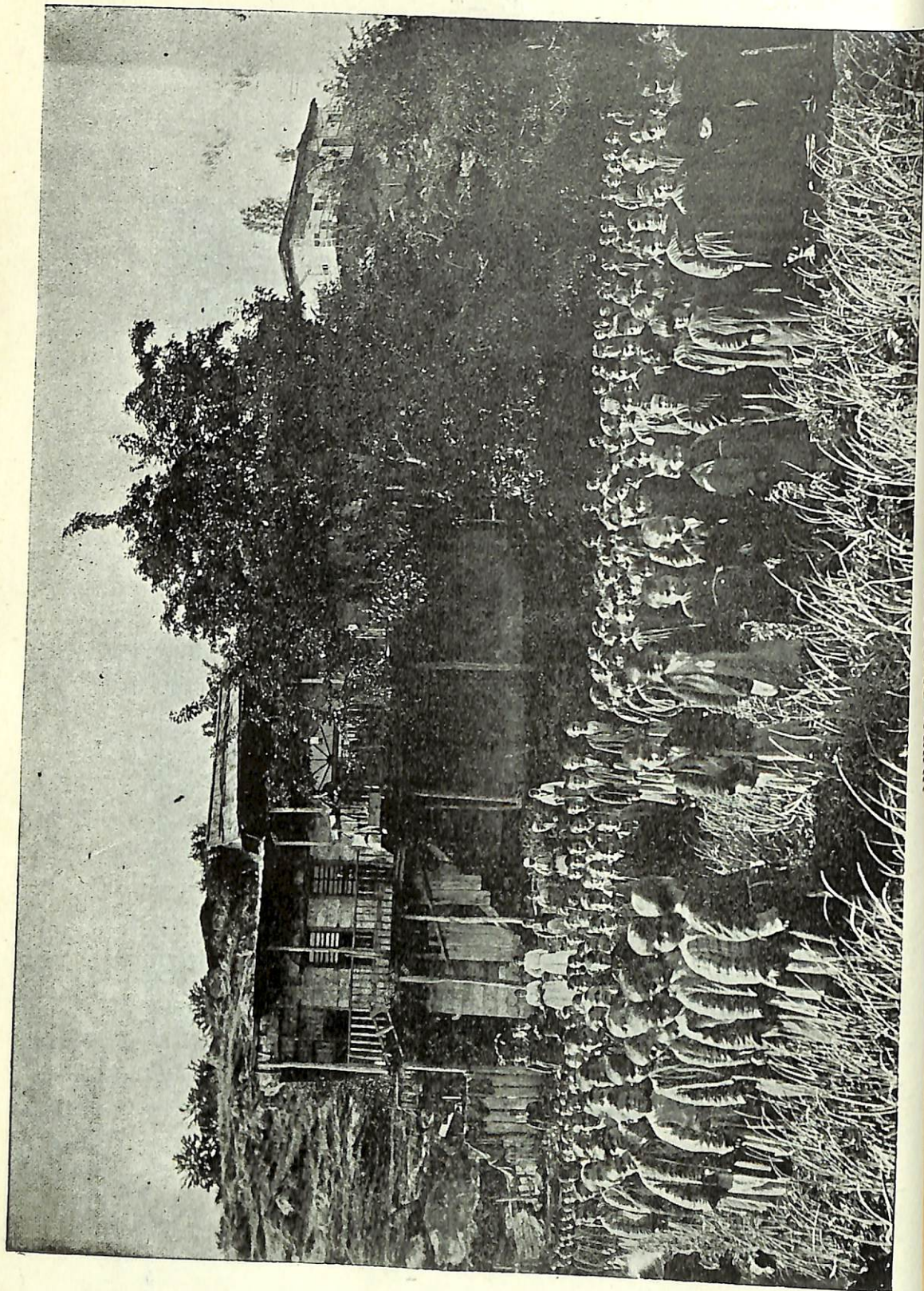
Տիկնանց Որբախնամ Ընկ. — 2 որբ :
Տիկին Հայկանոյշ Կիւլեան (Ատենապետ), Օր. Ազաւնի Մաղաքեան
(Ատենաղպիր) :

21. Քիկկապերկ (Ամերիկա)

Տիկնանց Որբախնամ Ընկ. — 2 որբ :
Տիկին Շահգառէ Թ. Այլաղեան (Վարիչ) :

22. Նիւնեյվըն (Ամերիկա)

Հայ Տիկնանց Որբախնամ Ընկ. — 1 որբ :
Տիկին Ն. Մաղաքեան (Ատենապետ), Օր. Ն. Թիւֆէնկեան (Ատենաղպիր) :

23. Նիւեօրֆ (Ամերիկա)

«Կոչնակ»ի խմբագրութեան ձեռամբ — 10 որբ :

24. Նիւարֆ (Ամերիկա)

Հայ Տիկնանց Որբ . ընկերութիւն — 1 որբ :

Տիկնայք Եսթեր Պարտիզպանեան (Ատենապետ), Կուսիա Աղամեան (Ատենադպիր) :

25. Չարչքառն (Ամերիկա)

Տիկնանց Որբ . ընկերութիւն — 1 որբ :

Տիկնայք Թագուհի Մինասեան (Ատենապետ), Էլմաս Պաղտիկեան (Ատենադպիր) :

ՄԱՍՆԱՃԻԻՂ ԱՅԻՕՆ ԳԱՐԱՀԻՍԱՐԻ

Տեարք Կարապետ Քեաթիպեան (Ատենապետ) և Ղ. Յ. Էջլեան (Ատենադպիր) :

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՏԱՆՍ ԵՒ ՀԱԼԷՊ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ

ՀԱՅ ԼՈՒՍԱԻՈՐԶԱԿԱՆ, ՀԱՅ ԲՈՂՈՔԱԿԱՆ

ՀԱՅ ԿԱՅՈՒԼԻԿ, ՍԻՐԵԱՆԻ ԿԱՅՈՒԼԻԿ

ՍԻՐԵԱՆԻ ԳԱՏԻՄ

ԵՒ

ՔԻԼՏԱՆԻ ՈՐԲԵՐՈՒ

15 Օգոստոս 1910

Պատրաստեց
ՍԱՐԳԻՍ ՍՈՒԻՆ

ՆԱՀԱՆԳ ԱՏԱՆԱՅԻ

ՀԱՅ ԼՈՒՍԱԻՈՐԶԱԿԱՆ ՈՐԲԵՐԸ

1. ԱՏԱՆԱՅԻ

Թիւ որբերու				
Ի հօրէ որբ	Մանչ	540		
Ի հօրէ ի մօրէ որբ	Աղջիկ	528	1068	
Ի հօրէ ի մօրէ որբ	Մանչ	37		
Ի հօրէ ի մօրէ որբ	Աղջիկ	32	69	1137

Այս որբերէն հետեւեալ սրբանոցները կան

	Մանչ	Աղջիկ	
Ատանայի Ազգ. սրբանոց	69	30	99
Մարաշի Ամերիկեան »	12	13	25
Այնթապի » »	4	—	4
Ատանայի Ժիզուիթ »	—	1	1
Իզմիրի Գերմանական »	—	5	5
Պօլիս Տիկնանց Միութիւն	3	4	7
Ատանայի բողոքական սրբանոց	—	6	6
Պօլիս Դպրոցասէր տիկնանց	—	1	1
Բէթլէհէմ Ժիզուիթ	2	—	2
Պարտիզակ	1	—	1
Պէյրուիթ Գերմանական	1	—	1
Ատանայի կաթողիկ սրբանոց	—	1	1
Պրուսա	—	2	2
	92	63	155

Որբանոցներու մէջ Մանչ	92	Մօրերնուն քով Մանչ	485	
Աղջիկ	63	Աղջիկ	497	982
	155			155
				1137

2. ՀԱՅ.Գ.Ի.Ի.Ղ.

Թիւ որբերու				
Ի հօրէ որբ	Մանչ	16	16	
» »	Աղջիկ	21		
» և ի մօրէ որբ	»	1	22	38

1.—18ԱՄԵԱՅ ԳԱՃԱՃ ԱԻԵՏԻԱ ԹՕՓՃԵԱՆ (ԱՏԱՆԱՅԻ ՈՐԲԱՆՈՅԵՆ)
 2.— 5 ՏԱՐԵԿԱՆ ՏՂԵԿ ՄԸ՝ ՍԱՐԳԻՍ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

3. ԻՆՃԻՐԼԻԿ

Թիւ որբերու
 Ի հօրէ որբ Մանչ 9
 » » Աղջիկ 9 18

4. ՄԻՍԻՍ

Թիւ որբերու
 Մանչ 46
 Աղջիկ 49 95

5. ՀԱՄԻՏԻՅԷ ԱՅԺՄ «ՃԻՀԱՆ»

Թիւ որբերու
 Մանչ 17
 Աղջիկ 10 27

Չոր Մարզուանի Աղգ. Որբանոցը կայ 10 մանչ

6. ԱՊՏՕՂԼՈՒ

Թիւ որբերու
 Ատանայի Աղգ. Որբանոցը Մանչ 11 Մանչ 38
 Աղջիկ 4 15 Աղջիկ 28 66

7. ՇԷՅԵՄՈՒՐՍ

Թիւ որբերու
 Ատանայի Աղգ. Որբանոց Մանչ 4 Մանչ 8
 Աղջիկ 7 11 Աղջիկ 11 19

8. ԱԷՄԻՍՈՒՐՍ

Թիւ որբերու
 Մանչ 4
 Աղջիկ 1 5

9. ԶՈՒՄԱՐՉՈՒԱՆ՝ ԱՅԺՄ Էօմբանիլէ

Թիւ որբերու
 Ի հօրէ Ի մօրէ որբ մանչ 4 Մանչ 124
 Աղջիկ 79 203

Չոր Մարզուանի Աղգ. որբանոց
 » » Օամ. »

Մանչ	Աղջիկ	
41	38	79
4	5	9
45	43	88

10. ԷՕՁԷՐԼԻ
Թիւ որբերու

Մանչ 42
Աղջիկ 29 71

Չոք-Մարգուանի Աղգ. որբանոց

Մանչ	Աղջիկ	
26	15	41
26	15	41

11. ՕՃԱԳԼԸ
Թիւ որբերու

Ի հօրէ որբ Մանչ 72
 Ի հօրէ որբ Աղջիկ 76 148
 Ի հօրէ և մօրէ որբ Մանչ 2
 Ի հօրէ և մօրէ որբ Աղջիկ 2 4 152

Աղգ. որբանոց. 2. Մարգուանի

Մանչ	Աղջիկ	
19	21	40
19	21	40

12. ՆԱՃԱՐԼԸ
Թիւ որբերու

Մանչ 4
Աղջիկ 1 5

2. Մարգուանի Օսմ. որբանոց

Մանչ	Աղջիկ	
4	1	5
4	1	5

13. ՏԱՐՍԱՆ
Թիւ որբերու

Մանչ 45
Աղջիկ 26 71

Ատանայի Աղգ. որբանոց
Մարաչի » »

Մանչ	Աղջիկ	
28	25	53
2	2	4
30	27	57

14. ԳՈՒՋՈՒԼԸԳ
Թիւ որբերու

Ի հօրէ որբ Մանչ 27
 » » Աղջիկ 22 49
 Ի հօրէ և մօրէ որբ Մանչ 3
 » » » Աղջիկ 3 6 55

Ատանայի Աղգ. որբանոց
Մարաչի » »

Մանչ	Աղջիկ	
12	9	21
13	7	20
25	16	41

15. ԹԷՕՄԻՒԲ
Թիւ որբերու

Մանչ 10
Աղջիկ 7 17

Ատանայի Աղգ. որբանոց — Մանչ 1

16. ՂԱՐԱ-ՔԱԳԱՐ
Թիւ որբերու

Մանչ 19
Աղջիկ 3 22

17. ՅԷՔԷ (Վահկայ)
Թիւ որբերու

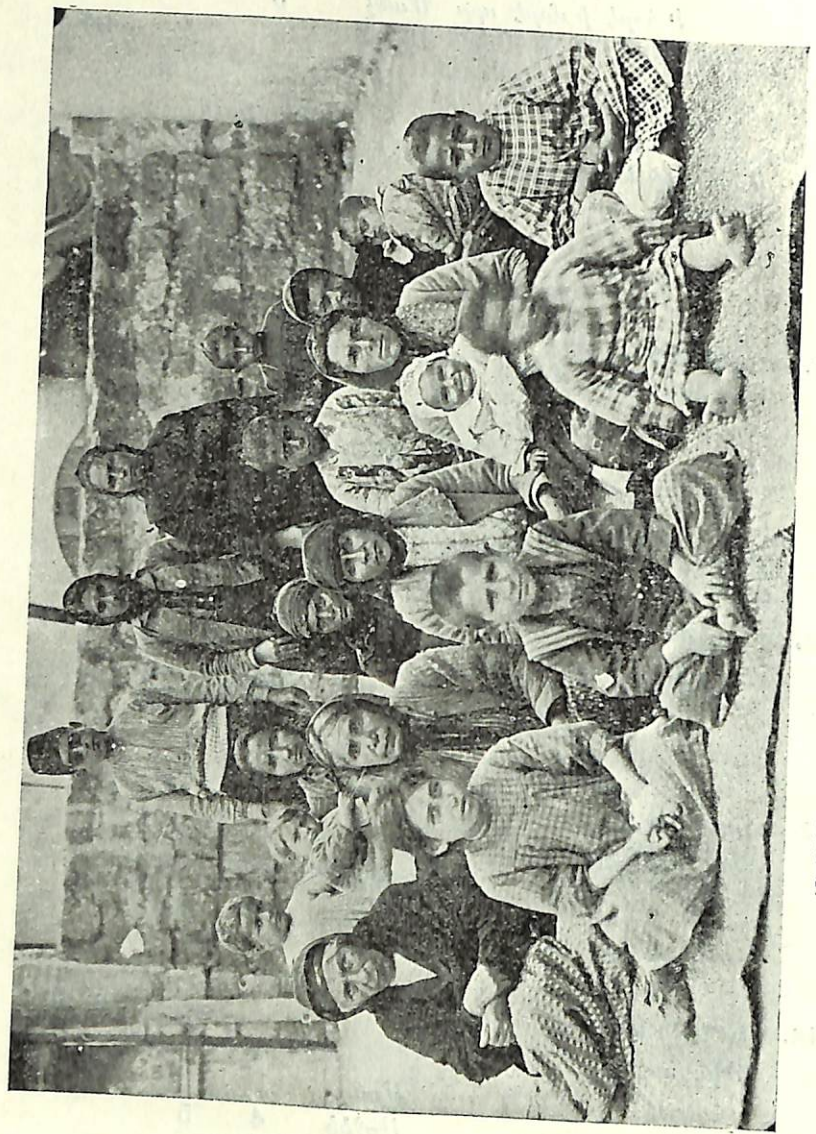
Մանչ 11
Աղջիկ 20 31

18. ՆԷՐԷ ՊԱԳԱՆ
Թիւ որբերու

Մանչ 1
Աղջիկ 4 5

19. ՀԱՃԸՆ
Թիւ որբերու

Մանչ 519
 Ի հօրէ և մօրէ որբ — աղջիկ 1 Աղջիկ 457 976

ՄԵՐՍԻՆ ԱՊԱՍՏԱՆԱԾ ԹԵՍԻՒԿԻՔԵՒ ԱՅՐԻՆԵՐՆ ՈՒ ՈՐԲԵՐՈ

Ազգ.	որբանոց	Հաճընի
Բողոք	»	»
Գերմ.	»	»
Պեա.	»	»
	»	Թախսի
Ազգային	»	Ատանայի
»	»	Ա. յնթապի
»	»	Մարաչի
Կաթողիկ	»	Ատանայի
Գերմ.	»	Պէյրուսի
Դպրոցատէր		Պօլիս

Մանչ	Աղջիկ	
187	152	339
6	12	18
25	33	58
32	16	48
10	1	11
21	12	33
8	2	10
1	—	1
3	2	5
—	1	1
—	8	8
293	239	532

20. ԲՈՒՄԼՈՒ

Թիւ որբերու

Մանչ	1
Աղջիկ	4
Հաճըն Ազգ. որբանոց	3
Աղջիկ	5

21. ՇՍ.Ր-ՏԷՐԷ

Թիւ որբերու

Մանչ	10
Աղջիկ	10
	20

22. ՊԱՂՁԷ (Պուլանբզ)

Թիւ որբերու

Մանչ	91
Աղջիկ	75
	166

Ազգ.	Որբանոց	Հասան	Պէյլի
Գերմ.	»	Մարաչի	
Կաթողիկ	»	Հալէպի	

Մանչ	Աղջիկ	
23	12	35
3	2	5
	4	4
26	18	44

23. ԳԸԶԼԱՃ

Թիւ որբերու

Մանչ	4
Աղջիկ	3
	7

Հ. Պէյլի Ազգ. Որբանոց — մանչ 1

24. ԳՈՒՇՃՈՒ
Թիւ որբերու

Մանչ 8
Աղջիկ 5 13

Հասան Պէյլի Աղգ. Որբանոց
Հայէսի Լատին »

Աղջիկ
1
1
2

25. ԿԵԼԼԷՐ
Թիւ որբերու

Մանչ 7
Աղջիկ 8 15

Հասան Պէյլի Աղգ. Որբանոց
Ա.յնթապի Ամերիկեան »

Մանչ	Աղջիկ	
3		3
	2	2
3	2	5

26. ԱՊԷՏՏԻՆ ԲԱՇՍ. ԶԻՖԻԼԻ
Թիւ որբերու

Մանչ 9
Աղջիկ 7 16

Աղգ. Որբանոց Հասան Պէյլի
Ամերիկ. » Ա.յնթապի

Մանչ	Աղջիկ	
1		1
1	1	2
2	1	3

27. ԿԻՐՏ ՊԱՂՁԷ
Թիւ որբերու

Մանչ 5
Աղջիկ 2 7

Աղգ. Որբանոց Հասան Պէյլի
Գերմ. » Մարաշի

Մանչ	Աղջիկ	
1		1
1		1
2		2

28. ԴԱՐՍՍՈՒ
Թիւ որբերու

Մանչ 4
Աղջիկ 2 6

29. ԷՅԻՆԹԻԼԻ
Թիւ որբերու

Ի հօրէ որբ
» »
Ի հօրէ Ի մօրէ որբ
» » »

Մանչ 25
Աղջիկ 23 48
Մանչ 1
Աղջիկ 1 2 50

Հ. Պէյլի Աղգ. որբանոց

Մանչ	Աղջիկ	
7	5	12
7	5	12

30. ԿԻՇՆԷՉ
Թիւ որբերու

Ի հօրէ որբ
» »
Ի հօրէ Ի մօրէ որբ

Մանչ 30
Աղջիկ 30 60
Մանչ 3 3 63

Աղգ. որբանոց Հ. Պէյլի
Լատին » Հայէսի

Մանչ	Աղջիկ	
9	2	11
—	1	1
9	3	12

31. ԱՐՓՍԼԸ ՀԻՅԻՒԻՅ ԿԷՕԵ
Թիւ որբերու

Մանչ 2
Աղջիկ 1 3

Հասան Պէյլի Աղգ. որբանոց Աղջիկ 1

32. ԿԻՆԷՍԼԷՐ
Թիւ որբերու

Մանչ 17
Աղջիկ 10 27

Աղգ. որբանոց Ա.յնթապի
Գերմ. » Մարաշի

Մանչ	Աղջիկ	
9	3	12
3		3
12	3	15

33. ՍՍ.ՖՐԱՆԼԸ
Թիւ որբերու

Մանչ	1	
Աղջիկ	4	5

34. ԳՍ.ԲԹ.ԼՍ.Բ
Թիւ որբերու

Մանչ	14	
Աղջիկ	16	30

Հ. Պէյլիի Աղգ. որբանոց

Մանչ	Աղջիկ	
2	1	3
2	1	3

35. ԽՍ.ՌՆԻ
Թիւ որբերու

Մանչ	119	
Աղջիկ	97	216

Հ. Պէյլիի Աղգ. որբանոց
Մարաշի Գերմ. »

Մանչ	Աղջիկ	
19	14	33
15	10	25
34	24	58

36. ՀՍ.ՍԱՆ.ՊԷՅԼԻ
Թիւ որբերու

Ի հօրէ որբ	Մանչ	223	
» »	Աղջիկ	183	406
Ի հօրէ և մօրէ որբ	Աղջիկ	1	1 407

Հ. Պէյլիի Աղգ. որբանոց
Այնթապի Ամերիկ. »
Ուրֆայի »
Մարաշի Գերմ. »
Հալէպի Լատին »

Մանչ	Աղջիկ	
22	35	57
7	1	8
5	—	5
2	7	9
—	6	6
36	49	85

37. ԳՕՅԱ.Գ.
Թիւ որբերու

Մանչ	21	
Աղջիկ	12	33

Հասան Պէյլիի Աղգ. որբանոց	Մանչ	Աղջիկ	
	3	2	5
	3	2	5

38. ԿԷՕՎ.ՉՕՅԻԲ
Թիւ որբերու

Մանչ	19	
Աղջիկ	17	36

Հ. Պէյլիի Աղգ. որբանոց
Մարաշի Գերմ. »

Մանչ	Աղջիկ	
1	1	2
3	2	5
4	3	7

39. ՍԻՍ, ՉՕԵԱՓ, ԳՍ.ԲՍ.ԲԷՕԵ
Թիւ որբերու

Մանչ	51	
Աղջիկ	54	105

40. ԼՍ.ՓՍ.ՇԼԸ
Թիւ որբերու

Մանչ	142	
Աղջիկ	99	241

Աղգ. որբանոց. Հ. Պէյլիի
» » Չ. Մարաշի
Գերմ. » Մարաշի

Մանչ	Աղջիկ	
26	12	38
2	—	2
1	—	1
29	12	41

41. ԵԱՆԸԳ ՏԷՅԻՐՄԷՆ
Թիւ որբերու

Ի հօրէ որբ	Մանչ	31	
» »	Աղջիկ	16	47
Ի հօրէ և մօրէ որբ	Մանչ	1	
» » »	Աղջիկ	1	2 49

Հ. Պէյլիի Աղգ. որբանոց

Մանչ	Աղջիկ	
2	1	3
2	1	3

42. ՖԱՍԸԼԸ (Էյրի-Պուչաֆ)
Թիւ որբերու

Մանչ	22	
Աղջիկ	13	35

Աղբ. որբանոց 2. Մարզուանի

Մանչ	Աղջիկ	
8	8	16
8	8	16

43. ՕՍՄԱՆԻՅԷ

Թիւ որբերու

Ի հօրէ որբ	Մանչ	78	
Ի հօրէ որբ	Աղջիկ	78	156
Ի հօրէ և մօրէ որբ	Մանչ	3	
Ի հօրէ և մօրէ որբ	Աղջիկ	1	4 160

Աղբ. որբանոց	Հասան Պէյլի	Մանչ	Աղջիկ	
»	2. Մարզուանի	1		1
»	Մարաշի	44	38	82
Գերմ.	Այնթապի	10	4	14
»		5		5
		60	42	102

**ԱՄՓՈՓՈՒՄ ՀԱՅ ԼՈՒՍԱԻՈՐԶԱԿԱՆ ՈՐԲԵՐՈՒ
ԱՏԱՆԱ ՆԱՀԱՆԳԻՆ**

Ի հօրէ որբ	Մանչ	2485	
»	Աղջիկ	2145	4630
Ի հօրէ և մօրէ որբ	Մանչ	55	
»	Աղջիկ	43	98
			<u>4728</u>

Այս որբերէն կը պատասխարուին հետեւեալ որբանոցները.

Ատանալի	Աղբային	Որբանոց	Մանչ	Աղջիկ	
2. Մարզուանի	»	»	146	87	233
Հասան Պէյլի	»	»	152	121	273
Այնթապի	»	»	121	87	208
Մարաշի	»	»	17	5	22
Հաճընի	»	»	16	9	25
»	Պեա.	»	187	152	339
2. Մարզուանի	»	»	32	16	48
Ատանա կաթողիկ	»	»	8	6	14
» ժիզուիթ	»	»	3	3	6
» Բողոքական	»	»	—	1	1
Հաճըն	»	»	—	6	6
» Ամերիկեան	»	»	6	12	18
Մարաշ	»	»	25	33	58
» Գերմանական	»	»	12	13	25
Պէյրուիթ	»	»	38	25	63
Ուրֆա	»	»	1	1	2
Այնթապ Ամերիկեան	»	»	—	5	5
Իզմիր Գերմանական	»	»	11	4	15
Թալասի	»	»	—	5	5
Հալէպ կաթողիկ	»	»	10	1	11
Բէթլէհէմ ժիզուիթ	»	»	—	12	12
Պրուսա Պաղատ.	»	»	2	—	2
Պարտիզակ	»	»	—	2	2
Պոլիս Դպրոցաւէր	»	»	1	—	1
» Տիկնանց Միութեան	»	»	—	9	9
			3	4	7
			791	619	1410

Ատանա նահանգին որբերէն կը գտնուին որբանոցները

Մանչ	791	
Աղջիկ	619	1410

Իսկ մօրերնուն քով կը մնան	Մանչ	1749	
	Աղջիկ	1569	3318 4728

ՀԱՅ-ԲՈՂՈՔԱԿԱՆ ՈՐԲԵՐ

1. ԱՏԱՆԱ
Թիւ որբերու

Մանչ 65
Աղջիկ 96 161

Պրուսայի Պաղա .
Իզմիրի Գերմ .
Մարաչի Գերմ .

Մանչ	Աղջիկ	
3	2	5
10	12	22
9	14	23
22	28	50

2. ԳՈՒԶՈՒԼՈՒԳ
Թիւ որբերու

Մանչ 4
Աղջիկ 3 7

Չոք-Մարգուանի Աղջ . որբանոց

Մանչ	Աղջիկ	
1	1	2
1	1	2

3. ՀԱՃԸՆ
Թիւ որբերու

Մանչ 24
Աղջիկ 25 49

Աղջ . որբանոց Հաճընի
Օսմ . »
Գերմ . »
Աղջ . » Թալասի

Մանչ	Աղջիկ	
3	8	11
2	—	2
4	2	6
1	—	1
10	10	20

4. ՀԱՍԱՆ ՊԷՅԼԻ
Թիւ որբերու

Մանչ 35
Աղջիկ 37 72

5. ԽԱՌՆԻ
Թիւ որբերու

Մանչ 47
Աղջիկ 41 88

6. ԼԱՓԱՇԼԸ
Թիւ որբերու

Մանչ 2
Աղջիկ 2 4

7. ՕՍՄԱՆԻՅԷ
Թիւ որբերու

Մանչ —
Աղջիկ 4 4

ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ ԹԻՒ ԱՏԱՆԱ ՆԱՀԱՆԳԻ ՀԱՅ ԲՈՂՈՔԱԿԱՆ ՈՐԲԵՐՈՒ

Մանչ 177
Աղջիկ 208 385

Հաճընի Աղջ . որբանոց
Մարաչի Աղջ . »
» Գերմ . »
Հաճընի Գերմ . »
» Պեստ . »
Իզմիրի Գերմ . »
Պրուսա Պաղա .
Թալասի

Մանչ	Աղջիկ	
3	8	11
1	1	2
9	14	23
4	2	6
2	—	2
10	12	22
3	2	5
1	—	1
33	39	72

Որբանոցներու մէջ Մանչ 33
Աղջիկ 39 72
Մօրերնուն քով Մանչ 144
Աղջիկ 169 313
72
385

ՀԱՅ ԿԱԹՈՒԼԻԿ ՈՐԲԵՐ

1. ԱՏԱՆԱ

Թիւ որբերու

Ի հօրէ որբ Մանչ 34
Ի հօրէ և մօրէ որբ Աղջիկ 43 77
Ի հօրէ և մօրէ որբ Մանչ 5
Ի հօրէ և մօրէ որբ Աղջիկ 8 13 90

2. ՀԱՃԸՆ
Թիւ որբերու

Մանչ	30	
Աղջիկ	23	53

Հաճընի Աղգ. Որբանոց
» Գերմ. »
Ատանայի կաթնոլիկ »
Ա. յնթապի Աղգ. »
Պէյրուլի Գերմ. »

Մանչ	Աղջիկ	
5	3	8
2	5	7
4	2	6
1	—	1
—	1	1
12	11	23

3. ԽԱՌՆԻ
Թիւ որբերու

Մանչ	1	
Աղջիկ	1	2

ՀԱԻԱՔԱԿԱՆ ԹԻՒ ԱՏԱՆՍ ՆԱՀԱՆԳԻ ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿ ՈՐԲԵՐՈՒ

Ի հօրէ որբ	Մանչ	65	
» »	Աղջիկ	67	132
Ի հօրէ ի մօրէ որբ	Մանչ	5	
» » »	Աղջիկ	8	13 145

Հաճընի Աղգ. Որբանոց
» Գերմ. »
Ա. յնթապի Աղգ. »
Ատանայի կաթնոլիկ »
Պէյրուլի Գերմ. »

Մանչ	Աղջիկ	
5	3	8
2	5	7
4	2	6
1	—	1
—	1	1
12	11	23

Որբանոցները	Մանչ	12	
	Աղջիկ	11	23
Մօրերնուն քով	Մանչ	58	
	Աղջիկ	64	122 145

ՍԻՒՐԵԱՆԻ ԿԱԹՈՂԻԿ ՈՐԲԵՐ

1. ԱՏԱՆՍ
Թիւ որբերու

Մանչ	11	
Աղջիկ	15	26

ՍԻՒՐԵԱՆԻ ԳԱՏԻՄ (Օրթոսոֆս) ՈՐԲԵՐ

1. ԱՏԱՆՍ
Թիւ որբերու

Ի հօրէ որբ	Մանչ	60	
» »	Աղջիկ	69	129
Ի հօրէ ի մօրէ որբ	Մանչ	10	
» » »	Աղջիկ	12	22 151

ՔԻԼՏԱՆԻ ՈՐԲԵՐ

1. ԱՏԱՆՍ
Թիւ որբերու

Ի հօրէ որբ	Մանչ	20	
» »	Աղջիկ	26	46
Ի հօրէ ի մօրէ »	»	1	1
			47

ԱՏԱՆԱ ՆԱՀԱՆԳԻՆ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒԱԾ ԱՁԳ. ԵՒ ՕՏԱՐ ՈՐԲԱՆՈՑՆԵՐ

1. Ատանայի Ազգ. Որբանոց
2. Հաճընի » »
3. Չոք Մարզ. (Տէօրթեօլի) Ազգ. Որբանոց.
4. Հասան Պէյլիի » »
5. Հաճընի Պետական Որբանոց
6. Չոք-Մարզուանի » »
7. Ատանա Կաթողիկ Որբանոց
8. » Բողոքական »
9. » Ժիզուիթ »
10. Հաճընի Ամերիկեան »
11. » Բողոքական »

Հ Ա Լ Է Պ Ի Ն Ա Հ Ա Ն Գ

Հ Ա Յ Լ ՈՒ Ս Ա Ի ՈՐ Զ Ա Կ Ա Ն ՈՐ Բ Ե Ր

1. ԱՆՏԻՈՐ

Թիւ որբերու

Մանչ	93	
Աղջիկ	111	204

Ա.յնթապի Ազգ. Որբանոց
Ուրֆայի Գերմ. »
Հալէպի Լատին »
Պէյրուիթի Գերմ. »

Մանչ	Աղջիկ	
50	54	104
1	2	3
—	2	2
—	13	13
51	71	122

2. ԳՐԲԸԳ ԽԱՆ

Թիւ որբերու

Ի հօրէ որբ մանչ	28	
» » աղջիկ	23	51
Ի հօրէ Ի մօրէ որբ մանչ	1	
աղջիկ	5	6
		57

Ա.յնթապ Ազգ. Որբանոց
» Բող. »

Մանչ	Աղջիկ	
16	14	30
	1	1
16	15	31

3. ՊԷՅԼԱՆ

Թիւ որբերու

Մանչ	21	
Աղջիկ	31	52

Ա.յնթապի Աղգ. Որբանոց
» Բող. »
Պէյրուիթի Գերմ. »

Մանչ	Աղջիկ	
7	—	7
1	—	1
—	2	2
8	2	10

4. ԱՅՆԹԱՊ
Թիւ որբերու

Մանչ	12	
Աղջիկ	8	20

5. ՄԱՐԱՇ
Թիւ որբերու

Ի հօրէ որբ մանչ	144		
» » աղջիկ	119	263	
Ի հօրէ և մօրէ որբ մանչ	4		
» » աղջիկ	5	9	272

Մարտչի Աղբ. Որբանոց	Մանչ	Աղջիկ	
» Գերմ. »	71	53	124
» Անգլ. »	14	12	26
» Ճէնանհան »	2	1	3
	1		1
	88	66	154

6. ՏԷՅՆԿԷԼԷ
Թիւ որբերու

Մանչ	4	
Աղջիկ	6	10

Աղբ. Որբանոց Մարտչի-Մանչ-2-

7. ՇԻՂԻԿԼԻ
Թիւ որբերու

Մանչ	5	
Աղջիկ	4	9

Աղբ. Որբանոց Մարտչի-Մանչ-1-

8. ՏՐԿԱՏԻԸ
Թիւ որբերու

Մանչ	2	
Աղջիկ	-	2

9. ԱՃԷՄԼԻ
Թիւ որբերու

Մանչ	9	
Աղջիկ	10	19

Աղբ. Որբանոց Մարտչի-Աղջիկ-1-

10. ԱՆԱՃԸԳ
Թիւ որբերու

Մանչ	5	
Աղջիկ	11	16

11. ՏՍՈՒՏԻԸ
Թիւ որբերու

Մանչ	1	
Աղջիկ	4	5

12. ԹԱՇ-ՕԼՈՒԲ
Թիւ որբերու

Մանչ	17	
Աղջիկ	16	33

Մարտչի Աղբ. Որբանոց	Մանչ	Աղջիկ	
	3	1	4
	3	1	4

13. ՏԷՅԻՐՄԷՆ-ՏԷՐԷ
Թիւ որբերու

Մանչ	4	
Աղջիկ	4	8

14. ԿԷՕԼԻՐՈՒՆՍԸ
Թիւ որբերու

Մանչ	3	
Աղջիկ	3	6

15. ԲԻՐԷՃ-ԳԷՅՅ
Թիւ որբերու

Մանչ	11	
Աղջիկ	10	21

16. ԿԱՊԱՆ-ԳԻՐՎ
Թիւ որբերու

Մանչ	25	
Աղջիկ	20	45

Մարտչի Աղբ. Որբանոց	Մանչ	Աղջիկ	
Աղբ. որբանոց Մարտչի	2	--	2
Գերմ. » »	2	--	2
	4	--	4

17. ՊՈՒՆՏՈՒԳ
Թիւ որբերու

Մանչ	15	
Աղջիկ	6	33

Աղբ. որբանոց Մարաշի — Մանչ 2

18 ՍԱՐԸԼԱՐ
Թիւ որբերու

Մանչ	16	
Աղջիկ	17	33

Աղբ. որբանոց Մարաշի
Գերմ. » »

Մանչ	Աղջիկ	
5	5	10
—	1	1
5	6	11

19. ՅԸՆՏԸՃԱՍԳ.
Թիւ որբերու

Մանչ	12	
Աղջիկ	7	19

20. ԿՐԵԻՅԼԻ
Թիւ որբերու

Մանչ	5	
Աղջիկ	7	12

Աղբ. որբանոց Մարաշի
Անգլ. » »

Մանչ	Աղջիկ	
1	2	3
1	1	2
2	3	5

21. ԿԷՕՆԷ
Թիւ որբերու

Աղբ. որբանոց Մարաշի Մանչ 1

22. ՏԷՐԷ ԿԷՕԵ
Թիւ որբերու

Մանչ	4	
Աղջիկ	3	7

Աղբ. որբանոց Մարաշի

Մանչ	Աղջիկ	
1	2	3
1	2	3

23. ԿՍՐՆ ԳԻՂ
Թիւ որբերու

Ի հօրէ ի մօրէ որբ մանչ 1

Աղբ. որբանոց Մարաշի

24. ԻՍԿԷՆՏԷՐՈՒՆ
Թիւ որբերու

Ի հօրէ որբ	Մանչ	15	
»	Աղջիկ	12	27
Ի հօրէ ի մօրէ որբ	Մանչ	1	1 28

Աղբ. որբանոց Այնթապի

Մանչ	Աղջիկ	
12	10	22
12	10	22

25. ՍՈՒԷՏԻՍ.
Թիւ որբերու

Մանչ	41	
Աղջիկ	32	73

ՀՍԻՍՔՍԿԱՆ ԹԻԻ ՀԱԼԷՊ ՆՍՀՍՆԳԻ
ՀԱՅ ԼՈՒՍՍԻՈՐԶՍԿԱՆ ՈՐԲԵՐՈՒ

Ի հօրէ որբ	Մանչ	493	
	Աղջիկ	464	957
Ի հօրէ ի մօրէ որբ	Մանչ	7	
	Աղջիկ	10	17 974

Այս որբերէն պատասպարուած են հետեւեալ որբանոցները

Այնթապի	Աղբ. որբանոց	
Մարաշի	» »	
Այնթապի	Բող. »	
Մարաշի	Գերմ. »	
Մարաշի	Անգլ. »	
Պէյրուիթ	Գերմ. »	
Ուրֆա	» »	
Հալէպ	Լատին »	
Մարաշ	Ճէնանեան »	

Մանչ	Աղջիկ	
85	78	163
89	64	153
1	1	2
16	13	29
3	2	5
—	15	15
1	2	3
—	2	2
1	—	1
196	177	373

Որբանոցներու մէջ

Մանչ	196	
Աղջիկ	177	373

Մօրերնուն քով

Մանչ	304	
Աղջիկ	297	601 974

ՀԱՅ-ԲՈՂՈՔԱԿԱՆ ՈՐԲԵՐ

1. ՄԱՐԱՇ

Թիւ որբերու

Մանչ	290	
Աղջիկ	250	540

Մարաշի Գերմ. Որբանոց

Մանչ	Աղջիկ	
210	190	400
210	190	400

2. ԱՆՏԻՈՒԲ

Թիւ որբերու

Մանչ	6	
Աղջիկ	8	14

3. ԳԸՐԸԳ-ԽԱՆ

Թիւ որբերու

Մանչ	4	
Աղջիկ	3	7

4. ՊԷՅԼԱՆ

Թիւ որբերու

Մանչ	2	
Աղջիկ	1	3

5. ՍՈՒԷՏԻՍ

Թիւ որբերու

Մանչ	13	
Աղջիկ	9	22

ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ ԹԻԻ ՀԱԼԷՊ ՆԱՀԱՆԳԻ
ՀԱՅ-ԲՈՂՈՔԱԿԱՆ ՈՐԲԵՐՈՒ

Մանչ	315	
Աղջիկ	271	586

Մարաշի Գերմ. Որբանոց

Մանչ	Աղջիկ	
210	190	400
210	190	400

Որբանոցներու մէջ

Մանչ	210	
Աղջիկ	190	400

Մօրերնուն քով

Մանչ	105½	
Աղջիկ	81	186

586

ՀԱՅ-ԿԱԹՈՒԼԻԿ ՈՐԲԵՐ

1. ՄԱՐԱՇ

Թիւ որբերու

Մանչ	32	
Աղջիկ	26	58

2. ՍՈՒԷՏԻՍ

Թիւ որբերու

Մանչ	3	
Աղջիկ	2	5

Ասոնք Հայ-Լատին են

3. ԳԸՐԸԳ ԽԱՆ

Թիւ որբերու

Մանչ	4	
Աղջիկ	6	10

4. ՊԷՅԼԱՆ

Թիւ որբերու

Մանչ	1	
Աղջիկ	1	2

ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ ԹԻԻ ՀԱԼԷՊ ՆԱՀԱՆԳԻ

ՀԱՅ-ԿԱԹՈՒԼԻԿ ՈՐԲԵՐՈՒ

Մանչ	40	
Աղջիկ	35	75

Ամէնքն ալ մօրերնուն քովն են

ՀԱԼԷՊ ՆԱՀԱՆԳԻՆ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒԱԾ
ԱԶԳ. ԵՒ ՕՏԱՐ ՈՐԲԱՆՈՅՆԵՐ

1. Այնթապի Ազգ. որբանոց
2. Մարաշի Ազգ. »
3. » Ճէնանեան որբանոց
4. Այնթապի Անգլիական Որբանոց
5. » Բողոքական »
6. Մարաշի Գերմանական »
7. » Անգլիական »
8. Հալէպի Լատին Որբանոց
9. Ուրֆայի Գերմանական »

Ատանայի և Հալէպի նահանգներուն մէջ գտնուած այս որբանոցներէն զատ կան նաև հետեւեալ հաստատութիւնները որոնց մէջ ալ պատասխարուած են կիլիկեցի որբեր:

	Մանչ	Աղջիկ
Պոլիս Դպրոցատէր	—	9
» Հայ Տիկնանց Միութիւն	3	4
Թաղասի Որբանոցը	11	1
Պրուսայի Պաղա . Որբանոցը	3	4
Պարտիզակի Ամերիկ . Վարժարանը	1	—
Բէթլէնէմ, Ժիզուրիներու Սէմինարեան	2	—
Երուսաղէմ Ս . Յակոբեանց ժառանգ . Վարժ .	15	—
Պոլիս , Մազրիզիւղ , Պէզազեան Վարժարանը	2	—
Իւսկիւտար , Կարապետեան Վարժարանը	1	—
Ռօտտիօ , Աղբային Դպրոցը :	25	—
	63	18

ԱԶԳ . ՈՐԲԱՆՈՅՆԵՐՈՒ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ԹՈՒԱԿԱՆՆ
ՈՒ ՊԱՏԱՊԱՐՈՒԱԾ ԵՐԿՍԵՌ ՈՐԲԵՐՈՒ ԹԻՒՐ

	Մանչ	Աղջիկ	
1. Ասանայի Որբանոց Հաստատուած 1 Օգոստոս 1909	146	87	233
2. Հանքնի Որբանոց Հաստատուած 15 Սեպտեմբեր 1909	192	158	350
3. Մարաշի Որբանոց Հաստատուած 1 Սեպտեմբեր 1909	105	73	178
4. Այնքապի Որբանոց Հաստատուած 1 Հոկտեմբեր 1909	102	83	185
5. Չոֆ Մարզոլանի Որբանոց Հաստատուած 15 Նոյեմբեր 1909	152	121	273
6. Հասան Պեյլի Որբանոց Հաստատուած 10 Հոկտեմբեր 1909	120	87	207
	817	609	1426

ԱՏԱՆԱ ԵՒ ՀԱՒԷՊ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒՈՂ
ՕՍՄ . ԵՒ ՕՏԱՐ ՈՐԲԱՆՈՅՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ՊԱՏԱՊԱՐՈՒԱԾ ՈՐԲԵՐ

	Որբ նախ քան աղիքը		Որբ աղիքէն		
	Մանչ	Աղջիկ	Մանչ	Աղջիկ	
Հանքնի Պեա . Որբանոց(*)	41	24	34	16	115
Չ . Մարզոլանի Պեա . »	67	20	8	6	101
Այնթապի Անգլ . »	100	—	—	—	100
» Ֆրիբուրն »	28	117	—	—	145
Մարաշի Գերմ . »	127	85	273	242	727
» Անգլ . »	77	118	3	2	200
Հանքնի Ամերիկ . »	113	172	27	38	350
	553	536	345	304	1738

Նախ քան աղիքը որբեր	Մանչ	Աղջիկ	
Ատանայի Նահանգ	221	216	437
Հալէպի Նահանգ	332	320	652
			1089

ԱՄՓՈՓ ԹԻՒ ԿԻԼԻԿԵԱՆ ՈՐԲԵՐՈՒ

	Մանչ	Աղջիկ	
Հայ-Լուսաւորչական որբեր	2540	2188	4728
Ատանայի Նահանգ	500	474	974
Հալէպի Նահանգ	3040	2662	5702
Հայ-Բողոքական որբեր	177	208	385
Ատանայի Նահանգ	315	271	586
Հալէպի Նահանգ	3532	3141	6673
Հայ-Կարոյիկ որբեր	70	75	145
Ատանայի Նահանգ	40	35	75
Հալէպի Նահանգ	3642	3251	6893
Սիւրեանի Կարոյիկ որբեր	11	15	26
» Գասիւմ	70	81	151
Քիլիսանի	20	27	47
	3743	3374	7117
Նախ քան աղիքը որբեր	553	536	1089
	4296	3910	8206

(*) Այս որբանոցին մէջ կան 5 խալաճ որբեր:

Ի հօրէ ի մօրէ որբեր
 Հայ Լուսաւորչական
 Հայ Բողոքական
 Հայ Կաթողիկ
 Սիւրբանի Կաթողիկ
 » Գասիմ
 Քիլասանի

Ասանա		Հարկայ		
Մանչ	Աղջիկ	Մանչ	Աղջիկ	
55	43	7	10	115
—	—	—	—	—
5	8	—	—	13
—	—	—	—	—
10	12	—	—	22
—	1	—	—	1
70	64	7	10	151

Ի հօրէ ի մօրէ որբ	Մանչ	77
» » »	Աղջիկ	74
		<u>151</u>

ՈՐԲԱՆՈՅՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ԵՒ ՄՕՐԵՐՆՈՒՆ ՔՈՎ ԳՏՆՈՒՈՂ ՈՐԲԵՐ

Հայ-Լուսաւորչական
 Ատանայի նահանգ
 Հայէպի »
 Հայ-Բողոքական
 Ատանայի նահանգ
 Հայէպի »
 Հայ-Կաթողիկ
 Ատանայի նահանգ
 Հայէպի »

Որբանոցները		Մօրերնուն քով		Ընդհ. Գուռեր.
Մանչ	Աղջիկ	Մանչ	Աղջիկ	
791	619	1749	1569	4728
196	177	304	297	974
987	796	2053	1866	5702
33	39	144	169	385
210	190	105	81	586
1230	1025	2302	2116	6673
12	11	58	64	145
—	—	40	35	75
1242	1036	2400	2215	6893
—	—	11	15	26
—	—	70	81	151
—	—	20	27	47
1242	1036	2501	2338	7117
552	536	—	—	1089
1795	1572	2501	2338	8206

Սուրբանի Կաթողիկ
 » Գասիմ
 Քիլասանի

Նախ քան աղէտը որբայած

Որբանոցներու մէջ	Մանչ	1795	
	Աղջիկ	1572	3367
Մօրերնուն քով	Մանչ	2501	
	Աղջիկ	2338	4839
			<u>8206</u>

ԶՈՐԵ ՔՏԱՍԱՆԱՄՍԵԱՅ

ՀԱՄԱՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

ԿԻԼԻԿ. ՈՐԲԱԽՆԱՄ ԿԵԴՐՈՆ.

ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՈՅ

Կ. ՊՈԼԻՍ

31 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1910 (Ր. Ե.)

Մ Ա Յ Ր

31 Դեկտեմբեր

Պ Ա Ր Տ Ի

Հ Ա Շ Ի Ի

քեր 910 (Բ. Ե.)

Պ Ա Ղ Ա Ն Ջ Է

Էջ	Նկարագրություն	Լ. ՕՍՄ.		Լ. ՕՍՄ.	
		Ընդամենը	Միավոր	Ընդամենը	Միավոր
52	Մնասուկ	199	18		
29	Ռուսական Պանքա	2077	74		
54	Ազգ. կեդր. վարչութիւն	167	12 ³ / ₄		
47	Մերսինի թաղ. խորհուրդ	120	—		
31	Կարասի	13	70		
43	Մարաշի Գանձ	7	33 ³ / ₄		
49	Հ. Նշան Եկաի Ալանեան	13	33 ¹ / ₂		
33/42	Զանազան պարտականք (Քննիչ և Պատուիրակ)	7	03 ³ / ₄	2605	45 ³ / ₄
18	Նուիրատուն Պատրաստ	2088	66 ¹ / ₄		
20	Մանախումբ (Նուիրատուն)	965	79 ³ / ₄	3054	46
9	Զանազան ծախսեր	42	18 ³ / ₄		
10	Թղթատար և հեռագիր	29	14 ¹ / ₂		
11	Ճանապարհածախս	93	71 ¹ / ₂		
16	Տպագրութիւն	69	03		
17	Թոշակ պաշտօնէից	427	50		
22	Պաշտպանուած որբեր	55	41 ¹ / ₂		
23	Ս. Կաթողիկոս	3	49 ¹ / ₄		
28	Դրամական տարբերութիւն	26	16 ¹ / ₄		
30	Դիւանական ծախս	13	15 ¹ / ₂		
55	Պատուիրակութեան ծախս	108	75	868	55 ¹ / ₄
ԾԱԽՍԵՐ ՈՐՈՆՑ ՀԱՇԻՒՆԵՐԸ ԵԿԱԾ ԵՆ					
36	Հաճրնի որբանոց	2270	34		
46	Մերսինի »	1631	96 ³ / ₄		
40	Ա. յնթապի »	1503	34 ¹ / ₂		
44	Մարաշի »	1246	17 ¹ / ₄		
50	Ստանայի »	689	65		
48	Տէօրթ Եօլի »	19	21		
51	Հասան Պէյլի »	1248	32	8609	00 ¹ / ₂
ԳՈՒՄԱՐՆԵՐ ՈՐՈՆՑ ՀԱՇԻՒՆԵՐԸ ՏԱԿԱԻՒՆ ԵԿԱԾ ՉԵՆ					
5	Հաճրն	1100	—		
7	Ա. յնթապ	299	09		
8	Մարաշ	155	96		
21	Ստանա	3	35		
15	Տէօրթ Եօլ և Հասան Պէյլի	2615	17 ¹ / ₄	4173	57 ¹ / ₄
				19311	04 ³ / ₄

Էջ	Նկարագրություն	Լ. ՕՍՄ.		Լ. ՕՍՄ.	
		Ընդամենը	Միավոր	Ընդամենը	Միավոր
41	Մարաշի մատակարար	3	90		
25	Երզնկայի մանախումբ	220	—		
57	Հաճրնի Պահանջատեարք	519	59 ¹ / ₄	743	49 ¹ / ₄
19	Նուիրատունք (տպագրուած)			3993	57
3	Նուիրատուութիւն	2811	90 ³ / ₄		
4	Որբապաշտպանութիւն	1705	08 ¹ / ₂		
27	Բաժանորդագրութիւն	72	22 ¹ / ₄		
2	Նպաստից Յանձնաժողով	2062	—		
12	Միջազգ. »	449	52 ¹ / ₂		
13	Վաճառականաց Ակումբ	300	—		
24	Աղքատ. Տիկնանց Ընկ.	200	—		
34	Ուղղակի նուէրներ	348	28 ¹ / ₂		
37	Կառավարական նպաստներ	1092	65		
45	Ազգ. Պատրիարքարան	659	81		
56	Պետական նպաստ	4872	50	14573	98 ¹ / ₄
				19311	04 ³ / ₄

ՉՈՐԵՔՏԱՍԱՆԱՄՍԵԱՅ

Հ Ա Ս Ո Յ Թ

31 Դեկտեմ

	Լ. ՕՍՄ.		Լ. ՕՍՄ.	
Տպագրուած նուիրատուներ	3993	57		
<hr/>				
Ա. Թօփալեան էֆ.ի քով նուիրատուներ	2088.66 ¹ / ₄			
Մասնախուժներու քով նուիրատուներ	965.79 ³ / ₄	3054	46	
<hr/>				
Նուիրատուներու սպառումէ	939	11		
Նուիրատուութիւններէ	2811	90 ³ / ₄		
Որբերու պաշտպաններէ	1705	08 ¹ / ₂		
Բաժանորդներէ	72	22 ¹ / ₄		
Նպատից Յանձնաժողովէ	2062	—		
Միջազգային »	449	52 ¹ / ₂		
Վաճառականաց Ակումբէ	300	—		
Աղքատ Տիկնանց Ընկ.է	200	—		
Ուղղակի նուէրներէ	348	28 ¹ / ₂		
Կառավար. նպասաներէ	1092	65		
Ազգ. Պատրիարքարանէ	659	81		
Պետական նպաստէ	4872	50	15513	09 ¹ / ₂
<hr/>				
			15513	09 ¹ / ₂

ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

թեր 1910 (Ը. Ե.)

Ծ Ա Խ Ս

	Լ. ՕՍՄ.		Լ. ՕՍՄ.	
ՈՐԲԱՆՈՑՆԵՐՈՒ ԾԱԽՍԵՐ ՈՐՈՆՑ ՀԱՇԻՒՆԵՐԸ				
ԵԿԱԾ ԵՆ				
Հաճրնի որբանոցին ծախսուած	2270	34		
Մերսինի »	1631	96 ³ / ₄		
Ա. Յնթապի »	1503	34 ¹ / ₂		
Մարաշի »	1246	17 ¹ / ₄		
Ստանայի »	689	65		
Տէօրթ Եօլի »	19	21		
Հ. Պէյլի »	1258	32	8609	00 ¹ / ₂
<hr/>				
ՂԻԿՈՒԱԾ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐ ՈՐՈՆՑ ՀԱՇԻՒՆԵՐԸ				
ՏԱԿԱԻՆ ԵԿԱԾ ՁԵՆ				
Հաճրն	1100	—		
Ա. Յնթապ	299	09		
Մարաշ	155	96		
Ստանա	3	35		
Տէօրթ Եօլ և Հ. Պէյլի	2615	17 ¹ / ₄	4173	57 ¹ / ₄
<hr/>				
ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՈՅ ԾԱԽՍԵՐ				
Թղթատար և հեռագիրի	29	14 ¹ / ₂		
Ճանապարհածախի	93	71 ¹ / ₂		
Տպագրութիւն	69	03		
Պաշտօնէկց թոշակներու	427	50		
Պաշտպանուած Որբերու	55	41 ¹ / ₂		
Ս. Կաթողիկոսին	3	49 ¹ / ₄		
Իրամական տարբերութիւն	26	16 ¹ / ₄		
Իււանական ծախի	13	15 ¹ / ₂		
Պատուիրակութեան ծախի	108	75		
Զանազան ծախ	42	18 ³ / ₄	868	55 ¹ / ₄
<hr/>				
Հասոյթի առուերութիւն			13651	13
			1861	96 ¹ / ₂
<hr/>				
			15513	09 ¹ / ₂

	Լ. ՕՍՄ.		Լ. ՕՍՄ.	
Մնաուկը պատրաստ դրամ	199	18		
Կարասի	13	70		
Ռուսական պանքայէ պահանջ	2077	74		
Մերսինի Թաղ. Խորհուրդէ »	120	—		
Կեդր. Վարչութենէ »	167	12 ³ / ₄		
Մարաշի դրամ.է »	7	33 ³ / ₄		
Հ. Ն. Եէտի Արանեանէ »	13	33 ¹ / ₂		
Զանազաններէ (քննիչ և պատուիրակ)	7	03 ³ / ₄	2605	45 ³ / ₄
			2605	45 ³ / ₄

	Լ. ՕՍՄ.		Լ. ՕՍՄ.	
Մարաշի մատակարարին	3	90		
Երզնկայի մամուխումբին	220	—	743	49 ¹ / ₄
Հաճընի պահանջատեարց	519	59 ¹ / ₄	1861	96 ¹ / ₂
Դոյքի առաւելութիւն				
			2605	45 ³ / ₄

ՆՈՒԻՐԱՏՈՄՍ ՄՊԱՌՈՂ ՄԱՍՆԱԽՈՒՄԵՐ

31 Դեկտեմբեր 1910

Տ Ե Ղ Ի

	Տրուած		Գանձուած		Մնացորդ	
	Նույրստմն				Պահանջ	
Բերա	46	08	46	08		
Իւսկիւսար նոր թաղ	23	08 ^{1/4}	23	08 ^{1/4}		
Մագրիգիւղ	81	02	84	—	02	98
Իւսկիւսար Սէլամսրղ Իճասիէ	114	12 ^{1/2}	27	38	86	74 ^{1/2}
Գաւրղիւղ	161	11 ^{1/4}	122	77	38	34 ^{1/4}
Եօզկաս	101	85 ^{1/4}	30	—	71	85 ^{1/4}
Սօֆիա	277	87	77	44	200	43
Տարասնէլ	39	81 ^{1/2}	28	50	11	31 ^{1/2}
Աղչէ՛հր	77	31 ^{1/2}	50	—	27	31 ^{1/2}
Պուրտուր	36	57 ^{1/2}	16	85	19	72 ^{1/2}
Պէշիկթաշ	123	15 ^{1/4}	51	37 ^{1/4}	71	78
Մարկարա	31	48	—	—	31	48
Պաֆրա	31	48 ^{1/4}	—	—	31	48 ^{1/4}
Ինէպօլու	37	03 ^{3/4}	10	—	27	03 ^{3/4}
Սաման	61	11	33	56 ^{1/2}	27	54 ^{1/2}
Պալըքէսիւր	76	39	84	—	07	61
Հայ դիւղ	21	29 ^{1/2}	17	13	04	16 ^{1/2}
Նիկամիղիա	55	55 ^{1/2}	24	—	31	55 ^{1/2}
Բարիղ	198	—	37	45	160	55
Գօնեա	42	36	21	28	21	08
Ֆէրիքէօյ	—	37	—	37	—	—
Էսկիշէ՛հր	54	63	32	—	22	63
Սեյմիկ	27	77 ^{3/4}	1	09	26	68 ^{3/4}
Նաւը դարու	30	79	18	75	12	04
Կիրասն	27	77 ^{3/4}	—	—	27	77 ^{3/4}
Օրտու	20	37	2	—	18	37
Կարին	92	59 ^{1/4}	100	—	07	40 ^{3/4}
Հաճըն	13	89	—	—	13	89
					983	79 ^{1/2}
Մագրիգիւղի պահանջը		2.98				
Պալըքէսիւրի »		7.61				
Կարինի »		7.40 ^{3/4}			17	99 ^{3/4}
	1904	90 ^{3/4}	939	11	965	79 ^{3/4}

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ ԱՆՀԱՏՆԵՐԷ

1909

Տեսութ

Լ. Օսմ.

Լ. Օսմ.

Հոկտեմբ.	31	Ա. Թօփալեան	}	1	87 ^{1/2}
»	»	Հանէսեան			
»	»	Մ. Էսէֆեան			
»	»	Սըլաճեան			18 ^{1/2}
»	»	Յարանկիւրօֆ և Ընկ.			37
»	»	Լ. Լեւոնեան		3	—
»	»	Յ. Կարապետեան		1	—
»	»	Հ. Ճէլա՛հրճեան		5	50
»	»	Բ. Քէչեան		1	85
»	»	Գ. Ալիքսանեան		1	02
Նոյեմբ.	2	Տ. Թէրղիսաչեան		50	
»	3	Կառապան Գօսթի		24	
»	»	Մ. Նշիկեան, Յրէզնօ		175	
»	4	Մ. Տ. Բարիղ		3	
»	6	Մ. Գալաֆեան		1	
»	18	Յ. Տէրունեան		50	
»	20	Գ. Գառնիկեան		1	
»	»	Տ. Տաղեան		15	
»	24	Լ. Թօփալեան (հարանիքի առթիւ)		1	
»	»	Ռ. Չրաճեան		1	
»	27	Ա. Նարըրեան		2	
»	29	Մ. Գոհունեան		2	
Դեկտ.	1	Տիկ. Վ. Չօփուրեան		50	
»	»	Հ. Յակոբեան		1	
»	»	Տիկին Ա. Սէֆէրօղլու		220	
»	8	Յ. Յնճալեան		2	
»	11	Հ. Սերրբեան		437 ^{1/2}	
»	»	Լ. Գաղանճեան		1	
»	14	Ոմն		437 ^{1/2}	
»	16	Օ. Միասէրեան, Բարիղ		218 ^{3/4}	
»	18	Կ. Բէշլիլեանեան		1	
»	20	Տիկին Կ. Բէլթէքեան		18 ^{1/2}	
»	»	Յ. Սահակեան		27 ^{3/4}	
»	»	Ոմն		1	
»	»	Տիկին Վը		2	
»	»	Ոմն		1	
»	23	Ս. Թաչճեան		1	
»	»	Պալթաեան եղբարք		1	
»	»	Թէլլալեան		2	
»	»	Յ. Սարաֆեան		1	
»	24	Ոմն		2	
»	26	Պօսթանճեան եղբարք		1	
»	27	Ե. Թաղուորեան		5	
»	»	Մ. Աչուկեան		5	
»	31	Ս. Իշխանեան		—	
»	»			86	

Փոխսարկէլի

86 89

1910		Փոխադրեալ	Լ. Օսմ.
Յունվ.	3	Հ. Նաղարեան	86 89
»	4	Յ. Գարսեան	2 75
»	5	Գ. Տէմիրճեան	4 —
»	»	Ոմն	18 ^{1/2}
»	7	Ոմն	3 —
»	»	Մ. Գրիգորեան	2 —
»	»	Հ. և Ա. Թաթարեան	1 —
»	8	Յ. Եսայրուեան	1 —
»	»	Ս. Դուկասեան	18 ^{1/2}
»	11	Ս. Փեղարմալեան	9 ^{1/2}
»	12	Պ. Չամբիկեան	2 29
»	»	Յ. Ստամբեան	1 —
»	»	Մ. և Կ. Մալխասեան	18 ^{1/2}
»	13	Մ. Բ. Բէպոսեան	2 —
»	»	Մ. Պոսթանճեան դաւակունք	2 —
»	14	Մ. » »	1 —
»	»	Պ. Էսսեան	50
»	15	Տիկին Մ. Օսապուլեան	18 ^{1/2}
»	17	Ա. Շալճեան	18 ^{1/2}
»	»	Ա. Ճ. Գասապեան	18 ^{1/2}
»	»	Լ. Չամբիկեան	37
»	»	Խ. Մաքրիտի	18 ^{1/2}
»	»	Գ. Մաքուլեան	1 —
»	18	Ոմն	2 —
»	»	Աստուածատուրեան	55
»	»	Վ. Փափաղեան	87 ^{1/2}
»	21	Ե. Շամբեան	37
»	»	Ռ. Բէշիկեան	1 —
»	»	Գ. Ս. Պաղտասարեան	1 —
»	24	Գ. և Գ. Մանիսալեան	74
»	»	Տօքթ. Ս. Իւթիւճեան	20 —
»	»	Մ. Էնդարեան	2 —
»	»	Գ. Ե. Թէրղեան	1 —
»	25	Կ. Սարեան	37
»	»	Շնորհքեան վաճառն. պաշտօնէյք.	1 —
»	»	Օր. Միւհէնախեանի միջոցաւ	1 —
»	27	«Առաւօտ»ի միջոցաւ	1 12
»	»	Փ. Հայթեան	5 —
»	»	Յ. Տէյիրմէնճեան	46
»	»	«Ազատամարտ»ի միջոցաւ	18 ^{1/2}
»	31	Ս. Գուլումճեան	92 ^{1/2}
Փետր.	1	Ն. Չամբիկեան	55
»	2	Պ. Տաթևուսեան	50
»	»	Տիկին Մ. Տաղեան	50
»	»	Տօքթ. Տաղեան	1 —
»	»	Պ. Թաչճեան դաւակունք	1 —
»	»	Ալ. Բէքմէջեան	1 —
		Փոխադրելի	10 50
			166 83 ^{1/2}

1910		Փոխադրեալ	Լ. Օսմ.
Փետր.	2	Գ. Ճէվանիրճեան	166 83 ^{1/2}
»	3	Ոմն	55
»	7	Վ. Տէմիրգափուլեան	18 ^{1/2}
»	»	Մինաս Մինասեան	1 —
»	»	Ս. Սըվաճեան	1 —
»	8	Ա. Պաղեան	18 ^{1/2}
»	10	Վ. Ասատեան	1 —
»	»	Գ. Տատըրեան	1 —
»	»	«Արեւելք» օրաթերթէն	11 —
»	11	Ա. Մխաթեան	74
»	»	«Առաւօտ» օրաթերթի միջոցաւ	49 80 ^{1/2}
»	16	Տիկին Ն. Արխաղումեան	18 ^{1/2}
»	»	Ս. Տէլի Դաղարեան	18 ^{1/2}
»	»	Տիկին Մ. Փափաղեան	1 —
»	»	Տ. և Թ. Չարուքճեան	1 —
»	21	Տիկին Լ.	5 —
»	23	Յ. Փափաղեան	2 —
»	25	Տիկին Մ. Ֆրէնկեան	4 37 ^{1/2}
Մարտ	1	Խ. Ֆրէնկեան, Պրուսա	2 50
»	»	Լ. Ռուճօէն	1 —
»	»	Կ. Բօլաուեան	87 ^{1/2}
»	»	Գ. Նիքոթեան	37
»	4	Տ. և Տիկ. Վ. Մեսրոպեան	87 ^{1/2}
»	7	Տիկին Մ. Հէքիմեան	1 —
»	8	Ոմն	5 —
»	12	Ոմն	1 —
»	15	Յ. Ճէճիգեան	55
»	17	Մ. Ն. Բէքմէջեան	40
»	»	Յ. Ոսկերիկեան	37
»	»	Ար. Մնաթիկեան	2 24
»	18	Տիանա Արգար	40 —
»	21	Ռ. Մարկոսեան և Ընկ.	2 20
»	»	Կ. Գարազաչեան	4 37 ^{1/2}
»	31	Յ. Փորթուգալեան	18 ^{1/2}
»	»	Ոմն	18 ^{1/2}
Ապրիլ	6	Խ. Գարիպեան	13
»	15	Լ. Գասեան	87 ^{1/2}
»	18	Տիկին Գասապեան	1 24
»	27	«Ազատամարտ»ի միջոցաւ	1 —
»	30	» »	5 —
»	»	Տ. Չամբերթեանեան, Անվէրս	5 —
»	»	Ե. Մխաթեան, Անվէրս	5 —
»	»	Ա. Մ. Չամբերթեանեան, Վրնէվ	37
»	»	Գ. Պատմաճեան	49
»	»	Գ. Չամբիկեան	37
»	»	Ոմն	75
»	»	Օ. Թէրղմէջեան, Պանարմա	5 50
Մայիս	4	«Ազատամարտ»ի միջոցաւ	5 50
		Փոխադրելի	336 89 ^{1/2}

1910		Փոխադրեալ	Լ. Օսմ.
Մայիս	5	Սեր. Գուլուճեան	336 89 ¹ / ₂
»	»	Յով. քնյ. Ամիրեանց, Տիդիս	55
»	»	Յ. Սահակեան	2 53
»	»	Ոմն	18 ¹ / ₂
»	7	Անտոն Գալաֆեան	18 ¹ / ₂
»	»	Ս. Մշկեան, Պէյրուժ	18 ¹ / ₂
»	11	Տիկին Մ. Տատուրեան	4 35 ¹ / ₂
»	»	Յ. Բէրբէրեան, Գր. ք. քիլիսէ	2 —
»	»	Ս. Ճէպրայիլ	1 —
»	13	Ս. Մարկոսեան	93 ¹ / ₂
»	»	«Եր. Հայաստան»-ի միջոցաւ	18 ¹ / ₂
»	»	Յ. Փիրումեան, Վան	5 50
»	»	Գ. Հ. Գարագաշեան և Ընկ.	5 —
»	19	Ոմն	3 —
»	27	Ոմն	2 —
Յունիս	1	Հ. Ս. Գալուճեան	1 95
»	»	Թ. Տէաէեան	47 ¹ / ₂
»	»	Մ. Բէշեան	17 ¹ / ₂
»	»	Պ. Հճ. Պօղոսեան	17 ¹ / ₂
»	»	Յ. Տէաէեան	14
»	»	Տ. Խորէն Տաղեան	9
»	»	Ա. Պարպեան	4 ³ / ₄
»	»	Բ. Եղաճեան	4 ³ / ₄
»	3	Գ. Խարբուժեան	2 —
»	»	Յ. Շալճեան	37
»	»	Ոմն	55
»	»	Յ. Արարանեանի միջոցաւ	1 10
»	11	«Ազատամարտ»-ի միջոցաւ	1 82
»	»	Պ. Յ. Անդրէասեան	3 —
»	28	Դ. Չիլճեան	1 —
Յուլիս	4	Դ. Պօղոսեան Եղբարք	1 10
»	»	Կ. Գարանֆիլեան	1 —
Օգոստ.	10	Ա. Պրուսպեան	1 —
»	»	Վ. Մինասեան	11 24 ³ / ₄
»	27	Տիկին Ֆէյթէլսոն	87 ¹ / ₂
Սեպտ.	7	Ճէվանիրճեանի ձեռամբ	19 42
»	»	Բ. Բէշեան	2 60
Հոկտ.	13	Խ. Պարուժեան	1 —
»	»	Ա. Տախանեան	44
»	»	Կ. Իրրանոսեան	5 —
Նոյեմ.	1	Վ. Օճանեան	87 ¹ / ₂
»	»	Խ. Խաչատրեան և Որդիք	5 —
Դեկտ.	14	Յ. Բէշեանեանի ժառանգորդներէն	40 —
Փոխադրեալ			467 — ¹ / ₄

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷ ԵՒ ՄՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷ

1909		Փոխադրեալ	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
Հոկտ.	31	Պրայմնի Լարնին. Միւթիւն	5 20 ¹ / ₂	467 — ¹ / ₄
»	»	Հ. Փաշայի Պաշտօնէից »	50 —	
»	»	Չմշկածաքի Ազգայիններէ	2 66 ³ / ₄	
Նոյեմ.	29	Սամաթիոյ Ս. Եկեղ. պնակէ	2 29	
Դեկտ.	20	Գառգիւղի ազգայիններէ	1 87	
»	»	Վիւթիլի »	7 43 ³ / ₄	
1910				
Յունվար	6	Սամաթիոյ Գարաց Դաս	— 50	
»	»	Վիւթիլի ազգայիններէ	13 34 ¹ / ₂	
»	10	Օրթաքէօյի գանձանակէ	2 43 ¹ / ₂	
»	»	Վիւթիլի Ազգայիններէ	21 87 ¹ / ₂	
»	12	Ակնայ Ուսմն. ընկ. Չէրչի Մաս.	4 —	
»	18	Իւսկ. Նոր Թաղ. Կազմաճիններէ	3 79	
»	»	Տ. Ե. Գալչնեանի միջոցաւ	4 37 ¹ / ₂	
»	22	Քեմախի ազգայիններէ	10 —	
»	24	Բերայի Ս. Եկեղեց. պնակէ	3 97 ¹ / ₄	
»	»	» » » »	— 95 ¹ / ₂	
»	»	Վէզիր Բէօփրիւի ազգայիններէ	30 —	
»	»	Սելանիկի Քեմախի »	7 50	
»	25	Բ. Հիւսարի »	12 65	
»	»	Եպրովա Շախախի »	3 70	
»	»	Անթալիոյ »	2 77	
Փետր.	1	Նարը գալուի »	25 93	
»	2	Խարքովի »	18 94	
»	9	Նիւ Եօրքի »	7 70	
»	»	Լօրէնցի »	5 60	
»	10	Արաքս Ընկերութենէ	1 85	
»	14	Եպրովա Նոր գիւղի »	104 —	
»	15	Թաղ. Խորհուրդ Տ. Մատէն	5 —	
Մարտ	2	Փրօվիսանսի ազգայիններէ	2 66 ¹ / ₂	
»	5	Էպիրնէի Հովիտի մեան սանուճք	— 42	
»	12	Վօթըր Թատնի ազգայիններէ	11 22	
»	19	Եօզկատ Չատը գեղի »	2 —	
»	30	Իւսկ. Նոր թաղի »	3 21 ¹ / ₄	
»	31	Ակնայ »	2 87	
Ապրիլ	2	Արաքիլի Նայ Բող. »	5 —	
»	6	Պանարմայի կրթարանէն	— 87 ¹ / ₂	
»	12	Ո. Վիթալի յուղարկ. առթիւ	10 18 ¹ / ₂	
»	15	Տր. Թորգոմեանի գրքայիկն հաս.	7 63	
»	»	Ո. Վիթալի յուղարկ. առթիւ	1 33	
»	19	Նիւ Եօրքի թատրն. աղուճք	7 70	
Մայիս	10	Արաքիլի Շէփիկ գիւղէն	— 92 ¹ / ₂	
»	11	Էրտէքի Ազգայիններէ	2 —	
»	»	Չմշկածաքի »	3 30	
Փոխադրեալ			421 69	467 — ¹ / ₄

1910		Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
		421 69	467 ^{-1/4}
Մայիս	13	68 ^{1/2}	
»	24	16 20	
»	»	69 ^{1/2}	
»	»	15	
»	25	80 —	
»	26	80 —	
Յունիս	1	29	
»	30	3 96 ^{3/4}	
Յուլիս	12	3 73	
»	26	90 61	
Օգոստ.	23	6 40	
»	»	10 —	
Հոկտ.	13	12	
Դեկտ.	31	18 ^{1/2}	714 72 ^{1/4}
ԱԶԳ. ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ՄԻՋՈՑԱԻ			
1910	12	5 50	
»	»	26 20 ^{1/2}	
»	»	54 63	
»	»	82 92 ^{1/2}	
»	»	10 92 ^{1/2}	
»	»	38 59 ^{1/4}	
»	»	37	
»	»	1 —	
»	»	10 55 ^{1/2}	
»	»	2 68 ^{1/2}	
»	»	2 —	
»	»	1 10	
»	»	18 ^{1/2}	
»	»	23 09 ^{1/4}	
»	»	16 05	
»	»	1 11	
»	»	5 25	
»	»	1 66 ^{1/2}	
»	»	30 13	
»	»	4 95	
»	»	200 —	
Մարտ	2	247 27	
»	»	5 —	
»	»	15 87	
»	21	10 18 ^{1/2}	
»	»	7 58 ^{1/2}	
»	»	2 15	
		806 98	1181 72 ^{1/2}

1910		Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
		806 98	1181 72 ^{1/2}
Ապրիլ	11	5 00	
»	»	6 58 ^{1/2}	
»	19		
»	»	64 39 ^{1/2}	
»	»		
»	»		
»	29	53 25 ^{1/4}	
»	»		
»	»	6 00	
Մայիս	24	5 00	
»	»	9 55 ^{1/2}	
»	»	5 50	
Յունիս	7	179 50	
Օգոստ.	5	5 00	1146 76 ^{3/4}
»	»		
ՄԱՍՆԱԽՈՒՄԵՐՈՒ ՄԻՋՈՑԱԻ			
1909	28	12 00	
Դեկտ.	»		
1910	18	33 06	
Յունիս	28	12 00	
»	11	34 52	
Փետր.	»	12 00	
»	14	9 84	
»	15	31 64	
»	»	48 04	
»	28	8 00	
Մարտ	2	2 77 ^{1/2}	
»	5	19 46 ^{1/2}	
»	18	8 00	
»	23	5 00	
»	»	15 00	
»	»	31 00	
»	»	5 00	
Յունիս	2	94 81 ^{1/2}	
»	28	10 00	
Յուլիս	18	40 00	
Օգոստ.	10	42 16	
»	26	9 00	
Սեպտ.	9		483 41 ^{1/2}
»	20		2811 90 ^{3/4}

ՈՐԲԱՊԱՇՏՊԱՆ ԱՆՀԱՏՆԵՐԷ

	Որք	Վճարում	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
Յով. Արիկեան	1	1 տար.	5 00	
Գ. Սարգիսօֆ	8	1/2 »	20 00	
Կ. Իբրանտեան	3	2 »	30 00	
Հ. Սէթեան	6	1/2 »	15 00	
Յ. Գորեան	4	1 »	20 00	
Ա. Թօփալեան և որդիք	12	2 »	120 00	
Ն. Օհանեան	1	1/2 »	2 50	
Լ. Բանիկեան	1	2 »	10 00	
Ա. Շմաւոնեան	2	2 »	20 00	
Մ. Սերվեան	4	2 »	40 00	
Գ. Համբարձումեան	1	1 »	5 00	
Պարսամեան եղբարք	1	1 »	5 00	
Ե. Պէնյեան	2	2 »	20 00	
Միհ. Մամիկոնեան	2	1 »	10 00	
Միք. Տուխանեան	1	1 »	5 00	
Լ. և Ա. Ստամպոյլեան	2	1 »	10 00	
Ե. Զատեան	2	1 »	10 00	
Խ. Պարութեան	1	1 »	5 00	
Էլ. Շ. Նաքաչեան	1	1 »	5 00	
Կար. Պամաճեան	3	1 »	15 00	
Գր. Էրմէնեան	1	1 »	5 00	
Մ. Նաուեան	1	1 »	5 00	
Վառմ. Մանուկեան	1	1 »	5 00	
Էնֆիլէճեան եղբարք	1	1/2 »	2 50	
Աւ. Աճէմեան	1	1 »	5 00	
Հայկ. Ներսէսեան	1	1 »	5 60	
Ոմն (Քէօրիւքճեանի միջոցաւ)	1	1/2 »	2 50	
Կ. Բարուեան	1	1 »	5 00	
Կար. Օհանեան	1	1/2 »	2 50	
Բ. Պալքճեան	2	1 »	9 90	
Քեր. Թօփալեան	4	2 »	40 00	
Յ. Զրաճեան	1	1 »	5 00	
Ա. Աղասեան	3	1/2 »	7 50	
Հայկ. Ոսանճեան	1	1/4 »	1 25	
Գ. Մաղլումեան	1	1 »	5 00	
Մ. Քիւրքճիպաչեան	1	1/2 »	2 50	
Հ. Հարենց	2	1/2 »	5 00	
Յ. Դիմաքսեան	1	1/2 »	2 50	
Հ. Շահապար	1	1 »	5 00	
Յ. Նազաչեան	1	1 »	5 00	
Ա. Թարաք	1	1/2 »	2 50	
Եռսուֆեան եղբարք	1	1/2 »	2 50	
Վ. Շամսանճեան	2	1/2 »	5 00	
Յ. Քէլէկեան	1	1 »	5 00	
Ա. Արէնչեան	1	1 »	5 00	
Փոխադրելի	91		519 25	

Փոխադրեալ

	Որք	Վճարում	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
Օ. Սինէմ	91		519 25	
Էլ. Արթինեան	1	1/2 տար.	2 50	
Ոմն (Օհանեանի միջոցաւ)	1	1 »	5 00	
Թ. Զ. Ծճարտախօս	1	1 »	5 00	
Շնորհքեան եղբարք	2	1/3 »	5 00	
Տօքթ. Ս. Յակոբեան	1	1/2 »	2 50	
Ար. Ենովքեան	1	1 »	5 00	
Մ. Ունճեան	6	2/3 »	20 00	
Ա. Արապեան	1	1/2 »	2 50	
Աղ. Ապրօ	2	1/4 »	2 50	
Կիւլ. Սիւլեան	1	1/2 »	2 50	
Բեր. »	1	1/4 »	1 25	
Հեր. Սէֆերեան	1	1/4 »	1 25	
Թ. Լաթիֆեան	1	1/4 »	1 25	
Ի. Պ. Քիւչիւքեան	1	1/4 »	1 25	
Պօճճալեան ընտանիք	2	1 »	10 00	
Լ. Սեմերճեան	1	1 »	5 00	
Ե. Տուտեան	1	1 »	5 00	
Էօթ. Մ. Մանուկեան	1	1 »	5 00	
Յ. Թապաքճեան	1	1 »	5 00	
Մէօճ. Մանուկեան	3	1 »	15 00	
Ար. »	2	1 »	10 00	
Աճ. Մանուկեան	1	2 »	10 00	
Տ. Խան Քէլէկեան	1	1/2 »	2 50	
Եր. Գ. Գալուստեան	1	1/4 »	1 25	
Մաքր. Էմէրեան	1	1 »	5 00	
Վ. Ռ. Էպէեան	1	1 »	5 00	
Զ. Տօքթ Էմէրեան	1	1/2 »	2 50	
Տօքթ Տէօվլէթեան	1	1/2 »	2 50	
Տօքթ Գ. Կիւլպէնիկեան	1	1/2 »	1 25	
Փ. Խ. Ծանալէտէն	1	1/2 »	2 50	
Լ. Մ. Աղաթօն	1	1 »	5 00	
Ն. Գ. Յովակիմեան	1	1/2 »	2 50	
Տ. Ե. Ս. Արք. Դուրեան	2	1/2 »	5 00	
Ն. Գասպարեան	2	1 »	10 00	
Նարկ. Վարդերեան	1	1/2 »	2 50	
Սաթ. Տանիսեան	1	1/2 »	2 50	
Տ. Մ. Շիրինեան	1	1 »	5 00	
Բ. Ստամպոյլեան	1	1 »	6 60	
Յ. Բաչկեան	1	1 »	6 60	
Մ. Սթէնեան	1	1 »	6 60	
Տ. և Տիկ. Քէնտերեան	1	1 »	6 60	
» » » Ֆերահեան	1	1 »	6 60	
Տէր և Տիկ. Ալթունեան	1	1 »	6 60	
Բէմպէեան և Կըլըճճեան	1	1 »	6 60	
Քալէմքեարեան և Մինասեան	1	1 »	6 60	
Տ. Օհանեան և Տամպուրճեան	1	1 »	6 60	
Փոխադրելի	151		755 80	

	Որք	Վճարում	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
Փոխադրեալ	151		755 80	
Աւետիսեան և Յարութիւնեան	1	1 տար .	6 60	
Արսէնեան և Սոսիկեան	1	1 »	6 60	
Գ. Վարդանեան	1	1 »	5 00	
Մ. Սիմոնեան	1	1 »	5 00	
Դ. Մելիքեան	1	1 »	5 00	
Լ. Լուսարարեան	1	1 »	5 00	
Ռ. Սալուրեան	1	1 »	5 00	
Ս. Թօփալեան	1	1 »	5 00	
Հինգ Տիկիններ Էնկիւրիւէն	1	1 »	5 00	
Ս. Քէօսթէքեան	1	1 »	5 00	
Տիկնայք Գարամանեան	1	1 »	5 00	
Յ. Սաաթճեան	1	1 »	5 00	
Ան. Ե. Շիրինեան	1	1/2 »	2 50	
Բ. Ս. Մանուկեան	1	1 »	5 00	
Ե. Թօփալեան	1	1/2 »	2 50	
Գ. Սէթեան	1	1 »	5 00	
Օր. Նուարդ Գալջնեան	1	1 »	5 00	839 00

ՈՐԲԱՊԱՇՏՊԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆՔ

Տիկնանց Միութիւն Պրուսա	5	2 »	50 00	
» » Սաութ. Մանչեսթըր	4	1 »	19 80	
» » »	10	1 »	50 00	
» » Նիւէէվըն	1	1 »	5 62	
» » Իւսկիւտար	3	2 »	30 00	
» » Ն. Պրայթն	2	1 »	10 00	
» » Հալրնիլ	4	1 »	22 00	
» » Յալր Սէլմա	4	1 »	20 10	
» » Յիլատէլֆիա	3	1 »	15 00	
» » Լօուէլ	3	1 »	16 50	
» » Վուսասքէթ	2	1 »	10 00	
» » Նիւսրիբորթ	2	1 »	11 00	
Վեր. Հնչակ. կուսակցութիւն	5	1 »	25 00	
Թաղ. Սորհուրդ Գարաման	2	1 »	10 00	
» » Պէօյիւքտէրէ	5	1/2 »	12 50	
Կզմինարի ընկ. Կ. Պոլիս	6	1 »	36 00	
Մարմարի » »	4	1 »	24 00	
Հայ. գրադարան Լ. Անճէյօս	7	1 »	46 45 1/2	
Կան. Կարմիր Սաչ ընկ. Մարզուան	2	1/2 »	5 00	
Թաղ. Սորհուրդ Պօյաճը գիւղ	2	1 »	10 00	428 97 1/2
Փոխադրեալ	244		1267 97 1/2	

	Որք	Վճարում	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
Փոխադրեալ	244			1267 97 1/2
Իզմիրի Որբախնամ Միութիւն	50	1 տար .	252 00	
Նիւ Եօրքի որբախնամ	10	1/2 »	33 00	
Երզնկայի »	16	1 »	80 00	
Քինկսպուրկ »	1	2 »	10 77	
Յրէզնօի »	20	1/2 »	50 02	
Սըրինկֆիլաի »	2	1 »	11 32	437 11
	343			

Ընդհ. գումար Լ. Օսմ.

1705 08 1/2

ՈՒՂՂԱԿԻ ՆՈՒԷՐՆԵՐ

ՈՒՂՂԱԿԻ ՈՐԲԱՆՈՅՆԵՐՈՒ ՏՐՈՒԱԾ ՆՈՒԷՐՆԵՐ

	Լ. Օսմ.
Հաճընի Որբանոցին	16 30 ³ / ₄
Ա. յնթապի »	13 44 ¹ / ₂
Մերսինի »	235 94 ¹ / ₂
Ատանայի »	59 08 ³ / ₄
Հ. Պէյլի »	21 84 ¹ / ₂
Քննիչին	68
Պատուիրակին	97 ¹ / ₂
Լիւր. Օսմ.	348 28¹/₂

ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՆՊԱՍՏՆԵՐ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆՅ ԿՈՂՄԷ ՈՐԲԱՆՈՅՆԵՐՈՒ ՏՐՈՒԱԾ ՆՊԱՍՏՆԵՐ

	Լ. Օսմ.
Ա. յնթապի Որբանոցին	38 56
Մերսինի »	623 23 ¹ / ₄
» (Պատուիրակին) որբանոց	53 57
Ատանայի Որբանոցին	377 28 ³ / ₄
Լիւր. Օսմ.	1092 65

ԱԶԳ. ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ

	Լ. Օսմ.
Ազգ. Պատրիարքարանի կողմէ զրկուած Ա. և Բ. Պատուիրակութեանց, Մերսինի Որբանոցին տուած զրամական նպաստին համազուտաբար, ըստ Մերսինի Խնամակարութեան տոմարներուն }	644 81
Պատուիրակ Տ. Յ. Աշոտ Եպիսկոպոսի կողմէ Քննիչին տրուած գումար }	15 —
Լիւր. Օսմ.	659 81

ՊԵՏԱԿԱՆ ՆՊԱՍՏ

	Լ. Օսմ.
Պետութեան կողմէ Կիլիկիոյ աղէտեալներուն համար տրուած 1000000 զրուչին կէսը Ազգ. Պատրիարքարանի կողմէ Յանձնաժողովոյս յանձնուեցաւ Լ. Օսմ. }	4872 50

ՀԱՃԸՆԻ ՈՐԲԱՆՈՅԸ
Միևնէր 31 Հոկտեմբեր 1910 ծախսուած

	Լ. Օսմ.		Լ. Օսմ.	
Ուտեստեղէն	1126	89		
Զգեստեղէն	282	19 ¹ / ₂		
Անկողնեղէն	67	14		
Ջերմութիւն	53	39 ¹ / ₂		
Լուսաւորութիւն	9	84		
Մաքրութիւն	51	87 ¹ / ₂		
Կարասիք	22	76		
Բժշկական	67	41 ¹ / ₂		
Պաշտօնէից	138	75 ¹ / ₂		
Օրավարձք	61	81		
Ճանապարհածախս	10	73		
Դպրոցական պիտոյք	3	08 ³ / ₄		
Նորոգութիւն	26	90 ¹ / ₄		
Թղթատար և հեռագիր	1	41 ¹ / ₄		
Զանազան ծախք	81	69 ¹ / ₄	2155	90
Որբանոցի շինութիւն	150	00		
Դրամի վնաս	1	68		
Պատուիրակի և քննիչ ըրած զանազան ծախսեր	6	03 ¹ / ₂		
Կ. Պօլսէն զրկուած դեղեր	49	00		
» » ապրանք	33	72 ¹ / ₂		
» վճարուած Տնօրէնին երեք ամսական Լ. Օսմ.	24	00	114	44
			2270	34

ՄԵՐՍԻՆԻ ՈՐԲԱՆՈՅ
Միևնէր որբանոցին փակումը ծախսուած

	Լ. Օսմ.		Լ. Օսմ.	
Կարասիք	48	21 ¹ / ₂		
Զգեստեղէն	171	73		
Ուտեստեղէն	729	06 ³ / ₄		
Անկողնեղէն	172	11 ¹ / ₄		
Պաշտօնէից	161	15		
Ճանապարհածախս	23	34 ¹ / ₄		
Մաքսատուրք	3	14 ¹ / ₂		
Նպաստ	15	75 ¹ / ₂		
Զապէլ Եսայեանին	17	00		
Բժշկական	13	07 ¹ / ₄		
Շէնքի վարձք, նորոգութիւն և շինութիւն	204	50 ¹ / ₂	1765	84
Զանազան ծախք	206	74 ¹ / ₂		
Շինութեան համար Ս. Կաթողիկոսէն փոխառութիւն եղած և ծախսուած	60	00		
Պատուիրակին ըրած ծախսերը	6	12 ³ / ₄	66	12 ³ / ₄
			1831	96 ³ / ₄
Որբանոցին չէնքը Մերսինի Թաղ. Խորհուրդին փոխանցուեցաւ Լ. Օսմ.			200	00
			1631	96 ³ / ₄

ԱՅՆՔԱՊԻ ՈՐԲԱՆՈՑ

Միևյեր 17/30 Հոկտեմբեր 1910 ծախսուած

	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.		Լ. Օսմ.
Ուսեստեղէն	641	15 ³ / ₄		
Զգեստեղէն	317	27 ¹ / ₂		
Անկողնեղէն	3	95 ¹ / ₂		
Զերմութիւն	34	24 ¹ / ₂		
Լուսաւորութիւն	5	13 ¹ / ₂		
Մաքրութիւն	12	99 ³ / ₄		
Կարասիք	55	77 ¹ / ₂		
Շէնքի վարձք	45	00		
Բժշկական	21	63		
Պաշտօնէից	122	33		
Օրավարձք	1	99 ³ / ₄		
Ճանապարհածախս	67	15 ¹ / ₂		
Դպրոցական ծախք	35	96 ³ / ₄		
Դուրսի որդեգրելոց	10	22 ³ / ₄		
Գորգազործութեան ծախս	31	86		
Հիւանութեան դասի	3	45		
Դրամական փաս	1	83 ¹ / ₂		
Զանազան ծախս	87	75	1499	74 ¹ / ₂
Կ. Պոլսէն զրկուած դպրոցական պիտոյք			3	60
Լ. Օսմ.			1503	34 ¹ / ₂

ՄԱՐԱՇԻ ՈՐԲԱՆՈՑ

Միևյեր 30 Սեպտեմբեր 1910 ծախսուած

	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.		Լ. Օսմ.
Դպրոցական Պիտոյք	4	09 ¹ / ₄		
Լուսաւորութեան	4	28		
Անկողնեղէն	193	66 ¹ / ₂		
Ուսեստեղէն	476	09 ¹ / ₄		
Զերմութիւն	24	34 ³ / ₄		
Կարասիք	45	07 ³ / ₄		
Պաշտօնէից	126	92 ³ / ₄		
Զգեստեղէն	173	90 ¹ / ₄		
Բժշկական	5	41 ¹ / ₂		
Շէնքի վարձք	117	00		
Օրավարձք	15	64 ¹ / ₂		
Ճանապարհածախս	2	53 ¹ / ₄		
Մաքրութիւն	4	32 ³ / ₄		
Նստաս		74 ¹ / ₄		
Լուսանկարի ծախս		56		
Զանազան ծախս	49	80 ³ / ₄		
Նորոգութիւն	1	75 ³ / ₄	1246	17 ¹ / ₄
Լ. Օսմ.			1246	17 ¹ / ₄

ԱՏԱՆԱՅԻ ՈՐԲԱՆՈՑ

Միևյեր 31/13 Օգոստոս 1910 ծախսուած

	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
Ուսեստեղէն	273	66		
Զերմութիւն և լուսաւորութիւն	23	84 ¹ / ₂		
Մաքրութիւն	14	16		
Զգեստեղէն	95	39 ¹ / ₂		
Շինութիւն և նորոգութիւն	31	87 ¹ / ₂		
Պաշտօնէից	93	01 ³ / ₄		
Կարասիք	—	87		
Շէնքի վարձք	17	—		
Դուրսի որդերուն	96	62		
Ճանապարհածախս		53 ¹ / ₄	646	97 ¹ / ₂
Պատուիրակին կողմէ ծախսուած	8	49		
Քննիչին	16	18 ¹ / ₂		
Տնօրէնին 2 ամս. Կ. Պոլսէն վճարուած	18	—	42	67 ¹ / ₂
Լ. Օսմ.			689	65

ՏԷՕՐԹԵՕԼԻ ՈՐԲԱՆՈՑ

	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
Քննիչին կողմէ հազուստի և թոշակի համար	5	95 ¹ / ₂		
Պատուիրակին կողմէ ծախսուած դիւանական պիտոյք, Փառէն վրդ. ի ժամուց, հաց-կերոյթի ծախս և նուէրներ	13	25 ¹ / ₂	19	21
Լ. Օսմ.			19	21

ՀԱՍԱՆՊԷՅԼԻ ՈՐԲԱՆՈՑ

Մինչև 31 Հոկտեմբեր 1910 ծախսուած

	Լ. Օսմ.		Լ. Օսմ.	
Ուտեստեղէն	590	17	1253	25 ¹ / ₂
Ջգեստեղէն	145	88 ¹ / ₂		
Անկողնեղէն	157	94		
Ջերմութիւն	14	88		
Լուսաւորութիւն	5	64 ¹ / ₂		
Մաքրութիւն	9	67		
Կարասիք	41	21		
Շէնքի վարձք	27	69		
Բժշկական	26	80		
Սրավարձք	64	70		
Ճանապարհածախս	6	59 ¹ / ₂		
Թղթատար		87 ¹ / ₂		
Նորոգութիւն	24	06		
Դպրոցական ծախս	1	17		
Պաշտօնէից	130	58 ¹ / ₂		
Ջանազան ծախս	5	38	4	93 ¹ / ₂
Բանջարանոցին զուտ հասոյթը զեղչ				
	Լ. Օսմ.		1248	32

ՀԱՅԻ ՀԱՃՆԻ ՈՐԲ. ԽՆԱՍԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՊԱՀԱՆՋԷ

ՊԱՐՏԻ

	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
Յանձնածորովէն դրկուած Պատուիրակին կողմէ վճար. Ուղղակի տրուած նուէրներ Մերթնէն փոխանցում Խնամակալ. ըրած պարտքը	2557 100	216 48	366	48
	13 00	150 00		
	16 30 ³ / ₄			84
	150 00		1765	
	519 59 ¹ / ₄		2132	32
	3255 90			
	3255 90			
Յանձնածորովէն դրկուած Ազդ. Պատրիարքարանէ Կառավարական նպատանորէ Միջազգ. յանձնածորովէն Ուղղակի նուէրներ Պատ.ին և քննիչն տուածները	500 100	216 48	366	48
	644 81	150 00		
	623 23 ¹ / ₄			84
	49 52 ¹ / ₃			
	251 68 ³ / ₄		1765	
	63 06 ¹ / ₂		2132	32
	2132 32			
	2132 32			

ՀԱՇԻԻ ԱՅՆԹԱՊԻ ՈՐԲ. ԽՆԱՄԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՊԱՐՏԻ

ՊԱՀԱՆՋԷ

Ենթակարգ	Լ. Փսփ.	Լ. Փսփ.	Լ. Փսփ.
Յանձնածուցովէս զրկուած	1700 00		
Հ. Պէլլիէ փոխանցուած	200 00		153 17
Կառավարական նպաստներէ	38 56		1499 74 ¹ / ₂
Ուղղակի նուէրներէ	13 44 ¹ / ₂	1952 00 ¹ / ₂	1652 91 ¹ / ₂
		1952 00 ¹ / ₂	299 09
			1952 00 ¹ / ₂

Յանձնածուցովէս զրկուած
Հ. Պէլլիէ փոխանցուած
Կառավարական նպաստներէ
Ուղղակի նուէրներէ

Հ. Պէլլիէ համար վճարուած
Որբ. պէտքերուն ծախսուած
Հաշիւը ստեղծուին չեկած գումար

Լ. Փսփ.	Լ. Փսփ.
153 17	
1499 74 ¹ / ₂	
	1652 91 ¹ / ₂
	299 09
	1952 00 ¹ / ₂

ՀԱՇԻԻ ՄԱՐԱՇԻ ՈՐԲ. ԽՆԱՄԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

Յանձնածուցովէս զրկուած
Ս. Կաթողիկոսէն նուէր
Մասնագրարէն

Լ. Փսփ.	Լ. Փսփ.
1530 00	
5 57	
3 90	1539 47
	1539 47

Սարաչի գրանարկի
Քննիչին վճարուած
Որբ. ին պէտքերուն ծախսուած
Հաշիւը ստեղծուին չեկած գումար

Լ. Փսփ.	Լ. Փսփ.
7 33 ³ / ₄	
130 00	
1246 17 ¹ / ₄	1383 51
	155 96
	1539 47

ՊԱՐՏԻ

ՊԱՀԱՆՋԷ

ՀԱՇԻԻ ԱՏԱՆԱՅԻ ՈՐԲ. ԽՆԱՄԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

Ենթակարգ	Լ. Փսփ.	Լ. Փսփ.	Լ. Փսփ.
Յանձնածուցովէս զրկուած	130 00		
Պատուիրակին վճարածը	83 95		646 97 ¹ / ₂
Կառավարական նպաստներէ	377 28 ³ / ₄		3 35
Ուղղակի նուէրներէ	59 08 ³ / ₄	650 32 ¹ / ₂	
		650 32 ¹ / ₂	650 32 ¹ / ₂

Յանձնածուցովէս զրկուած
Պատուիրակին վճարածը
Կառավարական նպաստներէ
Ուղղակի նուէրներէ

Որբ. պէտքերուն ծախսուած
Հաշիւը ստեղծուին չեկած գումար

Լ. Փսփ.	Լ. Փսփ.
646 97 ¹ / ₂	
3 35	
	650 32 ¹ / ₂
	650 32 ¹ / ₂

ՀԱՇԻԻ ՏԵՐԹ ԵՕԼԻ ԵՒ ՀԱՄԱՆ ՊԷՅԼԻԻ

Յանձնածուցովէս զրկուած
Քննիչին վճարածը
Պատուիրակին վճարածը
Քննիչին ծախսածը
Ուղղակի նուէրներէ
Ի հաշիւ Հ. Պէլլիէ Ա. Յնթապի
ծախսածը

Լ. Փսփ.	Լ. Փսփ.
3500 00	
459 92	
183 00	
83	
244 72 ³ / ₄	
21 84 ¹ / ₂	
153 17	4563 49 ¹ / ₄
	4563 49 ¹ / ₄

Հ. Պէլլիէ որբ. ին ծախսուած
Քննիչին առածը
Պատուիրակին առածը
Ա. Յնթապի փոխանցուած
Հաշիւը ստեղծուին չեկած գումար

Լ. Փսփ.	Լ. Փսփ.
1248 32	
400 00	
100 00	
200 00	
	1948 32
	2615 17 ¹ / ₄
	4563 49 ¹ / ₄

ՔՂՔԱՏԱՐ. ԵՒ ՇԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԾԱԽՍ

	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
Մնտուկէն վճարուած	22 29 ³ / ₄	
Քննիչին վճարածը	6 84 ³ / ₄	29 14 ¹ / ₂
		29 14 ¹ / ₂

Ճ Ա Ն Ա Պ Ա Ր Շ Ա Ծ Ա Խ Ս

	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
Ատանա զրկուած որբերուն և քահանային	22 00	
Քննիչին որբ ներու այցելութեանց երթևեկի	28 98 ¹ / ₄	
Քննիչին ճամբու պիտոյք	9 04 ³ / ₄	
Քննիչին վերջին անգամ Կ. Պօլսէն մեկնելուն	10 00	
Ատանայի որբանոցի անօրէնին	10 00	
Հաճրնի	10 00	
Քննիչին հետ զրկուած որբերուն	3 68 ¹ / ₂	93 71 ¹ / ₂
Մնտուկէն վճարուած	55.68 ¹ / ₂	
Քննիչին	38.03	93.71 ¹ / ₂
		93 71 ¹ / ₂

Տ Պ Ա Գ Ր Ա Կ Ա Ն Ծ Ա Խ Ս

	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
Ի նպաստ որբերուն հանգ. վեր. Մ. Ալէնի հրատարակած Կոչ-գրքոյկին տպագրական ծախք	26 08	
Կոչ, նամակ, ընկալագիր, նուիրատուն և այլ տպագրական ծախսեր	42 95	69 03
		69 03

Պ Ա Շ Տ Պ Ա Ն Ո Ւ Ա Ծ Ո Ր Բ Ե Ր

	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
Դպրոցատէր Տիկնանց վարժարանը զրուած որբին տարեկան թոշակ	12 00	
Ազգ. հիւանդանոցը պատասպարուած 3 որբի համար	15 41 ¹ / ₂	
Պէզազեան վարժ. զրուած 2 որբերու համար	15 00	
Պէզազեան վրժբ. զրուած որբին պիտոյք	5 00	
Պարտիզակի վարժարանը զրուած որբին համար	8 00	55 41 ¹ / ₂
		55 41 ¹ / ₂

Ք Ո Շ Ա Կ Պ Ա Շ Տ Օ Ն Է Ի Ց

	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
Քննիչին 15 ² / ₃ ամսական	235 00	
Դիւանապետի 1 ¹ / ₂ »	12 00	
» 10 ¹ / ₄ »	61 50	
» 12 »	36 00	
Համարակալի 14 »	52 00	
Դիւանադպիրի 4 »	8 00	
Գատըքէօյի հաւաքչին	4 00	
Մ. Չուհաճեանի վարձք	4 00	
Զ. Եռայեանի	4 00	
Տ. Փառէն վրդ. ի համար վճարուած	15 00	427 50
Մնտուկէն վճարուած	397.50	
Նպաստից Յանձնաժողովէն	30.00	427.50
		427 50

Ա. Կ Ա Ք Ո Ղ Ի Կ Ո Ս Կ Ի Լ Ի Կ Ի Ո Ց

	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
«Առաւօտ» լրագրին նուիրատուութիւնը Ա. Կաթողիկոսին զրկուած		49 80 ¹ / ₂
Մարաշի վճարածը	5 57	
»	15 74 ¹ / ₄	
Պատուիրակին վճարածը	25 00	46 31 ¹ / ₄
		3 49 ¹ / ₄

Գ Ր Ա Մ Ա Կ Ա Ն Տ Ա Ր Բ Ե Ր Ո Ւ Յ Ի Ի Ն

	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
Ազգ. Պատրիարքարանի 2% Դիւանական տուրք	24 90 ¹ / ₄	
Զեղչերէ, առաքման ծախսերէ և դրամի վնաս	3 25	28 15 ¹ / ₄
Տոկոսի հաշիւներէն շահ		1 99
		26 16 ¹ / ₄

Ա. ԿԱՅՈՂՂԻԿՈՍ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

ՓՈԽՍՈՒԹԻՒՆ

	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
Պատուիրակին (Մերսինի համար)	25 00	
» (Ատանայի »)	15 00	
Մերսինի սրբանոցի շինութեան	60 00	100 00
Մատուցելու զրկուեցաւ	20 00	
Մերսինի Թաղ. Խորհուրդին փոխանցուած	80 00	100 00
		0

ԴԻԻԱՆԱԿԱՆ ԾԱԽՍ

	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
Գրասենեկի և գրասեղանի պիտոյք. Տեա- րակներ, թուղթ, գրիչ, մեկան եւայլն:		13 15 ¹ / ₂
		13 15 ¹ / ₂

ԶԱՆԱԶԱՆ ԾԱԽՍ

ՍՆՏՈՒԿԵՆ ՎՃԱՐՈՒԱԾ

	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
Զինկոկրաֆի համար	6 28 ¹ / ₂	
Գրասենեակի վարձք	18 00	
Մանր մուկեր ծախսեր	6 81	31 09 ¹ / ₂

ՔՆՆԻՁԻՆ ԾԱԽՍԱԾԸ

	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
Լուսանկարի պիտոյք	6 10 ¹ / ₂	
Գրական »	4 98 ³ / ₄	11 09 ¹ / ₄
		42 18 ³ / ₄

ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԾԱԽՍ

Պատուիրակին և ընկերներուն ընդհ. ծախսերը 4¹/₂ ամսուան
մէջ Ասանայի և Հալեպի նահանգներուն այցելած վայ-
րերը տեղի ունեցած

	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
Ճանապարհածախս	65 46 ³ / ₄	
Պանդոկ և ճանուց	34 74 ¹ / ₄	
Նուէրներ	29 90 ¹ / ₄	
Անցագիր և պակաժ	2 29 ¹ / ₄	
Լնդուներութիւն	2 63 ¹ / ₂	
Վիճակագրութիւն պատրաստելու	8 —	
(*) Անձնական ծախս	41 66 ¹ / ₄	
Թղթատար և հեռագիր	9 75	
(**) Զանազան ծախսեր	23 04 ¹ / ₂	217 49 ³ / ₄
		108 74 ³ / ₄
		108 75

Այս ծախսերուն կէսը Ազգ. կեդր. վարչու-
թեան պատկանելուն փոխանցուած է .

Լ. Օսմ.

(*) 4¹/₂ ամսուան մէջ Պատուիրակին և ընկերներուն նախու պիտոյք, սպասարդի,
մաքութեան, հիւանդութեան դեղի, զգեստի նորոգութեան և այլ ծախսեր:

(**) Բօրբարիք դեղատան, գրական պիտոյք, լուսանկարի պիտոյք, գոյնրու փոխադ-
րողիք, մեքագործի նստյունը եւայլն, եւայլն, որոնց մանրամասն ցուցակը կայ:

Ս Ն Տ

ԿԻԼԻԿ. ՈՐԲ. ԿԵԳՐ. ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՈՅ

Դրամական չորեքսասանանետայ

ՍՈՒՏՔ

	Լ. Օսֆ.		Լ. Օսֆ.	
Սպառած նուիրատուներէ	939	11		
Նուիրատուութիւններէ	2811	90 ³ / ₄		
Որբերու պաշտպաններէ	1705	08 ¹ / ₂		
Բաժանորդներէ	72	22 ¹ / ₄		
Նպատակց Յանձնաժողովէ	2022	—		
Միջազգ	400	—		
Վաճառականաց Ակումբէ	300	—		
Աղքատատէր Տիկնանց Ընկերութենէ	200	—		
Երզնկայի մասնախումբէն	220	—		
Պետական նպատէն	500	—		
Դրամական տարբերութենէ		38 ¹ / ₂		
Ռուսական Պանքայէն	3600	—	12770	71
			12770	71

Ո Ի Կ

ՏԻԱՐ ԳԱՆՁԱՊԵՏԻՆ

գործառնուրիւնները

Ե Լ Ք

	Լ. Օսֆ.		Լ. Օսֆ.	
Հաճըն զրկուած	2557	—		
» (դեղ և ապրանք) զրկուած	82	72 ¹ / ₂		
» (դրամ. տարբերութիւն) զրկուած	1	68		
Մերսին զրկուած	500	—		
Այնթապ »	1700	—		
» (դպրոցական պիտոյք) զրկուած	3	60		
Մարաշ զրկուած	1530	—		
Հ. Պէյլի և Տէօրթ Եօլ զրկուած	3500	—		
Ատանա զրկուած	130	—		
Պատուիրակին զրկուած	308	—		
Պաշտօնէից թոշակին վճարուած	397	50		
Գննիչին զրկուած	158	04		
Թղթատ. և հեռագրին վճարուած	22	29 ³ / ₄		
Պաշտպանուած որբերուն վճարուած	55	41 ¹ / ₂		
Ճանապարհածախսին վճարուած	55	68 ¹ / ₅		
Տպագրութեան վճարուած	69	03		
Դիւանական ծախսին վճարուած	13	15 ¹ / ₂		
Զանազան »	31	09 ¹ / ₂		
Դրամական տարբերութեան վճարուած	28	15 ¹ / ₄		
Ատանայի Տնօրէնին ամսական »	18	—		
Հաճընի » » »	24	—		
Ս. Կաթողիկոսին զրկուած	49	80 ¹ / ₂		
» (փոխառութեան) զրկւծ	20	—		
Կարասեաց վճարուած	13	70		
Ռուսական Պանքային	1302	65	12571	53
			199	18
Պատրաստ դրամ (910 Դեկտ. 31)				
			12770	71

Կ Ա Ր Ա Ս Ի

	Լ. Օսմ.		Լ. Օսմ.	
Լուսանկարի գործիք	13	00		
1 ընդօրինակութեան մամուլ		70	13	70
			13	70

Ռ Ո Ւ Ս Ա Կ Ա Ն Պ Ա Ն Ք Ա

	Լ. Օսմ.		Լ. Օսմ.	
Մնասուկէն յանձնուած	1302	65		
Պետական նպաստէն »	4372	50		
Տոկոս	2	59	5677	74
Գանձուած			3600	00
Ռ. Պանքայէն պահանջ			2077	74

Մ Ե Ր Ս Ի Ն Ի Յ Ա Ղ. Խ Ո Ր Շ Ո Ւ Ր Դ

	Լ. Օսմ.		Լ. Օսմ.	
Մերինի որբանոցին փակման առթիւ շէնքը տեղւոյն Թաղ. Խորհրդոյ թողուած է ի փոխարէն 200 Օսմ. ոսկւոյ որ է յանձնաժողովոյս պահանջը			200	
Ս. Կաթողիկոսին փոխանցուած			80	
Մնացորդ պահանջ			120	00

Ա Ձ Գ. Կ Ե Դ Ր Ո Ն Ա Կ Ա Ն Վ Ա Ր Չ Ո Ւ Յ Ի Ն

	Լ. Օսմ.		Լ. Օսմ.	
Պատուիրակ Ս. Սուլին էֆ.ի ի հաշիւ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան տուած նպաստները և հեռագիր	108	38		
Պատուիրակութեան ծախսին կէսը որ Կեդր. Վարչութեան կը պատկանի	108	74 ³ / ₄	217	12 ³ / ₄
Նպ. Յանձնաժողովէն զանձուած			50	00
Մնացորդ պահանջ			167	12 ³ / ₄

Պ Ա Ր Տ Ի

Պ Ա Տ Ո Ւ Ի Ր Ա Կ

	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
Յանձնաժողովէն դրկուած	308	00		
Մերինէն առածը	8	77 ³ / ₄		
Գննիչէն »	130	00		
Նպ. Յանձնաժողովէն առածը	50	00		
Ուղղակի նուէր		971 ¹ / ₂		
Մերինի Կառավր. նպաստէն		53	57	
Տեղիք Եօլէ առածը		100	00	
Ս. Կաթողիկոսին փոխառութիւն		40	00	
» նպաստ		25	00	
			716	321 ¹ / ₄
			716	321 ¹ / ₄
Հանձնի վճարածը				
Մերինի »				
Գննիչին »				
Մերինի որբանոցին ծախսածը				
Տ. Եօլի վճարածը				
» ծախսածը				
Ստանալի վճարածը				
2. Պէլլի				
» որբանոցին ծախսածը				
Հանձնի »				
Ի հաշիւ Ազգ. Վարչ. նպաստներ Պատուիրակութեան և ընկերներուն 4 ¹ / ₂ ամսուան ընդհ. ծախսերը				
Պահանջ				
			217	49 ³ / ₄
			715	541 ¹ / ₄
			716	321 ¹ / ₄

Պ Ա Շ Ա Ն Ջ Է

Ք Ն Ն Ի Չ

Պ Ա Ր Տ Ի

Պ Ա Ղ Ա Ն Ջ Է

	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.		Լ. Օսմ.
Յանձնաժողովի զբաղում	150 00			
» » »	4 29			
» » »	3 75			
Մարտի ամսը	130 00			
Մերթիվե	207 70 ³ / ₄			
» որանոցի ամսը	10 00 ³ / ₄			
Նպ. Յանձնաժողովին	10 00			
Ուղղակի նուէրէ	68			
Յ. Աչառ երգիչ	15 00			
Տէրթ երգի ամսը	200 00			
Պատուիրակին	237 50			
Տէրթ երգի	200 00			
		968 93		
			968 93	
				962 67 ¹ / ₄
				6 25 ³ / ₄
			968 93	

Ե Ր Ջ Ն Կ Ա Յ Ի Մ Ա Ս Ն Ա Խ Ո Ւ Մ Բ

	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
Յիշեալ մասնախումբին առ Յանձնաժողովս զրկած գումարները		300 —
Այս գումարէն 16 որբի մէկ տարուան պատուիրակները զեղջ		80 —
Մնացորդ պարտք		220 —

Ն Պ Ա Ս Տ Ի Յ Յ Ա Ն Ջ Ն Ա Ժ Ո Ղ Ո Վ

	Լ. Օսմ.	Լ. Օսմ.
Գանձուած իբր նպաստ	2000	—
» » ճանապարհածախս	22	—
» » »	10	—
» » քննիչին ամսական	30	—
» պատուիրակին համար	50	—
		2112 —
Պատուիրակին համար վճարածը իբր Ազգ. կեդր. վարչութեան հաշւոյն վճարուած նկատելով վարչութեան հաշւոյն փոխանցուեցաւ		50 —
		2062 —

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ՈՐԲ. ԿԵԴՐ. ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՈՅ

ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ

1911 Յունվար 1 — 1911 Յունիս 30 (Ն. Տ.)

Նախաքան

Յանձնաժողովիս կամքէն բոլորովին անկախ պատճառներով մեր Տեղեկագրին հրատարակութեան յապաղումը առիթ կու տայ մեզի որ յաւելուածական ամիտի բաժին մըն ալ յատկացնենք վերջին վեց ամիսներու, այսինքն 1911 Յունվար 1 — 1911 Յունիս 30 (Ն. Տ.)ի մեր զորձաւնութեանց, կցելով անոր՝ այս ժամանակամիջոցին մէջ եղած մատուկարարութեան ընդհանուր պատկերը:

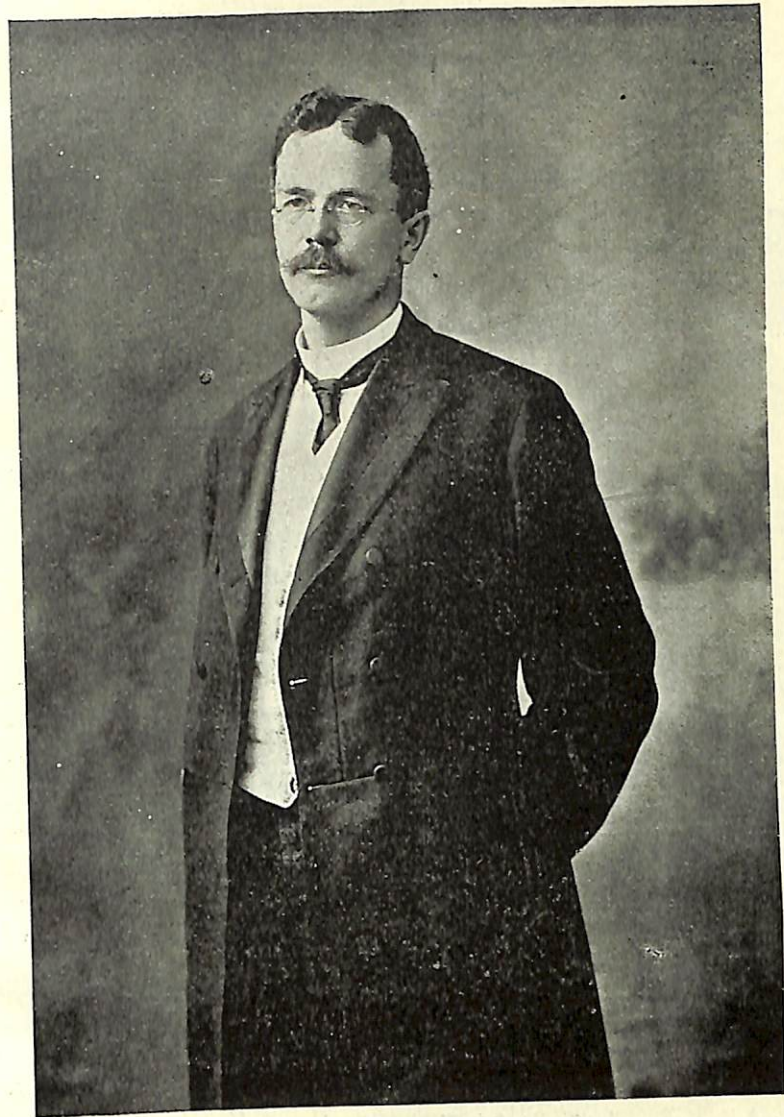
Մինչեւ 1910 Դեկտ.ի վերջը՝ ունեցած էինք 66 նիստեր: Այդ թուականէն մինչեւ 1911 Յունիս 30 ունեցանք 15 նիստեր եւս, որով յանձնաժողովս իր կազմութենէն ի վեր գումարած կ'ըլլայ 81 նիստ:

Մր. Հերպերթ Ալէնի մահը

Այս վեցամսեայ շրջանին սկիզբը յանձնաժողովս մեծ կորուստ մը ունեցաւ յանձին իր պատուական անդամակից Մր. Ալէնի որ, առանց հայ ծնած ըլլալու, իր բոլոր սրտովը ու հոգւովը փարած էր Ազգին և որուն զգացումներէն, գաղափարներէն ու թելադրութիւններէն մեծապէս օգտուած էր յանձնաժողովս: Այս ասուր առիթիւ յանձնաժողովս ցաւակցական զիր մը ուղղեց Տիկին Ալէնի, ծաղկեպսակ մը դրաւ իր ողբացեալ անգամակցին գաղաղին վրայ և յատուկ ներկայացուցիչներ ունեցաւ յուղարկաւորութեանը հանդէսին:

Կազմուածքին ընդ Մասնախումբի Մագրիգիւղի մէջ

Մագրիգիւղի մեր մասնախումբը հրաժարած ըլլալով, նոր մասնախումբ մը կազմուեցաւ հետեւեալ ազգայիններէն. — Տեսարք Ե. Պէյրզեան, Ե. Թիւրպէնտեան, Զ. Բլատեան, Հ. Լօքմակէօզեան, Մ. Աւագեան, Յ. Քէրէսթէճեան, Յ. Գափամաճեան և Տ. Յուսիկ Քնյ. Քէրէսթէճեան:

Մր. ՀԵՐՊԵՐԹ ԱԼԷՆ

Որբապաշտպան մարմիններ

Մեր որբապաշտպան մարմիններէն Նիուարքի Հայ Տիկնանց Որբախնամ ընկերութիւնը այս շրջանին մէջ իր պաշտպանած որբերուն թիւը բարձրացուց չորսի և անոնց եւամեայ տարեթուակը ուղարկեց յանձնաժողովս, մեր դրամատան մէջ շահագործուելու պայմանաւ ի նպաստ իր որբերուն:

Յիլատէյֆիտի Հայ Կանանց Բարեգործական ընկերութիւնն ալ որ երեք որբ կը պահէր, իր պաշտպանած որբերուն թիւը բարձրացուց հինգի: Նոյնպէս Նիւհէյվընի Որբ. ընկ.ը որ առաջ մէկ որբի պաշտպանութիւնն ստանձնած էր, այժմ կը պահէ երկու որբ:

Մեր որբանոցները

Այս վերջին վեց ամիսներու մէջ յանձնաժողովիս մատակարարած որբանոցներուն թիւը վերածուեցաւ չորսի, Ատանայի որբանոցին՝ տեղւոյն կուսակալին կարգադրութեամբ Խառն Յանձնաժողովի մը խնամքին յանձնուելովը և Այնթապի որբանոցին որբերուն ալ՝ յանձնաժողովիս որոշման համաձայն Գուռզեան էֆ.ի ձեռամբ Մարաշի որբանոցը փոխադրուելնուն հետեւանքով՝ այդ որբանոցին փակումովը:

Այսպէս, յանձնաժողովիս մատակարարած որբանոցներն են այսօր, հետեւեալները.

1. Որբանոց Հաճնոյ,	318 որբ
2. » Մարաշի,	274 »
3. » Տէօրթեօլի,	273 »
4. » Հասանպէյլի,	251 »
Համադումար	<u>1116</u> »

Արհեստաւոր որբեր

Հաճնոց որբանոցէն 66 տղայ կը հետեւին արհեստի, քաղաքին զաւազան արհեստաւորներու քով:

Մարաշի որբանոցէն ալ 52 տղաք կը հետեւին արհեստի, ինչպէս երկաթագործութեան, թիթեղագործութեան, ոսկերչութեան, դերձակութեան, ասաղձագործութեան, կոշկակարութեան, մուճակագործութեան, պղինձագործութեան և համետագործութեան: Որբուհիներն ալ կը հետեւին գորգագործութեան և ձեռական աշխատութեանց:

Յանձնաժողովիս այսօրուան կազմը

Յանձնաժողովիս անդամներէն Տեարք Յ. Շահրիկեան, Յ. Գորեան, Լ. Բանիկեան և Կ. Իրրանոսեան հրաժարած ըլլալով, անոնց տեղ անւանուեցան Տեարք Աղեքսանդր Բարունակեան, Գէորգ Շնորհքեան, Յարութիւն Ներկարարեան և Նշան Գալպէսեան, որով յանձնաժողովս կազմուած է այսօր հետեւեալներէն. — Տեարք

Արեակ Շմաւոնեան	Ատենապետ
Յովհաննէս Խորասանեան	Փոխ Ատենապետ
Սարգիս Սուլին	Ատենադպիր
Ներսէս Օհանեան	Փոխ Ատենադպիր
Ալիքսան Թօփալեան	Գանձապետ
Աղեքսանդր Բարունակեան	
Գեորգ Շնորհեան	
Հեթում Աքեբեան	
Յակոբոս ձեհիզեան	(Բրոֆ.)
Յակոբ Գալաֆեան	
Յարութիւն Ներկարարեան	
Նշան Գալպէսեան	

Յանձնաժողովիս նոր կոչը

Որբանոցաւոր Կեդր. Մատուկը այս չըջանին մէջ, մանուաւոր վերջերը, խիստ անձուկ վիճակի մը մասնուած ըլլալով, յանձնաժողովս պարտաւորուեցաւ հետեւեալ նոր կոչը ուղղել Ազգին, Ազգ. լրագրաց միջոցաւ. —

«Կիլիկիոյ Որբ. Կեդր. յանձնաժողովս կու գայ յայտարարել ներկայիւս թէ քիչ օրէն հրապարակ պիտի ելնէ իր պաշտօնի կոչուելէն ի վեր ըրած գործառնութիւններուն ընդարձակ տեղեկագիրը որով պիտի պարզուի թէ ինչպէս հիմնուեցան իր մատակարարած որբանոցները, ինչպէս կարելի եղաւ զանոնք մատակարարել մինչև հիմայ, ինչ է անոնց ներկայ կացութիւնը և ինչ միջոցներով կարելի պիտի ըլլայ շարունակել Կիլիկիան որբերու խնամարկութեան գործը:

«Այս տեղեկագիրը որ յանձնաժողովիս անդամներէն Սարգիս Սուլին էֆէնտիի պատրաստած Կիլիկիան որբերու ընդարձակ վիճակագրութիւնն ալ կը պարունակէ իր մէջ և իբր Ազգ. Կեդր. Վարչութեան ու անով առկա Ազգն ուղղեալ համարատուութիւն՝ կը պատկերացնէ յանձնաժողովիս հաշուական բոլոր գործառնութիւնները, ցոյց կ'ուտայ թէ յանձնաժողովիս իր կազմութեան թուականէն (1909 Օգոստոս) մինչև 1910 Դեկտ. ի վերջ, իր խնամոց յանձնուած 1426 որբերուն համար վճարած գումարն է Օսմ. ոսկի 13651,13 նոյն ժամանակամիջոցի մէջ իր ունեցած հասոյթէն որուն գումարը կը յանդի Օսմ. ոսկի 15513,09¹/₂ի:

«Վճարուած գումարին մէջ միմիայն 4872¹/₂ ոսկին Պետական նըպաստն ըլլալով, մնացեալը յանձնաժողովիս ջանքերով ու ճիգերով հոգացուած ու յատկացուած է իր նպատակին:

«Այս տարուան ընթացքին թէև որբերու թիւը պակասած է քիչ մը բայց և այնպէս Ազգէն եկած նպաստին համեմատութիւնը ալ աւելի պակասած է, այնպէս կարծուելով թէ Պետական նպաստը բուժական պիտի ըլլայ որբերու խնամարկութեան համար: Ուրախութեամբ իմացանք թէ Պետական նպաստը այս տարի ալ պիտի տրուի, սակայն մինչև անգամ երբ այս գումարը ստանանք, դարձեալ մեծ բաց մը կ'ունենանք մեր պիւտձէին մէջ, ինչպէս ունինք այսօր:

«Հաճնոց, Մարաշի, Տէօրթեօլի և Հասանպէյլի մեր որբանոցները անմիջապէս դրամ կը խնդրեն թէ՛ այս եղանակին տարեկան պարէնաւորումի համար և թէ՛ վճարելու համար այն պարտքերը զորս հարկադրուած էին ընելու, ըստ սրում յանձնաժողովս բացարձակ անկարելիութեան մէջ կը գտնուէր դրամ զրկելու օրը օրին: Դեռ մէկ քանի օր առաջ Տէօրթեօլի և Հասան Պէյլի որբանոցներու անօրէն Փառէն վրդ, կը հեռագրէր թէ ուրիշ պէտքերէն զատ վեց հարիւր ոսկի կը կարօտի միայն պարտքերը վճարելու համար, մինչդեռ Կեդր. Յանձնաժողովս ի վիճակի չէ այսօր գտնէ մասամբ գոհացում տալու: Այս տողերը գրուած պահուն նոր հեռագիր մը դարձեալ Փառէն վրդ. էն յանձնաժողովիս վրայ թօղիցա քաշելու պարտաւորուած ըլլալը կը յայտնէ և յանձնաժողովիս գանձապետը չգիտեր թէ ինչ պիտի ընէ:

«Ճշմարտ է թէ առանց Պետական նպաստին, յանձնաժողովս չպիտի կրնար շարունակել Կիլիկեան որբերու խնամարկութեան գործը. շնորհակարութեամբ կը յայտարարենք թէ Պետական նպաստը մեծ օգուտ ունեցաւ յանձնաժողովիս, բայց ինչպէս որոշ կը տեսնուի, Պետական այդ նպաստը բաւական չէ հոգալու մեր որբանոցներուն մէջ գտնուող որբերը, առանց յիշելու անոնցմէ զուրս մնացած հարիւրաւորները:

«Հետեւաբար յանձնաժողովս ստիպուած է նորէն կոչում ընելու հայ ժողովուրդին բարեսիրական զգացումներուն և խնդրելու որ ի՞նչ ազնիւ առատաձեռնութեամբ որ վերաբերուեցաւ առաջին անգամ Կիլիկեան որբերու խնամարկութեան գործին հանդէպ ու ի՞նչ եւանդով որ ուղեց սասար կանգնիլ յանձնաժողովիս, նոյն առատաձեռնութեամբ ու նոյն եւանդով շարունակէ ընծայել մեզ իր թանկագին աջակցութիւնը, եթէ չուզեր, —ինչպէս կը հաւատանք թէ չուզեր—տեսնել իր որբերը անպատար մնալու վտանգին մէջ:

«Այս առթիւ կը խնդրենք նաեւ մեր որբապաշտպան ընկերութիւններէն ու ազգայիններէն, ինչպէս մեր օժանդակ մասնախումբերէն, որ առաջինները իրենց պարտքերը հաճին վճարել ու երկրորդները նկատի առնելով Կեդր. սնտուկին անձուկ վիճակը, փութացնեն նուիրատուներու հասոյթները զբանները ուղարկելով Վանձապետ Ա. Թօփալեան էֆփի, Թօփալեան խան, Կ. Պօլիս:

Կ Ն Ի Ք

(Կիլ. Որբ. Կեդր. Յանձնաժողովոյ)

ՈՐԲԱԽՆԱՍ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻՍ ԵՂԱԾ ԳՐԱԿԱՆ ՆՈՒԷՐՆԵՐ

ՈՐՈՆՔ ԱՌ ԱՅԺՄ Ի ՊԱՀ ԿԸ ՄՆԱՆ ՄԵՐ ԳՐԱՍԵՆՆԵԱԿԸ

1. Տասր (10) հատոր Ֆրանսահայ Բառարան, Լուսինեանի, ձեռամբ Տ. Վռամչապուհ քհնյ. Բիպարեանի:
2. Երեք հարիւր (300) օրինակ Հանսոս Քննական Ուսումնասիրութիւն Քրիստոնեութեան վրայ, հեղինակէն, Տ. Էմմանուէլ քհնյ. Հէքիմեանէ:
3. Երկու հարիւր (200) օրինակ Գոյնզոյն ծաղիկներ, հեղինակէն, Տիար Գրիգոր Վարդանեանէ:
4. Երկու հարիւր (200) օրինակ Դժողոյի դեւեր եւ Անւեղ զոհեր, նոյն հեղինակէն:

Շ Ն Ո Ր Հ Ա Կ Ա Լ Ի Ք

Կիլիկիոյ Որբախնամ Կեդր. Յանձնաժողովս իր տեղեկագիրը փակելէ առաջ պարտք կը համարի իր խորին շնորհակալիքը յայտնել ամէն անոնց որոնք թէ՛ նիւթապէս և թէ՛ բարոյապէս սատարեցին Կիլիկեան որբերու խնամարկութեան բազմաձախ գործին:

Յանձնաժողովս կը յուսայ թէ այս սատարողները ասկէ վերջ ալ պիտի ընծայեն իրենց թանկագին աջակցութիւնները, ցորչափ առնն որ գոյութիւն ունենայ Կիլիկեան Որբախնամը:

Մ Ո Ւ Տ Ք

1 Յունիսար 1911է մինչեւ 30 Յունիս 911 Վեցանտայ Մոսք եւ եղջ

Մ Ն Տ Ո Ւ Կ

Ե Լ Ք

Պատրաստ դրամ (1911 Յունիւ. 1)		Պատրաստ դրամ (1911 Յունիս 30)	
Որբերու պաշտպաններէ	955	1053	84 1/2
Նուիրատուութիւններէ	243	975	00
Մասնախումբներէ	144	650	00
Պահանջներէ դանձում	27	195	00
Բաժանորդագրութիւնէ	38	70	00
Ազգան. Հայունեաց Ընկ. է	99	80	00
Տիւրք. Միութ. Նօրաիկ (անձեռնմխելի)	71	280	50
Մուսակախ պահ.բայէ	1700	22	22 1/2
		4	80 1/2
		5	99 1/4
		4	31 1/2
		1	96 1/2
		4	16 1/2
	3281	5347	81 1/4
	48 1/4	132	85
	18	3480	66 1/4
	66 1/4		

Հաճին զրկուած
Տէորթ Եօլ
Մարաշ
Այնթապ
Խ. Գուսեանի
Ս. Կաթողիկոսի
Պատրանէից
Զանազան ծախսի
Թղթատար և հեռագրի
Գիւմրեական ծախսի
Գրանձական տարբերութիւն
Տրագրութեան ծախսի
Պաշտպանուած որբերու
Պատրաստ դրամ (1911 Յունիս 30)

Մ Ա Յ Ր

Հ Ա Շ Ի Ի

ՊԱՐՏԱԿԱՆՔ

ՊԱՀԱՆՁՈՂՔ

	Լ. Օսֆ.	Լ. Օսֆ.
Մնտուկ	132 85	
Ռուսական Պանքա	377 74	
Ազգ. Կեդր. Վարչութիւն	167 12 ³ / ₄	
Մերսինի Թաղ. Խորհուրդ	200 00	
Կարասի	13 70	
Մարաշի դանձ	7 3 ³ / ₄	
Զանազան պարտականք	14 11 ¹ / ₂	
Խաչ. Գուռզեան	71 96 ³ / ₄	984 83 ³ / ₄
Ա. Թօփալեան (նուիրատուն)	2106 25¹/₂	2909 65³/₄
Մաննախումբ (»)	803 40¹/₄	
Զանազան ծախսեր	64 41 ¹ / ₄	
Թղթատար և հեռագիր	33 95	
Ճանապարհածախս	93 71 ¹ / ₂	
Տպագրութիւն	47 59 ¹ / ₂	
Պաշտօնէից թուղթ	708 00	
Պաշտպանուած որբեր	59 58	
Ս. Կաթողիկոս	3 49 ¹ / ₄	
Դրամական տարբերութիւն	30 47 ³ / ₄	
Դիւանական ծախս	19 14 ³ / ₄	
Պատուիրակութեան ծախս	108 75	1169 42
Հաճրնի որբանոց	2424 18 ¹ / ₂	
Մերսինի »	1631 96 ³ / ₄	
Ա. յնթապի »	1503 34 ¹ / ₂	
Մարաշի »	1246 17 ¹ / ₄	
Ատանայի »	689 65	
Տ. Եօլի »	19 21	
Հ. Պէլիի »	1248 32	8762 85
Հաճրն	3000 00	
Ա. յնթապ	494 09	
Մարաշ	805 96	
Ատանա	3 35	
Տ. Եօլ	3590 17 ¹ / ₄	6893 57 ¹ / ₄
Հ. Պէլի		
		20720 33³/₄

	Լ. Օսֆ.	Լ. Օսֆ.
Մարաշի մատակարար	3 90	
Երզնկայի մանախումբ	220 00	
Հաճրնի պահանջատարք	519 59 ¹ / ₄	815 09 ¹ / ₄
Տիկն. Միութիւն Newark	71 60	
Նուիրատունք (տպագրուած)		3993 57
Նուիրատուութիւն	3055 82 ¹ / ₄	
Որբապաշտպանութիւն	2660 09	
Բաժանորդագրութիւն	111 09 ¹ / ₄	
Նպատակց Յանձնաժողով	2062 00	
Միջազգ. Յանձնաժողով	449 52 ¹ / ₂	
Վաճառական. ակումբ	300 00	
Ազքաա. Տիկն. Ընկերութիւն	200 00	
Ազգանուէր Հայուհեաց Լ՛նկ	99 90	
Ուղղակի որբ. նուէր	348 28 ¹ / ₂	
Կառավարական նպատակ	1092 65	
Ազգ. Պատրիարքարան	659 81	
Պետական նպատակ	4872 50	15911 67 ¹ / ₂
		20720 33³/₄

